UŽSIENIO KVALIFIKACIJŲ PRIPAŽINIMAS

Papildomi dokumentai

Studijų kokybės vertinimo centras
2013, Vilnius

UDK 378(4)(094)
Už38

Šis leidinys parengtas Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis, įgyvendinant projektą Nr. VP1-2.2-ŠMM-08-V-02-004 „Užsienio institucijose įgytų, susijusių su aukštuoju mokslu, kvalifikacijų akademinio pripažinimo sistemos tobulinimas“.

SUDARĖ
Studijų kokybės vertinimo centras

VERTĖ
UAB „Metropolio vertimai“
Studijų kokybės vertinimo centras

REDAGAVO
UAB „Metropolio vertimai“

SPAUSDINO
UAB „Baltijos kopija“

ISBN 978-609-8096-01-9

© Studijų kokybės vertinimo centras

TURINYS

Sudarytojo žodis 6

UŽSIENIO KVALIFIKACIJŲ, SUSIJUSIŲ SU AUKŠTUOJU MOKSLU, PRIPAŽINIMO SPECIFINĖS TEMOS

Rekomendacijos dėl tarptautinių kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą 8

Rekomendacijos dėl jungtinių laipsnių pripažinimo 14

Rekomendacijų dėl jungtinių laipsnių pripažinimo aiškinamasis memorandumas 22

Atnaujintas transnacionalinio švietimo teikimo gerosios praktikos kodeksas 38

ENIC/NARIC VEIKLA IR PASLAUGOS

Informacijos apie pripažinimą teikimo gerosios praktikos kodeksas 52

Jungtinė ENIC ir NARIC veiklos paslaugų chartija 60

SUTARTYS AR SUSITARIMAI TARP LIETUVOS RESPUBLIKOS IR UŽSIENIO ŠALIŲ DĖL ABIPUSIO KVALIFIKACIJŲ, SUSIJUSIŲ SU AUKŠTUOJU MOKSLU, PRIPAŽINIMO

Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Estijos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės sutartis dėl išsimokslinimo pripažinimo Baltijos valstybių aukštojo mokslo erdvėje 82

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutartis dėl dokumentų, suteikiančių teisę į aukštąjį mokslą, dalinių studijų, aukštojo mokslo kvalifikacijų bei mokslo ir meno laipsnių tarpusavio pripažinimo 89

1 priedas 93

2 priedas 95

3 priedas 117

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Ukrainos Ministrų Kabineto susitarimas dėl kvalifikacijų, suteikiančių teisę į aukštąjį mokslą, aukštojo mokslo kvalifikacijų ir mokslo laipsnių abipusio akademinio pripažinimo 122

1 priedas 126

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimas dėl aukštojo mokslo kvalifikacijų ir mokslo laipsnių lygiavertiškumo pripažinimo 127

1 priedas 131

Lietuvos Respublikos ir Šventojo Sosto sutartis dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo 132

1 priedas 136

CONTENTS

DOCUMENTS ON SPECIFIC QUESTIONS IN RECOGNITION OF FOREIGN QUALIFICATIONS CONCERNING HIGHER EDUCATION

Recommendation on international access qualifications 9
Recommendation on the recognition of joint degrees 15
Explanatory memorandum to the recommendation on the recognition of joint degrees 23
Revised code of good practice in the provision of transnational education 39

ACTIVITIES AN SERVICES OF ENIC/NARIC

Code of good practice in the provision of information on recognition 53
Joint ENIC/NARIC charter of activities and services 61

Sudarytojo žodis

Šis leidinys yra antrasis iš numatytosios išleisti trijų leidinių serijos, skirtos pristatyti svarbiausius užsienio kvalifikacijų pripažinimo teorijai ir praktikai skirtus tarptautinius dokumentus.

Leidinių serija inicijuota atsižvelgiant į 2012 m. įteisintą naują užsienio kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, akademinio pripažinimo tvarką. Pagal ją numatoma, kad Lietuvoje tokių kvalifikacijų vertinimą ir pripažinimą studijų tikslu galės vykdyti aukštosios mokyklos, turinčios tam leidimą. Kvalifikacijų vertinimui ir pripažinimui reikalinga gerai išmanyti ir tinkamai taikyti tam skirtus dokumentus.

Pirmuoju, 2012 m. išleistu, leidiniu „Užsienio kvalifikacijų pripažinimas. Pagrindiniai dokumentai“ pristatyti tarptautiniai dokumentai, kuriuose apibrėžti užsienio kvalifikacijų vertinimo ir pripažinimo pagrindiniai principai bei nuostatos. Antruoju leidiniu pristatomi papildomi tarptautiniai dokumentai, skirti:

- specifiniams užsienio kvalifikacijų pripažinimo klausimams (pvz., jungtinių laipsnių pripažinimui);
- ENIC ir NARIC centrų veiklai ir paslaugoms;
- Lietuvos ir užsienio šalių kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, abipusiam pripažinimui.

Dokumentai, išskyrus tarptautines sutartis dėl abipusio kvalifikacijų pripažinimo, pateikiami dviem kalbomis – lietuvių ir anglų (sudarymo kalba), skatinant geriau suprasti originalą ir remtis ne tik dokumento vertimu, bet ir originalu.

Dirbant su leidinyje skelbiamais dokumentais, patartina atkreipti dėmesį ir į kitus su juose nagrinėjamais klausimais susijusius informacijos šaltinius (kai tokie yra). Pvz., kalbant apie jungtinius laipsnius, po Rekomendacijų dėl jungtinių laipsnių pripažinimo patvirtinimo (2004 m.), vykdyti keli jungtinių laipsnių tematikai skirti tarptautiniai projektai. Projektų metu atlikta jungtinių laipsnių teikimo ir pripažinimo praktikos analizė ir gautos išvados yra ne mažiau naudingas informacijos šaltinis nei pačios rekomendacijos, nes, remiantis praktika, naujai interpretuojamos ir papildomos jose išsakytos nuostatos. Visgi reikėtų nepamiršti, kad net ir toliau vystant jungtinių laipsnių kūrimą ir pripažinimą, rekomendacijos išlieka svarbiu dokumentu.

Atskirą leidinio dokumentų grupę sudaro kvalifikacijų pripažinimo palengvinimui bei akademiniam judumui skatinti skirtos dvišalės ir trišalės tarptautinės sutartys dėl abipusio kvalifikacijų pripažinimo, sudarytos tarp Lietuvos ir užsienio šalių. Lisabonos pripažinimo konvencijos principais paremtos šios sutartys detalizuoja jas pasirašiusių šalių kvalifikacijų pripažinimo bei informacijos mainų sąlygas, kas ypač prisideda prie greitesnio kvalifikacijų įvertinimo. Dėl švietimo sistemų pokyčių ir užsienio kvalifikacijų pripažinimo praktikos tobulinimo gali prireikti sutarčių pakeitimų ir papildymų, todėl rekomenduojama laikas nuo laiko pasidomėti ar tokių papildymų ar pakeitimų yra atlikta bei ar jie planuojami atlikti. Informaciją apie sutarčių papildymus ar pakeitimus (tokiems esant) galima rasti Studijų kokybės vertinimo centro internetinėje svetainėje.

Tikimės, kad leidinį sudarantys dokumentai, skirti ENIC/NARIC[1] centrų (Lietuvoje šių centrų funkcijas vykdo Studijų kokybės vertinimo centras) teikiamoms paslaugoms ir vaidmeniui kvalifikacijų vertinimo bei pripažinimo srityje apibrėžti, padės geriau suvokti tokių centrų vaidmenį bei paskirtį ir tinkamai naudotis jų teikiamomis paslaugomis.

Leidinys skirtas visiems, kuriems užsienio kvalifikacijų vertinimo ir pripažinimo tema yra aktuali: aukštųjų mokyklų administracijos darbuotojams ir akademiniam personalui, kvalifikacijų turėtojams, darbdaviams ir organizacijų personalo specialistams, švietimo darbuotojams ir konsultantams, valstybės institucijų ir nevyriausybinių organizacijų atstovams bei kt.

Studijų kokybės vertinimo centras
(Lietuvos ENIC/NARIC)

[1] Europos nacionalinių informacijos centrų tinklas (ENIC) ir Nacionalinių akademinio pripažinimo informacijos centrų tinklas (NARIC). Daugiau informacijos apie šiuos tinklus: http://www.enic-naric.net.

REKOMENDACIJOS DĖL TARPTAUTINIŲ KVALIFIKACIJŲ, TEIKIANČIŲ TEISĘ Į AUKŠTĄJĮ MOKSLĄ

Priėmė Lisabonos pripažinimo konvencijos tarpvyriausybinis komitetas

Vilnius, 1999 m. birželio 16 d.

PREAMBULĖ

Kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regione konvencijos (Lisabonos pripažinimo konvencijos) Šalys,

suvokdamos, kad teisė į išsilavinimą ir pasirinkimo laisvė yra žmogaus teisės ir kad teisingas kvalifikacijų pripažinimas yra esminis teisės į išsilavinimą ir visuomenės atsakomybės elementas;

atsižvelgdamos į didėjančią švietimo sistemų visoje Europoje ir pasaulyje įvairovę ir į daugybę studentams prieinamų alternatyvių mokymosi būdų;

atsižvelgdamos į didėjantį aukštojo mokslo, taip pat į ugdymo, teikiančio teisę į aukštąjį mokslą, tarptautiškumą;

atsižvelgdamos į tai, kad bet kuriomis Europos Tarybai ir UNESCO globojant priimtomis rekomendacijomis turėtų būti skatinamas tarptautinis supratimas bei tolerancija ir diegiamas abipusis pasitikėjimas bei taika tarp tautų ir valstybių;

atsižvelgdamos į tai, kad tarptautinės kvalifikacijos, teikiančios teisę į aukštąjį mokslą, palengvina akademinį judumą – vieną pagrindinių UNESCO ir Europos Tarybos tikslų;

atsižvelgdamos į Lisabonos pripažinimo konvenciją ir ypač jos IV skyrių, skirtą kvalifikacijoms, teikiančioms teisę į aukštąjį mokslą, pripažinti;

atsižvelgdamos į tai, kad Lisabonos pripažinimo konvencija siejama su Šalių švietimo sistemoms priklausančių kvalifikacijų pripažinimu ir todėl neapima tarptautinių kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą;

atsižvelgdamos į tai, kad Lisabonos pripažinimo konvencijos X.2 straipsnio 5 dalyje numatyta parengti Konvenciją papildančias rekomendacijas, deklaracijas ir protokolus ir kad kol Šalys teisiškai nėra susaistytos tokiais dokumentais, jos turėtų dėti visas, skatinančias jų taikymą, pastangas;

vis dėlto atsižvelgdamos į tai, kad tarptautinėms kvalifikacijoms, teikiančioms teisę į aukštąjį mokslą, pripažinti skirtos tarptautinės rekomendacijos yra savalaikės ir būtinos;

RECOMMENDATION ON INTERNATIONAL ACCESS QUALIFICATIONS

Adopted by the Intergovernmental Committee of the Lisbon Recognition Convention

Vilnius on June 16, 1999

PREAMBLE

The Parties to the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region (the Lisbon Recognition Convention),

Conscious of the fact that the right to education and freedom of choice is a human right and that a fair recognition of qualifications is a key element of the right to education and a responsibility of society;

Taking into account the growing diversity in educational systems throughout Europe and the world and the multitude of alternative ways of learning available to students;

Having regard to the increasing internationalisation of higher education as well as of education giving access to higher education;

Considering that any recommendation adopted under the aegis of the Council of Europe and UNESCO should promote international understanding and tolerance and foster mutual confidence and peace among peoples and nations;

Considering that international access qualifications facilitate international academic mobility, one of the major objectives of UNESCO and the Council of Europe;

Having regard to the Lisbon Recognition Convention and in particular Section IV which addresses the Recognition of Qualifications giving Access to Higher Education;

Taking into account that the Lisbon Recognition Convention concerns the recognition of qualifications belonging to the education systems of the Parties and therefore does not cover international access qualifications;

Considering that Article X.2.5 of the Lisbon Recognition Convention foresees the elaboration of recommendations, declarations and protocols as subsidiary to the Convention, and that while Parties are not legally bound by such texts, they should use their best endeavours to encourage their application;

Considering, however, that an international recommendation addressing the recognition of international access qualifications is timely and necessary;

susitarė:

I. APIBRĖŽIMAI

Šiose Rekomendacijose „tarptautinės kvalifikacijos, teikiančios teisę į aukštąjį mokslą“ reiškia vidurinės mokyklos baigimo kvalifikacijas, teikiamas baigus programą:

- besiskiriančią nuo programų, siūlomų pagal nacionalines švietimo sistemas;
- administruojamą vienos ar daugiau institucijų, nepriklausančių nacionalinėms švietimo sistemoms;
- esančią tarptautinio pobūdžio ir aprėpties *per se*;
- atitinkančią bendruosius teisės į aukštąjį mokslą reikalavimus;
- kuriai taikomos aiškiai apibrėžtos ir skaidrios kokybės užtikrinimo priemonės;
- kurios turinio pagrindas yra pakankamo akademinio sudėtingumo.

II. REKOMENDACIJOS

A. Lisabonos pripažinimo konvencijos šalims

1. Kiekviena Šalis, siekiant teisės į jos aukštojo mokslo sistemai priklausančias programas, turėtų pripažinti tarptautines kvalifikacijas, teikiančias teisę į aukštąjį mokslą, nebent galima nurodyti esminį skirtumą tarp vertinamos tarptautinės kvalifikacijos, teikiančios teisę į aukštąjį mokslą, ir Šalies, kurioje siekiama pripažinimo, panašios (-ių) kvalifikacijos (-ų).

2. Sprendžiant galimus skirtumus, Šalys raginamos pripažinti tarptautinės kvalifikacijos, teikiančios teisę į aukštąjį mokslą, privalumus, atsižvelgiant į turinio pagrindą ir programos akademinį sudėtingumą.

3. Šalys raginamos lanksčiai vertinti tarptautines kvalifikacijas, teikiančias teisę į aukštąjį mokslą, atsižvelgiant į didėjantį švietimo tarptautiškumą ir įvairovę.

4. Pagrindiniai Lisabonos pripažinimo konvencijos III skyriuje nustatyti principai taikomi vertinant tarptautines kvalifikacijas, teikiančias teisę į aukštąjį mokslą.

5. Kompetentingos pripažinimo institucijos, vertindamos tarptautines kvalifikacijas, teikiančias teisę į aukštąjį mokslą, turėtų taikyti kriterijus ir procedūras, lygiaverčius taikomiems vertinant kitų Šalių kvalifikacijas, teikiančias teisę į aukštąjį mokslą.

6. Šalys turėtų raginti ENIC tinklą palaikyti naujausią informaciją apie tarptautines kvalifikacijas, teikiančias teisę į aukštąjį mokslą, ir nuolat peržiūrėti pasikeitimus.

have agreed as follows:

I. DEFINITION

For the purpose of this Recommendation, International Access Qualifications refer to secondary school leaving qualifications awarded upon completion of a programme:

- distinct from the programmes offered within national education systems;
- administered by one or more bodies external to national education systems;
- having an international orientation and scope *per se*;
- meeting the general requirements for access to higher education;
- subject to well-defined and transparent quality assurance mechanisms;
- incorporating a core curriculum of sufficient academic rigour.

II. RECOMMENDATIONS

A. To the Parties of the Lisbon Recognition Convention

1. Each Party should recognise International Access Qualifications for the purpose of access to programmes belonging to its higher education system, unless a substantial difference can be shown between the International Access Qualification assessed and the comparable qualification(s) of the Party in which recognition is sought.

2. The Parties are encouraged to acknowledge the merits of an International Access Qualification, taking into account the core curriculum and the academic rigour of the programme in resolving possible differences.

3. Parties are encouraged to show flexibility in the assessment of International Access Qualifications in the spirit of the increasing internationalisation and diversification of education.

4. The Basic Principles as laid down in Section III of the Lisbon Recognition Convention shall apply to the assessment of International Access Qualifications.

5. The competent recognition authorities should use criteria and procedures for the assessment of International Access Qualifications comparable to those applied in the assessment of the access qualifications of the other Parties.

6. Parties should encourage the ENIC Network to maintain up-to-date information on International Access Qualifications and to regularly review new developments.

7. Kiekviena Šalis turėtų imtis visų galimų priemonių, kad kuo plačiau paskleistų šių Rekomendacijų nuostatas.

B. Tarptautinių kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą, teikėjams

1. Siekiant palengvinti tarptautinių kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą, pripažinimą, kiekvienas Teikėjas sukuria skaidrias sistemas siūlomoms programoms, vertinimo sistemoms, teikiamai (-oms) kvalifikacijai (-oms), administruojančioms institucijoms išsamiai aprašyti.

2. Be to, kiekvienas Teikėjas:

   a) teikia patikimą informaciją apie siūlomas programas ir apie pagrindines jų puoselėjamas vertybes;

   b) naudoja UNESCO/Europos Tarybos/Europos Sąjungos diplomo priedėlį;

   c) teikia skaidrią informaciją apie programų, kurias baigus teikiamos kvalifikacijos, kokybės užtikrinimo būdą (-us);

   d) teikia informaciją, būtiną kvalifikacijų ir dokumentų autentiškumo patikrai.

3. Pripažindamas, kad būtina tinkama, tiksli ir naujausia informacija, kiekvienas Teikėjas turėtų įsteigti ir palaikyti informacijos centrą.

4. Kiekvienas Teikėjas turėtų užtikrinti, kad studentai būtų visapusiškai informuoti apie šių Rekomendacijų nuostatas.

7. Each Party should take all possible measures to widely desseminate the provisions of the present Recommendation.

B. To providers of International Access Qualifications

1. In order to facilitate the recognition of International Access Qualifications, each Provider shall establish transparent systems for a complete description of the programmes offered, the evaluation systems, the qualification(s) awarded and the administering bodies.

2. Furthermore, each Provider shall:

   a) make available reliable information on the programmes offered and on the basic values they promote;

   b) use the UNESCO/Council of Europe/European Union Diploma Supplement;

   c) furnish transparent information on the quality assurance mechanism(s) of the programmes leading to the qualification;

   d) provide information essential for the verification of the authenticity of qualifications and documents.

3. Acknowledging the need for relevant, accurate and up-to-date information, each Provider should establish and maintain an information contact point.

4. Each Provider should see to it that students are fully informed of the provisions of the present Recommendation.

Kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regione konvencijos komitetas

REKOMENDACIJOS DĖL JUNGTINIŲ LAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO

Priimtos 2004 m. birželio 9 d.

Preambulė

Kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regione konvencijos komitetas,

atsižvelgdamas į tai, kad Europos Tarybos ir UNESCO tikslas yra pasiekti didesnę jos narių vienybę ir kad šis tikslas gali būti pasiektas, ypač bendrai veikiant kultūrinėje erdvėje;

atsižvelgdamas į Europos Tarybos ir UNESCO konvenciją dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regione (ETS 165);

atsižvelgdamas į Europos kultūros konvenciją (ETS 18);

atsižvelgdamas į Europos aukštojo mokslo erdvės kūrimo procesą ir ypač į Europos švietimo ministrų deklaraciją, priimtą Bolonijoje 1999 m. birželio 19 d., taip pat į jų komunikatus, priimtus Prahoje 2001 m. gegužės 19 d. ir Berlyne 2003 m. rugsėjo 19 d.;

atsižvelgdamas į Europos Komisijos, Europos Tarybos ir UNESCO bendrai parengtą Diplomo priedėlį, UNESCO ir Europos Tarybos Transnacionalinio švietimo teikimo gerosios praktikos kodeksą, Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemą (ECTS) ir Europos Tarybos ir UNESCO rekomendacijas dėl užsienio kvalifikacijų vertinimo kriterijų ir procedūrų;

atsižvelgdamas į Europos Tarybos ir UNESCO Europos nacionalinių informacijos centrų dėl akademinio pripažinimo ir mobilumo tinklo (ENIC tinklas) praktinius veiksmus siekiant pagerinti kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimą;

atsižvelgdamas į tai, kad Europos Taryba ir UNESCO visada skatino akademinį mobilumą kaip priemonę geresniam įvairių kultūrų ir kalbų supratimui ir be jokios rasinės, religinės, politinės ar seksualinės diskriminacijos;

atsižvelgdamas į tai, kad studijos arba darbas užsienio šalyje gali praturtinti individą kultūrine ir akademine prasme, taip pat pagerinti jo karjeros galimybes;

atsižvelgdamas į tai, kad kvalifikacijų pripažinimas yra esminė akademinio ir profesinio mobilumo prielaida;

The Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region

RECOMMENDATION ON THE RECOGNITION OF JOINT DEGREES

Adopted on 9 June 2004

Preamble

The Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region,

Considering that the aim of the Council of Europe and UNESCO is to achieve greater unity between their members, and that this aim can be pursued notably by common action in cultural matters;

Having regard to the Council of Europe/UNESCO Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region (ETS no. 165);

Having regard to the European Cultural Convention (ETS no. 18);

Having regard to the process towards the establishment of a European higher Education Area, and in particular to the Declaration of the European Ministers of Education adopted in Bologna on 19 June 1999 as well as to their Communiqués adopted in Prague on 19 May 2001 and Berlin on 19 September 2003;

Having regard to the Diploma Supplement elaborated jointly by the European Commission, the Council of Europe and UNESCO, to the UNESCO/Council of Europe Code of Good Practice in the provision of transnational education, to the European Credit Transfer System (ECTS) and to the Council of Europe/UNESCO Recommendation on Criteria and Procedures for the Assessment of Foreign Qualifications;

Having regard to the practical action in favour of improving the recognition of qualifications concerning higher education carried out by the Council of Europe/UNESCO European Network of national information centres on academic recognition and mobility ("the ENIC Network");

Considering that the Council of Europe and UNESCO have always encouraged academic mobility as a means for better understanding of the various cultures and languages, and without any form of racial, religious, political or sexual discrimination;

Considering that studying or working in a foreign country is likely to contribute to an individual's cultural and academic enrichment, as well as to improve the individual's career prospects;

Considering that the recognition of qualifications is an essential precondition for both academic and professional mobility;

įsitikinęs, kad bendras studijų turinio kūrimas tarp aukštųjų mokyklų skirtingose šalyse ir jungtinių laipsnių suteikimas prisideda prie akademinio ir profesinio mobilumo ir Europos aukštojo mokslo erdvės kūrimo;

įsitikinęs, kad jungtinių laipsnių kūrimas ir patobulintas jų pripažinimas prisidės prie aukštojo mokslo europinio aspekto vystymo ir bus naudingas tiek individams, tiek ir visai Europos visuomenei;

suprasdamas, kad kvalifikacijų, atsiradusių dėl tokių jungtinių susitarimų, pripažinimas šiuo metu patiria teisinio ir praktinio pobūdžio sunkumų;

suvokdamas būtinybę palengvinti jungtinių laipsnių pripažinimą;

rekomenduoja Kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regione konvencijos (toliau – Lisabonos pripažinimo konvencija) Šalių vyriausybėms:

i. diegiant savo pripažinimo politiką atsižvelgti į principus, išdėstytus prie šio dokumento pridedamame priede, kuris yra šių Rekomendacijų dalis;

ii. atkreipti suinteresuotų kompetentingų institucijų dėmesį į šiuos principus, kad jie galėtų būti apsvarstyti ir į juos būtų atsižvelgiama;

iii. skatinti vyriausybines agentūras ir vietinės bei regioninės valdžios institucijas, taip pat aukštąsias mokyklas, neperžengiant jų autonomijos ribų, įgyvendinti šiuos principus;

iv. užtikrinti kuo platesnę šių Rekomendacijų sklaidą tarp visų asmenų ir institucijų, suinteresuotų kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimu;

kviečia Europos Tarybos Generalinį Sekretorių ir UNESCO Generalinį Direktorių tinkamai perduoti šias Rekomendacijas vyriausybėms tų Šalių, kurios buvo pakviestos į Diplomatinę konferenciją dėl Lisabonos pripažinimo konvencijos priėmimo, tačiau kurios neprisijungė prie šios konvencijos.

REKOMENDACIJŲ DĖL JUNGTINIŲ LAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO PRIEDAS

Bendrosios nuostatos

1. Rekomendacijos yra priimtos remiantis Lisabonos pripažinimo konvencija ir taikomos šios Konvencijos Šalims. Tačiau šiose Rekomendacijose aptarti principai ir praktika gali būti taip pat vienodai taikomi pripažįstant kvalifikacijas šalyse, neprisijungusiose prie Lisabonos pripažinimo konvencijos, arba pripažįstant jungtinius laipsnius arba kvalifikacijas, suteiktas tarp kelių ar daugiau nacionalinių švietimo sistemų.

Convinced that the joint development of curricula between higher education institutions in different countries and the award of joint degrees contribute to academic and professional mobility and to the creation of a European Higher Education Area;

Convinced that the development and improved recognition of joint degrees will contribute to developing the European dimension of higher education and entail important benefits for individuals as well as for European society as a whole;

Aware that the recognition of qualifications originating in such joint arrangements is currently encountering difficulties of a legal as well as of a practical nature;

Conscious of the need to facilitate the recognition of joint degrees;

Recommends the governments of States party to the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region (hereinafter referred to as "the Lisbon Recognition Convention"):

i. to take into account, in the establishment of their recognition policies, the principles set out in the appendix hereto which forms part of this Recommendation;

ii. to draw these principles to the attention of the competent bodies concerned, so that they can be considered and taken into account;

iii. to promote implementation of these principles by government agencies and local and regional authorities, and by higher education institutions within the limits imposed by the autonomy of higher education institutions;

iv. to ensure that this Recommendation is distributed as widely as possible among all persons and bodies concerned with the recognition of qualifications concerning higher education;

Invites the Secretary General of the Council of Europe and the Director-General of UNESCO, as appropriate, to transmit this Recommendation to the governments of those States which were invited to the Diplomatic Conference entrusted with the adoption of the Lisbon Recognition Convention but which have not become parties to that Convention.

APPENDIX TO THE RECOMMENDATION ON THE RECOGNITION OF JOINT DEGREES

General considerations

1. The present Recommendation is adopted within the framework of the Lisbon Recognition Convention and applies to the Parties to this Convention. The principles and practices described in this Recommendation can, however, equally well be applied to the recognition of qualifications in countries other than those party to the Lisbon Recognition Convention or to qualifications issued between or among national education systems.

2. Šių Rekomendacijų tikslas yra pagerinti jungtinių laipsnių pripažinimą. Jos skirtos jungtiniams laipsniams, o laipsniams, kurie laikomi priklausančiais Lisabonos pripažinimo konvencijos šalies švietimo sistemai, net jei tokio laipsnio dalį sudaro studijos kitose švietimo sistemose, taikomos Konvencijos nuostatos.

3. Šių Rekomendacijų nuostatos gali būti lygiai taip pat taikomos, *mutatis mutandis*, jungtiniams laipsniams, kuriuos suteikė dvi ar daugiau tai pačiai nacionalinei aukštojo mokslo sistemai priklausančių institucijų, o Lisabonos pripažinimo konvencija, taip pat pagal Konvencijos X.2.5 straipsnio nuostatas priimti papildomi tekstai apima kvalifikacijų pripažinimą kitose šalyse negu ta, kurioje jos buvo suteiktos.

Apibrėžimai

4. Lisabonos pripažinimo konvencijoje apibrėžtos sąvokos šiose Rekomendacijose turi tą pačią reikšmę, nuoroda į šių sąvokų apibrėžimą pateikiama Konvencijos I skyriuje.

5. Šiose Rekomendacijose jungtinis laipsnis turėtų būti suprantamas kaip aukštojo mokslo kvalifikacija, kurią kartu suteikia ne mažiau kaip dvi arba daugiau aukštųjų mokyklų arba viena ar daugiau aukštųjų mokyklų ir kitų jungtinius laipsnius teikiančių institucijų, remdamosi aukštųjų mokyklų, galimai taip pat bendradarbiaujant su kitomis institucijomis, kartu sukurta ir (ar) vykdoma studijų programa. Jungtinis laipsnis gali būti išduodamas kaip:

   a. jungtinis diplomas, išduodamas kartu su vienu arba daugiau nacionalinių diplomų,

   b. jungtinis diplomas, išduodamas institucijų, siūlančių konkrečią studijų programą, be jokio kito nacionalinio diplomo,

   c. oficialiai išduodamas vienas arba keli nacionaliniai diplomai kaip vienintelis konkrečios jungtinės kvalifikacijos patvirtinimas.

Bendrieji principai

6. Jungtinių laipsnių turėtojai, pateikę prašymą, turėtų turėti tinkamai užtikrintą teisę į teisingą jų kvalifikacijų įvertinimą.

7. Kompetentingos pripažinimo institucijos turėtų pripažinti užsienio jungtinius laipsnius, nebent galima nurodyti esminį skirtumą tarp jungtinio laipsnio, kurio pripažinimo siekiama, ir panašiausios kvalifikacijos savoje nacionalinėje aukštojo mokslo sistemoje. Kompetentingos tų šalių, kurių aukštosios mokyklos suteikia jungtinius laipsnius, pripažinimo institucijos turėtų kuo lanksčiau pripažinti šiuos laipsnius.

2. The purpose of the present Recommendation is to improve the recognition of joint degrees. While degrees that are considered as belonging to the education system of a Party to the Lisbon Recognition Convention even where parts of the degree have been earned in other education systems fall under the provisions of the Convention, the present Recommendation concerns joint degrees.

3. While the scope of the Lisbon Recognition Convention as well as of subsidiary texts adopted under the provisions of Article X.2.5 of the Convention concern the recognition of qualifications in countries other than that in which they have been earned, the provisions of the present recommendation may equally well be applied, *mutatis mutandis*, to joint degrees issued by two or more institutions belonging to the same national higher education system.

Definitions

4. Terms defined in the Lisbon Recognition Convention are used in the same sense in the present Recommendation, and reference is made to the definition of these terms in Section I of the Convention.

5. A joint degree should, for the purposes of this Recommendation, be understood as referring to a higher education qualification issued jointly by at least two or more higher education institutions or jointly by one or more higher education institutions and other awarding bodies, on the basis of a study programme developed and/or provided jointly by the higher education institutions, possibly also in cooperation with other institutions. A joint degree may be issued as:

   a. a joint diploma in addition to one or more national diplomas,

   b. a joint diploma issued by the institutions offering the study programme in question without being accompanied by any national diploma,

   c. one or more national diplomas issued officially as the only attestation of the joint qualification in question.

General principles

6. Holders of joint degrees should have adequate access, upon request, to a fair assessment of their qualifications.

7. Competent recognition authorities should recognize foreign joint degrees unless they can demonstrate that there is a substantial difference between the joint degree for which recognition is sought and the comparable qualification within their own national higher education system. Competent recognition authorities of Parties whose higher education institutions confer joint degrees should recognize these degrees with the greatest flexibility possible.

Teisės aktai

8. Lisabonos pripažinimo konvencijos Šalių vyriausybės turėtų kur reikia peržiūrėti savo įstatymus, pašalinti bet kokias teisines jungtinių laipsnių pripažinimo kliūtis ir įdiegti teisines nuostatas, kurios palengvintų tokį pripažinimą.

Kokybės užtikrinimas ir institucinis pripažinimas

9. Kompetentingos pripažinimo institucijos jungtinių laipsnių pripažinimui gali iškelti sąlygą, kad visų laipsniui įgyti skirtų studijų programos dalių ir (ar) programą vykdančių institucijų kokybė būtų skaidriai įvertinta arba jos būtų laikomos priklausančiomis vienos ar daugiau Lisabonos pripažinimo konvencijos Šalių švietimo sistemoms.

10. Kai jungtinis laipsnis suteikiamas baigus grupės arba konsorciumo, kurį sudaro kelios pripažintos aukštosios mokyklos, sukurtą programą, laipsnio pripažinimas gali priklausyti nuo visų grupėje arba konsorciume dalyvaujančių institucijų arba programų skaidraus kokybės įvertinimo arba priklausymo vienos ar daugiau Lisabonos pripažinimo konvencijos Šalių švietimo sistemai, net jeigu tik kai kurios iš šių institucijų vykdo studijas minimam laipsniui įgyti.

Informacija

11. Jungtinius laipsnius teikiančios institucijos turėtų būti raginamos informuoti kompetentingas pripažinimo institucijas apie tokiems laipsniams skirtas programas.

12. Atitinkamai, siekiant palengvinti pripažinimą, jungtinius laipsnius įgyjantiesiems turėtų būti išduodamas Diplomo priedėlis ir jungtiniams laipsniams skirtose studijų programose turėtų būti naudojama Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistema (ECTS).

13. Diplomo priedėlis, išduodamas kartu su jungtiniu laipsniu, turėtų aiškiai aprašyti visas sudėtines laipsnio dalis ir aiškiai nurodyti institucijas ir (ar) studijų programas, kuriose baigtos atskiros laipsniui įgyti skirtų studijų dalys.

Legislation

8. Governments of States party to the Lisbon Recognition Convention should, where appropriate, therefore review their legislation with a view to removing any legal obstacles to the recognition of joint degrees and introduce legal provisions that would facilitate such recognition.

Quality assurance and institutional recognition

9. Competent recognition authorities may make the recognition of joint degrees conditional on all parts of the study programme leading to the degree and/or the institutions providing the programme being subject to transparent quality assessment or being considered as belonging to the education system of one or more Parties to the Lisbon Recognition Convention.

10. Where the joint degree is issued on the basis of a curriculum developed by a group or consortium consisting of a number of recognized higher education institutions, recognition of the degree may be made contingent on all member institutions or programmes of the group or consortium being subject to transparent quality assessment, or being considered as belonging to the education system of one or more Parties to the Lisbon Recognition Convention, even if only some of these institutions provide courses for any given degree.

Information

11. Institutions providing joint degrees should be encouraged to inform the competent recognition authorities of programmes giving rise to such degrees.

12. As appropriate, in order to facilitate recognition, candidates earning joint degrees should be provided with a Diploma Supplement, and study programmes leading to joint degrees should make use of the European Credit Transfer System (ECTS).

13. The Diploma Supplement issued with a joint degree should clearly describe all parts of the degree, and it should clearly indicate the institutions and/or study programmes at which the different parts of the degree have been earned.

Kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regione konvencijos komitetas

REKOMENDACIJŲ DĖL JUNGTINIŲ LAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Priimtas 2004 m. birželio 9 d.

ĮVADAS

Europos Tarybos ir UNESCO kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regione konvencija yra pagrindinis tarptautinis teisinis kvalifikacijų pripažinimo dokumentas. Jis buvo priimtas 1997 m. balandžio 11 d. ir įsigaliojo 1999 m. vasario 1 d. Ratifikavusių ir pasirašiusių šalių sąrašą, ieškant pagal ETS 165, galima rasti adresu: http://conventions.coe.int.

Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencija taip pat yra vienas iš esminių Bolonijos proceso, skirto Europos aukštojo mokslo erdvei iki 2010 m. sukurti, standartų, kurio pagrindiniai tikslai apima studentų, personalo ir absolventų mobilumo gerinimą, kvalifikacijų pripažinimo lengvinimą ir aukštojo mokslo sistemų skaidrumo Europoje didinimą.

Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencija atlieka dvejopą funkciją. Teisine prasme – tai tarpvalstybinė sutartis, kuri galioja kaip Konvencijos šalių aukštojo mokslo sistemoms priklausančių kvalifikacijų, taip pat kvalifikacijų, kurias apima papildomi Konvencijos dokumentai, pripažinimo teisinis standartas. Platesne prasme – Konvencija taip pat tarnauja kaip gerosios praktikos vadovas, todėl jos nuostatos gali, *mutatis mutandis*, būti taikomos visoms aukštojo mokslo kvalifikacijoms, nepaisant jų kilmės. Šia prasme Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencija iš tikrųjų yra taikoma kaip standartas, gerokai pranokstantis savo grynai teisinę funkciją.

Konvencijos X.2.5 skyriuje numatyta, kad Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencijos komitetas gali priimti Konvenciją papildančius dokumentus. Iki šiol yra priimti trys tokie dokumentai:

(i) Rekomendacijos dėl tarptautinių kvalifikacijų, teikiančių teisę į aukštąjį mokslą (1999);

(ii) Rekomendacijos dėl užsienio kvalifikacijų vertinimo kriterijų ir procedūrų (2001);

(iii) Transnacionalinio švietimo teikimo gerosios praktikos kodeksas (2001).

The Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region

EXPLANATORY MEMORANDUM TO THE RECOMMENDATION ON THE RECOGNITION OF JOINT DEGREES

Adopted on 9 June 2004

INTRODUCTION

The Council of Europe/UNESCO Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region is the main international legal text concerning the recognition of qualifications. It was adopted on 11 April 1997 and entered into force on 1 February 1999. A list of ratifications and signatures may be found at http://conventions.coe.int by searching for ETS 165.

The Council of Europe/UNESCO Recognition Convention is also one of the key standards for the Bologna Process aiming to establish a European Higher Education Area by 2010, the main goals of which include improving the mobility of students, staff and graduates, facilitating the recognition of qualifications and increasing the transparency of higher education systems in Europe.

The Council of Europe/UNESCO Recognition Convention has a double function. In legal terms, it is a treaty between states, and as such it is valid as a legal standard for the recognition of qualifications belonging to the higher education systems of the parties to the Convention as well as the qualifications covered by its subsidiary texts. In a broader sense, the Convention also serves as a guide to good practice, and in this sense, its provisions may, *mutatis mutandis*, be applied to all higher education qualifications, regardless of their origin. In this sense, the Council of Europe/UNESCO Recognition Convention is in fact used as a standard well beyond its strictly legal function.

In article X.2.5, the Convention foresees that the Council of Europe/UNESCO Recognition Convention Committee may adopt subsidiary texts to the Convention. So far, three such texts have been adopted:

(i) a Recommendation on International Access Qualifications (1999);

(ii) a Recommendation on Criteria and procedures for the Assessment of Foreign Qualifications (2001);

(iii) a Code of Good Practice in the Provision of Transnational Education (2001).

Kaip matyti, du iš trijų priimtų papildomų dokumentų turi ryšį su kvalifikacijomis, kurios nėra nacionalinių švietimo sistemų dalis. Taip yra iš dalies dėl to, kad pati Konvencija teisiškai apima tik kvalifikacijas, priklausančias Šalių švietimo sistemai, ir iš dalies dėl to, kad jokiai nacionalinei švietimo sistemai nepriklausančių kvalifikacijų reikšmė smarkiai išaugo nuo 1997 metų, kai Konvencija buvo priimta. Didėjant kokybės užtikrinimui skiriamam dėmesiui, ši tendencija yra reikšmingiausia, kalbant apie pripažinimą, nuo 1997 metų.

Jungtiniai laipsniai

Išaugusi jungtinių laipsnių reikšmė yra visa apimančios tendencijos eiti link kvalifikacijų, kurios formaliai nėra laikomos priklausančiomis jokiai arba jokiai vienai nacionalinei švietimo sistemai, dalis, nors tai ir kitokio pobūdžio reiškinys, negu transnacionalinis švietimas.

Kai kvalifikacijos, kylančios iš transnacionalinių susitarimų, dažnai yra už nacionalinių kvalifikacijų sistemų ribų, kalbant apie jungtinius laipsnius, kiekviena jų sudedamoji dalis dažniausiai priklauso nacionalinei sistemai ir dėl tokio šių elementų derinio kompetentingos pripažinimo institucijos (ir kitos institucijos) jungtinius laipsnius laiko priklausančiais daugiau nei vienai nacionalinei sistemai arba ne visiškai priklausančiais bet kuriai vienai nacionalinei sistemai.

Tačiau ši tipologijos problema neturėtų nustelbti didelio jungtinių laipsnių kaip puikios akademinio mobilumo ir aukštųjų mokyklų bendradarbiavimo skatinimo priemonės potencialo. Jungtiniai laipsniai gali suvaidinti svarbų vaidmenį, padėdami kurti Europos aukštojo mokslo erdvę, kaip buvo pabrėžta per Prahos aukštojo mokslo aukščiausio lygio pasitarimą:

Siekdami toliau stiprinti svarbius aukštojo mokslo europinius aspektus ir absolventų į(si)darbinimo galimybes, ministrai paragino aukštojo mokslo sektoriuje padidinti modulių, kursų ir studijų turinio vystymą visuose lygmenyse pagal „europinį“ turinį, orientaciją arba organizavimą. Tai ypač susiję su pripažintam jungtiniam laipsniui įgyti skirtais ir institucijų iš skirtingų šalių bendrai siūlomais moduliais, kursais ir laipsniui skirtu studijų turiniu.

(Prahos komunikatas, priimtas Bolonijos procese dalyvaujančių šalių ministrų)

Tačiau šis vaidmuo gali būti įgyvendintas tik tada, kai jungtiniams laipsniams suteikiamas tinkamas pripažinimas. Todėl šių rekomendacijų tikslas yra padėti užtikrinti kvalifikacijos, turinčios didelį potencialą, bet kurios griežtai teisine prasme neapima Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencija, teisingą pripažinimą.

As will be seen, two of the three subsidiary texts adopted so far concern qualifications that are not a part of national education systems. This is partly because the Convention itself in a legal sense only covers qualifications belonging to the education system of Parties, and partly because the importance of qualifications not belonging to any national education system have increased vastly in importance since the Convention was adopted in 1997. This development is, with the increased emphasis on quality assurance, the most significant development in the recognition field since 1997.

Joint degrees

The increased importance of joint degrees is a part of this overall development towards qualifications not formally recognized as belonging to any – or any single – national education system, although it is a phenomenon of a different nature than transnational education.

While qualifications arising from transnational arrangements often fully stand outside national qualifications systems, in the case of joint degrees each component most often belongs to a national system and it is the combination of these elements that make competent recognition authorities (and others) consider joint degrees either as belonging to more than one national system or not fully belonging to any single national system.

This problem of typology should, however, not overshadow the considerable potential of joint degrees as an excellent means of stimulating academic mobility and cooperation between higher education institutions. As such, joint degrees have the potential to play an important role in helping establish the European Higher Education Area, as was underlined by the Prague Higher Education Summit:

In order to further strengthen the important European dimensions of higher education and graduate employability Ministers called upon the higher education sector to increase the development of modules, courses and curricula at all levels with "European" content, orientation or organisation. This concerns particularly modules, courses and degree curricula offered in partnership by institutions from different countries and leading to a recognized joint degree.

(Prague Communiqué, adopted by the Ministers of the Bologna Process)

However, this role can only be fulfilled if joint degrees are given adequate recognition. The purpose of the present Recommendation is therefore to help ensure fair recognition for a kind of qualification that has considerable potential, but that is in a strict legal sense not covered by the Council of Europe/UNESCO Recognition Convention.

Bolonijos procese jungtiniai laipsniai buvo didelio tyrimo, kurį atliko Europos universitetų asociacija ir finansavo Europos Komisija[1], objektas. Šios rekomendacijos paremtos minėtu tyrimu ir jomis atitinkamai siekiama tyrimo rekomendacijas paversti teisinėmis nuostatomis, taikytinomis Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencijos kontekste. Taip pat atsižvelgiama į Europos aukštojo mokslo Tarybos ir tyrimų komiteto (CD-ESR) apskritojo stalo diskusiją apie Europos aukštojo mokslo erdvę, kuri vyko CD-ESR 2002 metų plenarinėje sesijoje (Strasbūras, 2002 m. spalio 2–3 d.).

Preambulė

Preambulėje šios rekomendacijos apibrėžiamos Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencijos bei Europos aukštojo mokslo erdvės kontekste, ir nurodomi pagrindiniai pokyčiai, dėl kurių reikia tobulinti jungtinių laipsnių pripažinimo nuostatas.

Bendrosios nuostatos

Bendrosios nuostatos apibrėžia šių rekomendacijų vietą Konvencijos kontekste ir pažymi dvejopą, kaip tarptautinio teisinio instrumento ir kaip gerosios praktikos vadovo, jos funkciją. Be to, atkreipiamas dėmesys į tai, kad nors jungtinių laipsnių suteikimas paprastai yra skirtingose šalyse esančių aukštųjų mokyklų, teikiančių savo laipsnius skirtingose aukštojo mokslo sistemose, bendradarbiavimo rezultatas, iš principo, jungtinius laipsnius gali suteikti ir aukštosios mokyklos, esančios toje pačioje šalyje ir teikiančios laipsnius toje pačioje aukštojo mokslo sistemoje. Atlikus reikiamus pakeitimus, šių rekomendacijų nuostatos gali lygiai taip pat būti taikomos ir šiems atvejams.

Apibrėžimai

Šioje rekomendacijų dalyje siekiama apibrėžti jungtinius laipsnius kaip bendrą terminą ir patyrinėti pagrindinius jungtinių laipsnių tipus. Verta paminėti, kad EUA tyrimas dėl jungtinių laipsnių nustatė, jog šiandien nėra vartojama jokio bendro apibrėžimo tiesiogiai ar netiesiogiai, tačiau galima sakyti, kad jungtiniam laipsniui būdingos kai kurios arba visos šios charakteristikos:

- programos yra sukurtos ir (arba) patvirtintos bendrai kelių institucijų;
- kiekvienos dalyvaujančios institucijos studentai fiziškai dalyvauja studijų programose kitose institucijose (bet jie nebūtinai studijuoja *visose* bendradarbiaujančiose institucijose);
- studentų buvimas dalyvaujančiose institucijose turėtų sudaryti esminę programos dalį;

[1] Žr. Andrejs Rauhvargers „Joint Degree Study“ Christian Tauch ir Andrejs Rauhvargers leidinyje „Survey on Master Degrees and Joint Degrees in Europe“ (Briuselis, 2001).

Within the Bologna Process, joint degrees have been the subject of a major study carried out by the European University Association and financed by the European Commission[1]. The present Recommendation is indebted to the study and seeks, as appropriate, to translate its main recommendations into legal provisions applicable in the context of the Council of Europe/UNESCO Recognition Convention. In so doing, it also takes account of the round table debate of the Council of Europe's Higher Education and Research Committee (CD-ESR) on the European Higher Education Area at the 2002 plenary session of the CD-ESR (Strasbourg, 2 – 3 October 2002).

Preamble

The Preamble places the Recommendation in the context of the Council of Europe/UNESCO Recognition Convention and the European Higher Education Area and points to the main developments that call for improved provisions for the recognition of joint degrees.

General considerations

The general considerations place the present Recommendation in the context of the Convention and points to the double function of the Convention as an international legal instrument and as a guide to good practice. Attention is also drawn to the fact that while joint degrees are most commonly issued as a result of cooperation between higher education institutions located in different countries and issuing their degrees within different higher education systems, joint degrees may in principle also be issued by higher education institutions located in the same country and issuing degrees within the same higher education system. With appropriate adjustments, the provisions of the present Recommendation may equally well be applied to such cases.

Definitions

This part of the Recommendation seeks to define joint degree as a generic term and to explore the main types of joint degrees. It is worth noting that the EUA study on joint degrees found that there is no common definition in use today, whether explicitly or implicitly, but a joint degree can be said to have all or some of the following characteristics:

- the programmes are developed and/or approved jointly by several institutions;
- students from each participating institution physically take part in the study programme at other institutions (but they do not necessarily study at *all* cooperating institutions);
- students' stay at the participating institutions should constitute a substantial part of the programme;

[1] See Andrejs Rauhvargers "Joint Degree Study" in Christian Tauch and Andrejs Rauhvargers: *Survey on Master Degrees and Joint Degrees in Europe* (Bruxelles 2001: European University Association).

- dalinės studijos ir egzaminai, išlaikyti institucijose partnerėse, yra visiškai ir automatiškai pripažįstami;

- institucijos partnerės kartu sukuria studijų turinį ir bendradarbiauja vykdydamos priėmimą bei egzaminavimą. Be to, dalyvaujančių institucijų dėstytojai turėtų būti raginami dėstyti kitose institucijose, prisidedančiose prie jungtinio laipsnio;

- studentai, baigę visą programą, arba gauna kiekvienos dalyvaujančios ar laipsnius teikiančios institucijos nacionalinį laipsnį, arba gauna laipsnį (paprastai neoficialų „pažymėjimą“ arba „diplomą“), kurį bendrai suteikia institucijos partnerės[2].

Pagrindinius jungtinių laipsnių tipus galima pailiustruoti pavyzdžiais, kurie gali apimti labai skirtingų lygių bendradarbiavimą, kuriant studijų turinį ir dėstytojų bei studentų mobilumą.

Jungtiniai daktaro laipsniai gali varijuoti nuo bendro skirtingų šalių profesorių vadovavimo disertacijai iki jungtinių doktorantūros programų, kai mokslinių tyrimų dalys siekiant daktaro laipsnio įgyvendinamos skirtingų šalių skirtinguose universitetuose. Kalbant apie pirmosios ir antrosios pakopos laipsnius, vienoje spektro pusėje yra (virtualieji) universitetai, sukurti bendradarbiaujant dviem ar daugiau šalių, siūlantys jungtiniams laipsniams skirtą jungtinių studijų turinį, pavyzdžiui, transnacionalinis Limburgo universitetas, sukurtas bendradarbiaujant Belgijos flamandų bendruomenei ir Nyderlandams, Oresundo universitetas, sukurtas Švedijos ir Danijos, arba Europos tarpuniversitetinis centras, kurį įsteigė Bulgarija ir Rumunija, padedamos Vokietijos. Kitoje spektro pusėje galima rasti bendradarbiavimo dėl jungtinių laipsnių pavyzdžius, kurie labiau panašūs į vienos šalies laipsnių franšizę kitoje šalyje (pvz., keletas atvejų, kai britų laipsniai yra teikiami olandiškose *hogescholen*).

Žinoma keletas platesnių jungtinių laipsnių konsorciumų, kurie yra sukūrę bendrai visų konsorciumo narių patvirtintą jungtinių studijų turinį, kiekvienam studentui organizuoja studijas dviejose ar daugiau institucijose partnerėse ir išduoda neoficialius jungtinio laipsnio pažymėjimus šalia nacionalinės kvalifikacijos (pvz., statybos inžinerijos jungtinio laipsnio konsorciumas). Tačiau paprastai dėl teisinių sunkumų ir formalių taisyklių baigus jungtines studijas su dalinėmis studijomis keliose institucijose vis dar suteikiamas tik vienas nacionalinis laipsnis.

Nors šio santykinai plataus apibrėžimo tikslas yra leisti ir palengvinti laipsnių, suteiktų pagal buvusius, taip pat esamus ir būsimus susitarimus, pripažinimą, reikia pabrėžti, kad tolesnė jungtinių laipsnių kaip galingų instrumentų, prisidedančių prie aukštojo mokslo europinio aspekto ir Europos aukštojo mokslo erdvės kūrimo, plėtra priklausys nuo jungtinių laipsnių pagrindimo aukšto lygio instituciniu bendradarbiavimu, įskaitant integruotą jungtinių studijų turinio kūrimą, ir nacionalinių aukštojo mokslo finansavimo sistemų peržiūros.

Terminas „jungtinis laipsnis“ yra vartojamas kaip nustatytas terminas įvardijant kvalifikacijas, kurias apima šios rekomendacijos. Terminas „diplomas“ reiškia oficialų dokumentą, liudijantį tas kvalifikacijas.

[2] Plg. Andrejs Rauhvargers, op. cit., p. 29.

- periods of study and examinations passed at the partner institutions are recognized fully and automatically;

- the partner institutions work out the curriculum jointly and cooperate on admission and examinations. In addition, staff of participating institutions should be encouraged to teach at other institutions contributing to the joint degree;

- after completing the full programme, students either obtain the national degree of each participating institution or awarding body or a degree (usually an unofficial "certificate" or "diploma") awarded jointly by the partner institutions[2].

The main kinds of joint degrees may be illustrated by a number of examples, which may include very different levels of actual cooperation in curriculum development and mobility of staff and students.

Thus, joint doctoral degrees may range from joint supervision of thesis by professors from different countries to actual joint doctoral programmes where parts of the research towards the doctoral degree are carried out at different universities in different countries. At first and second degree level at one end of the spectrum there are examples of (virtual) universities established in cooperation between two or several countries with a view to offering joint curricula leading to joint degrees, such as the Transnational University of Limburg between the Flemish community of Belgium and the Netherlands, the Öresund University between Sweden and Denmark or the Interuniversity Europe Centre established in Bulgaria and Romania with the assistanceof Germany. At the other end of the spectrum one will find cooperation on joint degrees which is rather a franchise of one country's degrees in another country (e.g. several cases where British degrees are awarded at Dutch *hogescholen*).

Several broader joint degrees consortia are known that have a curriculum jointly approved by all consortium members, organize studies for each student at two or more partner institutions and issue unofficial joint degree certificates on top of a national qualification (e.g. a joint degree consortium in construction engineering). However, most commonly, due to legal difficulties and formal regulations, the joint curriculum with study periods at several institutions still lead to just one national degree.

While this relatively wide definition is aimed at allowing and facilitating the recognition of degrees from past as well as current and future arrangements, it should be emphasized that the further development of joint degrees as powerful instruments to further the European dimension of higher education and the establishment of the European Higher Education Area will depend on basing joint degrees on a high level of institutional cooperation, including the development of integrated curricula, and the review of national funding systems for higher education.

The term "joint degree" is used as the established term for the qualifications covered by the present Recommendation. The term "diploma" designates the official document attesting the qualifications.

[2] Cf. Andrejs Rauhvargers, op. cit., p. 29.

Bendrieji principai

Ši rekomendacijų dalis apibrėžia pagrindinius principus, kuriais jos paremtos. Jie atitinka pagrindinius Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencijos principus (žr. ypač IV.1, V.1 ir VI.1 Konvencijos straipsnius).

Pažymima, kad jungtiniai laipsniai turėtų būti pripažįstami taip pat palankiai, kaip ir kitos tos švietimo sistemos, iš kurios jie kyla, kvalifikacijos. Tai labai svarbi nuostata, atsižvelgiant į anksčiau minėtus EUA tyrimo rezultatus, rodančius, kad šiandienėje praktikoje dažnai sunkiau gauti jungtinio laipsnio, negu „gryno“ užsieninio nacionalinio laipsnio pripažinimą. Tai nepateisinama, atsižvelgiant į bendrą tarptautinio ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo bei akademinio mobilumo skatinimo politikos tikslą.

Paradoksalu bei nepateisinama ir kitu atžvilgiu, o norit geriau suprasti paradoksalumą, reikėtų turėti omenyje, kad jungtinių laipsnių pripažinimas gali būti susijęs su trimis situacijomis:

(a) jungtinio laipsnio pripažinimu šalyje, kurios viena institucija vykdė dalį kvalifikaciją suteikiančios studijų programos;

(b) pripažinimu šalyje, kurios viena institucija dalyvauja laipsnį suteikusiame konsorciume, bet ta institucija neįgyvendino nė vienos laipsnio dalies, t. y. kandidatas studijavo kitose konsorciume dalyvaujančiose institucijose;

(c) pripažinimu trečiojoje šalyje, t. y. šalyje, kuri visai nebuvo įtraukta į studijų programą ir (arba) kvalifikaciją teikiantį konsorciumą;

(d) laipsnio pripažinimu bet kurioje šalyje, kai laipsniui arba jo daliai nebuvo taikomas skaidrus kokybės užtikrinimas.

Taip pat reikėtų turėti omenyje, kad nors visų jungtinį laipsnį suteikiančių studijų programų dalių pripažinimas tarp partnerių institucijų yra automatinis, toks pripažinimas nebūtinai suteikiamas už konsorciumo ribų.

Pirmiau aprašytose (a) ir (b) situacijose jungtinio laipsnio pripažinimas turėtų būti lengvesnis, negu „grynos“ užsienio kvalifikacijos pripažinimas, nes jungtinio laipsnio atveju laipsniui skirta studijų programa buvo sudaryta bendrai vienos ar daugiau institucijų, priklausančių tos šalies, kurioje siekiama pripažinimo, švietimo sistemai, kartu su viena ar daugiau užsienio institucijų. Pripažinta šalies, kurioje siekiama laipsnio pripažinimo, institucija jau bus įvertinusi jungtinio laipsnio užsienio komponentų paskirtį, lygį ir kokybę, todėl atrodytų paradoksalu, jeigu šio įvertinimo nepriimtų (kitos) kompetentingos pripažinimo institucijos šalyje, kurioje siekiama pripažinimo.

Jei jungtinio laipsnio pripažinimo siekiama trečiojoje šalyje (situacija (c)), tai sunku suprasti, kodėl pripažinti jungtinį laipsnį turėtų būti sunkiau negu nacionalinę kvalifikaciją iš bet kurios šalies, kurios institucijos prisidėjo prie jungtinio laipsnio.

General principles

This part of the Recommendation outlines the main principles on which it builds. These conform to the main principles of the Council of Europe/UNESCO Recognition Convention (see in particular Articles IV.1, V.1 and VI.1 of the Convention).

The point is also made that joint degrees should be recognized at least as favourably as other qualifications from the education system from which they originate. This is a particularly important provision in view of the findings of the EUA study referred to above, in that in current practice, it often seems more difficult to obtain recognition of a joint degree than of a "pure" foreign national degree. This is unjustified in view of the overall policy goal of stimulating international and inter-institutional cooperation and academic mobility.

It is also paradoxical and unjustified from another point of view, and to fully appreciate the paradox, it may be useful to bear in mind that recognition of joint degrees may concern three different situations:

(a) recognition of the joint degree in a country one of whose institutions has provided a part of the study programme giving rise to the qualification;

(b) recognition in a country one of whose institutions participates in the consortium having issued the degree, but this institution has not provided any part of the 6 degree in question, i.e. the applicant has studied at other institutions participating in the consortium;

(c) recognition in a third country, i.e. a country that has not in any way been involved in the study programme and/or consortium granting the qualification.

(d) recognition of a degree, in any country, all or a part of which has not been subject to transparent quality assurance.

It should further be kept in mind that while recognition of all parts of the study programmes giving rise to a joint degree is automatic among the partner institutions, such recognition is not necessarily granted outside of this consortium.

In situations (a) and (b) described above, recognition of a joint degree should in fact be easier than recognition of a "pure" foreign qualification since in a joint degree, the study programme leading to the degree has been elaborated jointly by one or more institutions belonging to the education system of the country in which recognition is sought and one or more foreign institutions. A recognized institution in the country in which recognition is sought will therefore already have assessed the profile, level and quality of the foreign components of the joint degree, and it would seem paradoxical if this assessment were not to be accepted by (other) competent recognition authorities in the country in which recognition is sought.

If recognition of a joint degree is sought in a third country (situation (c)), it is at least difficult to see why recognition of the joint degree should be more difficult than the recognition of a national qualification from any of the countries whose institutions have contributed to the joint degree.

Todėl atrodytų suprantama, kad vienintelė sunki situacija kiltų, jeigu reikšminga jungtinio laipsnio dalis buvo įgyvendinama institucijoje arba pagal aukštojo mokslo programą, kurios nepriklauso nacionalinei švietimo sistemai ir (arba) kurioms nebuvo taikytas skaidrus kokybės vertinimas (d), plg. taip pat šių rekomendacijų 11 pastraipą.

Kol kas nėra pasitaikę atvejų, kai jungtinis laipsnis būtų buvęs suteiktas, baigus dalines studijas daugelyje institucijų. Greičiau priešingai, jei yra didelis konsorciumas dėl jungtinio laipsnio, tai pačią jungtinę programą sukuria ir patvirtina dešimt ar daugiau institucijų, bet studentai faktiškai dalinėms studijoms renkasi ribotą skaičių konsorciumo partnerių, pvz., dvi ar tris institucijas. Šių rekomendacijų principai gali būti taikomi ir tokiems (kol kas hipotetiniams) atvejams, turint omenyje, kad vertinant kvalifikaciją, suteiktą po santykinai trumpų dalinių studijų daugelyje institucijų, reikia atkreipti dėmesį į programos vientisumą.

Teisės aktai

9 pastraipoje siūloma peržiūrėti nacionalinius teisės aktus, siekiant panaikinti bet kokias likusias kliūtis jungtiniams laipsniams pripažinti, ir (arba) sukurti teisines nuostatas, kurios palengvintų tokį pripažinimą.

Atsižvelgiant į minėto tyrimo rezultatus, tai yra svarbi nuostata. Pavyzdžiui, daugelyje šalių vis dar teisiškai sunku suteikti vienintelę kvalifikaciją kelių institucijų vardu, ypač tada, kai bent viena iš jų yra užsienio institucija.

Kitas pavyzdys rodo, kad nėra neįprasta, kai aukštosios mokyklos turi taisykles, reikalaujančias, kad bent pusė suteikiamo laipsnio kreditų turi būti gauta toje institucijoje, kuri suteikia laipsnį. Jeigu studentas siekia jungtinio laipsnio iš dviejų ar daugiau šios taisyklės besilaikančių institucijų, rezultatai būna nuspėjami. Tai akivaizdus atvejis, kai taisyklės ir reglamentai neleidžia įgyvendinti pagirtinos iniciatyvos, tačiau teisės aktai gali trukdyti teisingam pripažinimui ir mažiau akivaizdžiais būdais. Kvietimą peržiūrėti nacionalinius teisės aktus šiuo klausimu pateikė CD-ESR per 2002 metų plenarinę sesiją, todėl svarbu įtraukti tokį punktą ir į šias rekomendacijas.

Galiausiai reikia pažymėti, kad nėra pakankama priemonė tai, jog nacionaliniai teisės aktai konkrečiai netrukdo kurti arba pripažinti jungtinių laipsnių. Daugeliu atvejų teisinės nuostatos, teigiamai pripažįstančios jungtinio laipsnio koncepciją, nebuvimas gali tapti kliūtimi tokioms kvalifikacijoms pripažinti. Todėl bet koks nacionalinių teisės aktų peržiūrėjimas turėtų patvirtinti pozityvią nuostatą dėl jungtinių laipsnių pripažinimo, o ne tik panaikinti akivaizdžias tokio pripažinimo kliūtis.

It would therefore seem reasonable that the only justifiably difficult situation would arise if significant parts of a joint degree were delivered by an institution or higher education programme that does not belong to a national education system and/or that has not been the subject of transparent quality assessment (d), cf. also paragraph 11 of the Recommendation.

So far, there is no evidence of cases where the joint degree would have been given on the basis of many short periods of study at a large number of institutions. Rather, in the case of large joint degree consortia, it is the joint programme that has been jointly elaborated and approved by a dozen or more institutions, but students actually spend study periods at a limited number of consortium partners – e.g. two or three institutions. The principles of the Recommendation can well be applied also to such (so far hypothetical) cases, bearing in mind that when assessing a qualification awarded after studies of relatively short periods at a greater number of institutions, attention has to be paid to the integrity of the programme.

Legislation

Paragraph 9 makes the case for reviewing national legislation with a view to removing any remaining legal obstacles to the recognition of joint degrees and/or introducing legal provisions that would facilitate such recognition.

This is also an important provision in the light of the findings of the study. For example, it still seems legally difficult in many countries to issue one single qualification in the name of several institutions, especially when at least one of these institutions is foreign.

Another example is that it is not uncommon that higher education institutions have rules requiring that at least one half of the credits toward any given degree be taken at the institution in question for the degree to be issued by this institution. If a student seeks a joint degree from two or more institutions practicing this rule, the results are predictable. This is an obvious case where rules and regulations prevent a laudable initiative, but legislation may also impede fair recognition in less obvious ways. The call for a review of national legislation in this sense was made by the 2002 plenary session of the CD-ESR, and it is important to include the point in the present Recommendation.

Finally, it should be noted that the fact that national legislation does not specifically prevent joint degrees from being established or recognized is not a sufficient measure. In many cases, an absence of legal provision positively recognizing the concept of joint degrees may in itself constitute an impediment to the recognition of such qualification. Any review of national legislation should therefore consider positive provision for the recognition of joint degrees rather than just abolishing any explicit impediments to such recognition.

Kokybės užtikrinimas ir institucinis pripažinimas

Išaugusi kokybės užtikrinimo reikšmė ir glaudus ryšys tarp kokybės užtikrinimo ir institucijų bei studijų programų, viena vertus, ir individualios kvalifikacijos, kita vertus, pripažinimo, yra viena iš vyraujančių tendencijų nuo Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencijos priėmimo 1997 metais. Jeigu 1997 metais buvo vis dar diskutuojama, *ar* reikia kokybės užtikrinimo kaip bendros normos, tai dabar diskutuojama apie tai, *kokio tipo* kokybės užtikrinimo reikia.

Glaudų kokybės užtikrinimo ir pripažinimo ryšį pabrėžė Prahos viršūnių susitikimas dėl aukštojo mokslo (2001 m. gegužė), kuriame Bolonijos procese dalyvaujančių šalių ministrai savo komunikate „pakvietė universitetus ir kitas aukštąsias mokyklas, nacionalines agentūras ir Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo tinklą (ENQA) kartu su atitinkamomis institucijomis iš tų šalių, kurios nėra ENQA narės, bendradarbiauti, kuriant bendras nuostatas bei gaires ir skleisti gerąją praktiką“ (plg. anksčiau išdėstytus komentarus apie Bendruosius principus).

Rekomendacijose nurodoma, kad ten, kur daliai studijų programos, skirtos jungtiniam laipsniui, nebuvo taikytas kokybės užtikrinimas arba ji nėra laikoma priklausančia vienos ar daugiau Lisabonos pripažinimo konvencijos šalių švietimo sistemai, tai gali būti pakankama priežastis nepripažinti laipsnio. Tačiau tokiais atvejais pripažinimo institucijos turėtų apsvarstyti, ar galimas dalinis pripažinimas, laikantis Rekomendacijų dėl užsienio kvalifikacijų vertinimo kriterijų ir procedūrų nuostatų[3].

Svarbu pažymėti, kad tais atvejais, kai studijos, siekiant jungtinio laipsnio, iš tikrųjų vyko ribotame skaičiuje institucijų, bet jungtinis laipsnis yra teikiamas didesnio konsorciumo vardu, būtų teisinga reikalauti, kad visi konsorciumo nariai būtų pripažintos institucijos ir kad būtų įvertinta bent tų institucijų, kuriose studentas iš tikrųjų studijavo, siekdamas jungtinio laipsnio, kokybė.

[3] Plg. šių rekomendacijų, priimtų antrajame Lisabonos pripažinimo konvencijos komiteto susitikime (Ryga, 2001 m. birželio 6 d.) 8 pastraipą.

Quality assurance and institutional recognition

The increased importance of quality assurance and the acceptance of close link between the quality assurance and recognition of institutions and study programmes on the one hand and individual qualifications on the other hand is one of the major development since the adoption of the Council of Europe/UNESCO Recognition Convention in 1997. Whereas in 1997, there was still discussion of *whether* quality assurance was needed as general norm, the discussion now focuses on *what kind* of quality assurance is needed.

The close link between quality assurance and recognition was underlined by the Prague Higher Education Summit (May 2001), where the Ministers of the Bologna Process in their communiqué "called upon the universities and other higher educations institutions, national agencies and the European Network of Quality Assurance in Higher Education (ENQA), in cooperation with corresponding bodies from countries which are not members of ENQA, to collaborate in establishing a common framework of reference and to disseminate best practice". Cf. also the comments to the General principles, above.

The Recommendation indicates that where a part of the study programme giving rise to a joint degree has not been the subject of quality assessment or is not considered as belonging to the education system of one or more parties to the Lisbon Recognition Convention, this may be a valid reason not to recognize the degree. In such cases, recognition authorities should, however, consider whether partial recognition may be granted, in keeping with the provisions of the Recommendation on Criteria and procedures for the Assessment of Foreign Qualifications[3].

It is important to note that in these cases where the studies for the joint degree have actually taken place in a limited number of institutions, but the joint degree is awarded in the name of a larger consortium, it seems rightly to require that all the consortium members are recognized institutions and that at least the institutions in which the student has actually studied for the joint degree, have been quality assessed.

[3] Cf. paragraph 8 of this Recommendation, adopted by the Lisbon Recognition Convention Committee at its second meeting (Riga, 6 June 2001).

Informacija

Informacija apie švietimo sistemas, taip pat apie atskiras institucijas, programas ir kvalifikacijas yra vienas esminių iššūkių, su kuriuo susiduria tie, kas pripažįsta kvalifikacijas. Kaip buvo nurodyta konferencijoje „Pripažinimo klausimai Bolonijos procese“, kurią Lisabonoje 2002 m. balandžio 11–12 d. organizavo Europos Taryba ir Portugalijos institucijos[4], problema yra ne informacijos trūkumas, o tinkamos ir koncentruotos informacijos trūkumas. Diplomo priedėlis (plg. taip pat Konvencijos IX.3 skyrių) ir Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistema (ECTS) yra svarbūs informaciniai instrumentai, kurie palengvina kvalifikacijų pripažinimą. Kalbant apie jungtinius laipsnius, labai svarbu, kad Diplomo priedėlis būtų duodamas kartu su laipsniu ir aiškiai aprašytomis visomis to laipsnio sudėtinėmis dalimis pagal švietimo sistemas, kuriose jos buvo įgytos.

Sudarytojo pastaba

Nuo to laiko, kai buvo priimtos rekomendacijos dėl jungtinių laipsnių pipažinimo bei šių rekomendacijų aiškinamasis memorandumas, jungtinių laipsnių kūrimo ir pripažinimo tematika vystyta toliau: vykdyti (vykdomi) tarptautiniai projektai, atlikti tyrimai ir analizės, išleisti leidiniai. Šių veiklų rezultatai – tai papildomi informaciniai šaltiniai dirbantiems su jungtinių laipsnių teikimu ir pripažinimu susijusiose srityse. Pateikiame nuorodas į kelis tokius informacinius šaltinius:

Projektai

JOIMAN projektas, http://www.joiman.eu;
JOQAR projektas, http://www.ecaconsortium.net/main/projects/joqar;
EMNS-BRIDGE-NARIC projektas, http://www.erasmusmundus.it.

Tyrimai, analizės

Rauhvargers A., Deane C., Pauwels W. *Bologna Process: Stocktaking Report*, 2009; http://www.ehea.info;
Aerden A., Reczulska H. *The recognition of qualifications awarded by joint programmes*, ECA 2010; http://www.ecaconsortium.net.

Leidiniai

Rauhvargers A., Rusakova A. *Improving recognition in the European Higher Education Area: an analysis of national action plans*, Council of Europe, 2010.

[4] Žr. Sjur Bergan (ed.): *Recognition Issues in the Bologna Process* (Strasbourg, 2003: Council of Europe Publishing), ypač Stephen Adam ir Chantal Kaufmann straipsnius ir generalinio pranešėjo Lewis Purser ataskaitą.

Information

Information on education systems as well as on individual institutions, programmes and qualifications is one of the key challenges facing those working with the recognition of qualifications. As identified by the conference on Recognition Issues in the Bologna Process, organized in Lisbon on 11–12 April 2002 by the Council of Europe and the Portuguese authorities[4], the problem is not one of a lack of information, but rather of a lack of pertinent and focused information. The Diploma Supplement (cf. also Article IX.3 of the Convention) and the European Credit Transfer System are important information instruments that help facilitate the recognition of qualifications. In the case of joint degrees, it is particularly important that a Diploma Supplement be issued with the degree that would clearly describe the various components of the degrees in relation to the education systems within which they have been earned.

[4] See Sjur Bergan (ed.): *Recognition Issues in the Bologna Process* (Strasbourg, to appear in 2003: Council of Europe Publishing), in particular the articles by Stephen Adam and Chantal Kaufmann and the report by the General Rapporteur, Lewis Purser.

ATNAUJINTAS TRANSNACIONALINIO ŠVIETIMO TEIKIMO GEROSIOS PRAKTIKOS KODEKSAS

PREAMBULĖ

Europos Tarybos ir UNESCO konvencijos dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regione (Europos Tarybos ir UNESCO Lisabonos pripažinimo konvencijos) Šalys,

suvokdamos sparčią transnacionalinio švietimo, pasižyminčio tokiais susitarimais ir partnerystės ryšiais tarp institucijų ir organizacijų, kurių studentai yra kitoje šalyje, negu studijas įgyvendinanti institucija, plėtrą ir jos poveikį aukštajam mokslui pasauliniu mastu, ypač Europos regione;

suvokdamos teisėto ir pripažinto transnacionalinio švietimo teikiamas galimybes, taip pat atkreipdamos dėmesį į iššūkius, kuriuos sukuria transnacionalinio švietimo institucijos ir programos, funkcionuojančios už bet kurios nacionalinės švietimo sistemos ribų;

žinodamos tai, kad transnacionalinis aukštasis mokslas sparčiai plečiasi, iš dalies dėl augančių ir, kaip atrodo, beribių naujų informacinių technologijų panaudojimo galimybių teikiant švietimo paslaugas sienų neturinčiame aukštojo mokslo pasaulyje;

įsitikinusios, kad nacionalinėms aukštojo mokslo sistemoms yra ir toliau bus patikima *inter alia* išsaugoti kultūrinę, socialinę, filosofinę ir religinę Europos regiono įvairovę ir taip pat tikimasi, kad jos skatins tarptautinį ir globalų bendradarbiavimą įvairiomis formomis;

teikdamos didelę svarbą aukštųjų mokyklų, užsiimančių transnacionaliniu švietimu, studijų programų ir teikiamų laipsnių kokybei;

atsižvelgdamos į tai, kad, nepaisant nustatytų švietimo paslaugų kūrimo ir teikimo procedūrų, aukštosios mokyklos turėtų laikytis tokių mokymo ir mokymosi standartų, kokių reikalauja šiandieninės ir ateities žinios, technologijos ir darbo rinka;

pripažindamos, jog transnacionalinių susitarimų pagrindu įgytų kvalifikacijų pripažinimo palengvinimas prisidės ir prie studentų, ir prie studijų programų tarp aukštųjų mokyklų ir aukštojo mokslo sistemų mobilumo;

atsižvelgdamos į Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvenciją, kurioje numatyta visa apimanti normatyvinė su akademiniu pripažinimu susijusi sistema;

atsižvelgdamos į Bolonijos proceso tikslų ir principų sąlygotus pokyčius ir jų įtaką platesniam akademiniam bendradarbiavimui Europos regione;

REVISED CODE OF GOOD PRACTICE IN THE PROVISION OF TRANSNATIONAL EDUCATION

PREAMBLE

The Parties to the **Council of Europe/UNESCO Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region** (**the Council of Europe/UNESCO Lisbon Recognition Convention**),

Conscious of the rapid development of transnational education, characterised by those arrangements and partnerships between institutions and organisations in which the students are located in a different country to the one where the institution providing the education is based, and of its impact on higher education globally, but also specifically in the Europe Region;

Conscious of opportunities presented by the presence of lawful and recognized transnational education, but also noting the challenges posed by transnational education institutions and programmes operating outside of the framework of any national education system;

Being aware of the fact that transnational higher education is rapidly expanding, partly due to the growing and seemingly limitless uses of the new information technologies in providing educational services in a world of borderless higher education;

Convinced that national systems of higher education are, and will continue to be, entrusted *inter alia* to preserve the cultural, social, philosophical, and religious diversity of the European Region while also being expected to promote various forms of international and global co-operation;

Attaching great importance to the quality of study programmes and degrees awarded by higher education institutions engaged in transnational education;

Considering that, regardless of the procedures adopted for establishing and providing educational services, higher education institutions should comply with those standards of performance in teaching and learning that are required by the present and future development of knowledge, technology and the labour market;

Acknowledging that facilitating the recognition of qualifications awarded through transnational arrangements will contribute to promoting both the mobility of students and that of study programmes between higher education institutions and systems;

Having regard to the Council of Europe/UNESCO Recognition Convention that provides an overall normative framework for dealing with academic recognition matters;

Considering the developments resulting from the objectives and principles of the Bologna Process and their implications for wider academic cooperation in the European Region;

atsižvelgdamos į kai kuriose siunčiančiųjų šalių aukštojo mokslo sistemose autoritetingų institucijų sukurtus ir stebimus Gerosios praktikos kodeksus ir Pareiškimus, tokius kaip:

- **Universities and their Students: Principles for the Provision of Education by Australian Universities. Iš: *Provision of Education to International Students. Code of Practice and Guidelines for Australian Universities*.** Australian Vice-Chancellors Committee (AVCC), 2005;

- **Principles for United States Accreditors Working Internationally: Accreditation of Non-United States Institutions and Programs.** Council for Higher Education Accreditation (CHEA), JAV, 2001;

- **Sharing Quality Higher Education Across Borders: A Statement on Behalf of Higher Education Institutions Worldwide.** Council for Higher Education Accreditation (CHEA), International Association of Universities (IAU), Association of Universities and Colleges of Canada (AUCC), 2005;

- **Code of Practice for the Assurance of Academic Quality and Standards in Higher Education. Iš: *Collaborative provision and flexible and distributed learning (including e-learning)*.** The Quality Assurance Agency for Higher Education (QAA), JK, 2004;

atsižvelgdamos taip pat į bendrai UNESCO ir OECD sukurtas ***Guidelines for Quality Provision in Cross-border Higher Education*,** 2005*;*

suvokdamos, kad kodeksai ir pareiškimai, sukurti siekiant pateikti regionines transnacionalinio švietimo veikimo sistemas, turi apimti ir priimančiųjų institucijų (arba sistemų), ir siunčiančiųjų institucijų (arba sistemų) poreikius;

taip pat ***atsižvelgdamos*** į Diplomo priedėlį, sukurtą bendradarbiaujant Europos Komisijai, Europos Tarybai ir UNESCO, siekiant suteikti papildomos informacijos, palengvinančios kvalifikacijų vertinimą ir pripažinimą;

įsitikinusios, kad tarptautinis ir globalus bendradarbiavimas tarp aukštojo mokslo sistemų ir institucijų turėtų būti paremtas etiniais principais ir vertybėmis;

suvokdamos būtinybę rasti bendrus praktinių pripažinimo problemų sprendimus Europos regione ir tarp šio regiono valstybių bei kitų pasaulio regiono valstybių dar globalesnėje aukštojo mokslo erdvėje;

suvokdamos būtinybę nuolat atnaujinti **Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencijos** principų ir nuostatų įgyvendinimo mechanizmus, taip neatsiliekant nuo naujovių bendradarbiaujant aukštojo mokslo srityje;

susitarė, *kad reikia*:

- **Gerosios praktikos kodekso** studijų programoms ir kitoms švietimo paslaugoms teikti transnacionalinių susitarimų pagrindu;

Having regard to the Codes of good practice and Statements developed and monitored by authorities within some of the sending systems, such as:

- **Universities and their Students: Principles for the Provision of Education by Australian Universities.** ***RE: Provision of Education to International Students. Code of Practice and Guidelines for Australian Universities,*** Australian Vice-Chancellors Committee (AVCC), (2005);

- **Principles for United States Accreditors Working Internationally: Accreditation of Non-United States Institutions and Programs.** Council for Higher Education Accreditation (CHEA), U.S.A. (2001);

- **Sharing Quality Higher Education Across Borders: A Statement on Behalf of Higher Education Institutions Worldwide,** Council for Higher Education Accreditation (CHEA), International Association of Universities (IAU), Association of Universities and Colleges of Canada (AUCC) (2005);

- **Code of Practice for the Assurance of Academic Quality and Standards in Higher Education.** ***RE: Collaborative provision and flexible and distributed learning (including e-learning),*** The Quality Assurance Agency for Higher Education (QAA), UK, (2004).

Having regard also to the ***Guidelines for Quality Provision in Cross-border Higher Education,*** *jointly elaborated by UNESCO and OECD (2005);*

Mindful that codes and statements developed to provide working frameworks for transnational education on a Regional basis need to incorporate the perspectives of the receiving institutions/systems as well as those of the sending institutions/systems;

Having regard also to the Diploma Supplement developed jointly by the European Commission, the Council of Europe and UNESCO and aiming to provide supplementary information facilitating the assessment and recognition of qualifications;

Confident that ethical principles and values should closely guide the international and global cooperation between higher education systems and institutions;

Conscious of the need to find commonly agreed solutions to practical recognition problems in the European Region, and between the States of this Region, and those of other regions of the world, in an ever more global space of higher education;

Conscious of the need to permanently update the implementation mechanisms of the principles and provisions of the **Council of Europe/UNESCO Recognition Convention**, thus keeping up with the pace of new developments in higher education cooperation;

Have agreed on the need for:

- **A Code of Good Practice** in the provision of higher education study programmes and other educational services by means of transnational arrangements;

- **Užsienio kvalifikacijų vertinimo kriterijų ir procedūrų rekomendacijų,** siekiant įgyvendinti Gerosios praktikos kodeksą ir palengvinti kvalifikacijų, įgytų baigus transnacionalines studijų programas arba studijų dalykus, pripažinimą;

- šiuos dokumentus laikyti vienas kitą papildančiais ir palaikančiais.

I skyrius. Terminologija

Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencijoje apibrėžtos sąvokos čia nėra vėl minimos ir šiame Gerosios praktikos kodekse turi tą pačią reikšmę, kaip ir Konvencijoje. Toliau abėcėlės tvarka pateiktos sąvokos turi tokią reikšmę:

Agentai

Trečiosios šalys, tokios kaip nepriklausomi agentai, tarpininkai ir už studentų paiešką atsakingi subjektai, kurie, sudarant transnacionalinio švietimo susitarimus, veikia kaip tarpininkautojai tarp kvalifikaciją teikiančių ir studijas įgyvendinančių institucijų. Agentas paprastai nedalyvauja teikiant švietimo paslaugas.

Susitarimas

Partnerių formaliai sudarytas dokumentas, kuriame išdėstyti visi bendradarbiavimo veiksmai tarp kvalifikaciją teikiančios ir studijas įgyvendinančios institucijų.

Kvalifikaciją teikianti institucija

Aukštoji mokykla, teikianti laipsnius ir išduodanti diplomus, pažymėjimus ar kitas kvalifikacijas.

Švietimo paslaugos

Studijų programa, studijų dalykas arba jo dalys, kuriuos sėkmingai baigus suteikiami kreditai arba kvalifikacija. Ši sąvoka apima ir tokias paslaugas kaip paruošiamieji ar įvadiniai moduliai, palengvinantys stojimą į atitinkamą studijų kursą, arba į profesinį tobulinimąsi orientuoti mokymo moduliai.

Partneriai

Kvalifikaciją teikiančios ir studijas įgyvendinančios institucijos, įtrauktos į transnacionalinio bendradarbiavimo susitarimus.

Studijas įgyvendinanti institucija

Institucija arba organizacija, vykdanti visą studijų programą ar jos dalį.

- **Recommendation on procedures and criteria for the assessment of foreign qualifications,** with a view to implementing the Code of Good Practice and to facilitating the recognition of qualifications awarded following completion of transnational study programmes/courses of study;

- and for these to be considered as fully complementary and mutually supportive documents.

Section I. Terminology

Terms defined in the **Council of Europe/UNESCO Recognition Convention** are not mentioned here again and shall, for the purposes of this Code of Good Practice, have the same meaning as in the Convention. The following terms, listed in alphabetical order, shall have the following meaning:

Agents

Third parties, such as brokers, facilitators, or recruiters, that act as intermediaries between awarding and providing institutions for establishing transnational educational arrangements. An agent is not usually involved in the provision of educational services.

Agreement

A document agreed formally by the partners that contains all collaborative arrangements made between the awarding and providing institutions.

Awarding institution

A higher education institution issuing degrees, diplomas, certificates or other qualifications.

Educational services

Any study programme, course of study or parts of a course of study that leads, after successful completion, to credits or a qualification. This also includes services such as preparatory/introductory modules to facilitate access to a course of study, or training modules that lead to professional development.

Partners

The awarding and providing institutions involved in collaborative transnational arrangements.

Providing institution

An institution or organization which is delivering all or part of a study programme.

Transnacionaliniai susitarimai

Švietimo, teisinis, finansinis ar kitoks susitarimas, kurio pagrindu sudaromi (a) **bendradarbiavimo susitarimai**, pagal kuriuos kvalifikaciją teikiančios institucijos studijų programas, studijų kurso dalis arba kitas švietimo paslaugas vykdo arba teikia kita institucija-partnerė; (b**) nebendradarbiavimo susitarimai**, pagal kuriuos studijų programas, studijų kurso dalis arba kitas švietimo paslaugas tiesiogiai vykdo arba teikia kvalifikaciją teikianti institucija.

Transnacionalinis švietimas

Visi studijų programų ar studijų kursų grupių, ar švietimo paslaugų teikimo būdai ir formos (įskaitant nuotolinį mokymą), kai studijuojantieji yra kitoje šalyje negu kvalifikaciją teikianti institucija. Tokios programos gali priklausyti kitos valstybės, negu valstybė, kurioje jos vykdomos, švietimo sistemai arba gali būti vykdomos nepriklausomai nuo bet kurios nacionalinės sistemos.

II skyrius. Principai

1. **Transnacionaliniai susitarimai** turėtų būti nuodugniai parengti, įgyvendinami ir stebimi taip, kad padidintų aukštojo mokslo prieinamumą, visiškai atitiktų besimokančiųjų švietimo poreikius, prisidėtų prie jų pažintinio, kultūrinio, socialinio, asmeninio ir profesinio vystymosi ir atitiktų su aukštuoju mokslu susijusius nacionalinius teisės aktus tiek priimančiosiose, tiek siunčiančiosiose šalyse. Jei sudaromi bendradarbiavimo susitarimai, jie turėtų būti rašytiniai ir teisiškai įpareigojantys susitarimai ar sutartys, kuriuose išdėstytos visų partnerių teisės ir pareigos.

2. Transnacionalinio švietimo programų **akademinė kokybė ir standartai** turėtų būti lygiaverčiai kvalifikaciją teikiančios institucijos (arba institucijų) programų akademinei kokybei ir standartams, jei tokie numatyti, ir atsižvelgti į kilmės šalies kokybės užtikrinimo kriterijus ir nuostatas ir (arba) akreditavimo sistemas, taip pat būti tinkamai priimančiosios šalies pripažinti arba kaip teisėta užsienio švietimo, arba kaip priimančiosios šalies švietimo sistemos dalis. Kvalifikaciją teikiančios institucijos, kaip ir studijas įgyvendinančios institucijos, yra atskaitingos ir visiškai atsakingos už kokybės užtikrinimą ir kontrolę. Procedūros ir nutarimai, susiję su pagal transnacionalinius susitarimus teikiamų švietimo paslaugų kokybe, turėtų būti pagrįsti skaidriais, sistemingai taikomais ir viešai nagrinėjamais konkrečiais kriterijais.

3. Transnacionalinių susitarimų pagrindu įkurtų institucijų **veiklos nuostatos ir misija**, jų valdymo struktūros ir mokymo bazė, taip pat konkrečių studijų programų, studijų kursų grupių ir kitų švietimo paslaugų **tikslai**, **uždaviniai** ir **turinys** turėtų būti paskelbti ir prieinami paprašius siunčiančiosios ar priimančiosios šalies valdžios institucijoms arba paslaugos gavėjams.

Transnational arrangements

An educational, legal, financial or other arrangement leading to the establishment of (a) **collaborative arrangements**, whereby study programmes, or parts of a course of study, or other educational services of the awarding institution are delivered or provided by another partner institution; (b**) non-collaborative arrangements**, whereby study programmes, or parts of a course of study, or other educational services are delivered or provided directly by an awarding institution.

Transnational education

All types and modes of delivery of higher education study programmes, or sets of courses of study, or educational services (including those of distance education) in which the learners are located in a country different from the one where the awarding institution is based. Such programmes may belong to the education system of a State different from the State in which it operates, or may operate independently of any national education system.

Section II. Principles

1. **Transnational arrangements** should be so elaborated, enforced and monitored as to widen the access to higher education studies, fully respond to the learners' educational demands, contribute to their cognitive, cultural, social, personal and professional development, and comply with the national legislation regarding higher education in both receiving and sending countries. In the case of collaborative arrangements there should be written and legally binding agreements or contracts setting out the rights and obligations of all partners.

2. **Academic quality and standards** of transnational education programmes should be comparable to those of the parent awarding institution(s), if any, and respect the criteria and provision for quality assurance and/or accreditation systems of the home country as well as be recognized in an appropriate way by the receiving country whether as legitimate foreign education or part of the host education system. Awarding institutions as well as the providing institutions are accountable and fully responsible for quality assurance and control. Procedures and decisions concerning the quality of educational services provided by transnational arrangements should be based on specific criteria, which are transparent, systematic and open to scrutiny.

3. **The policy and the mission statement** of institutions established through transnational arrangements, their management structures and educational facilities, as well as **the goals, objectives and contents** of specific programmes, sets of courses of study, and other educational services, should be published, and made available upon request to the authorities and beneficiaries from both the sending and receiving countries.

4. Kvalifikaciją teikiančios institucijos, studijas įgyvendinančios organizacijos arba agento teikiama **informacija** būsimiems studentams ir transnacionalinių susitarimų pagrindu sukurtos studijų programos registruotiems studentams turėtų būti tinkama, tiksli, nuosekli ir patikima. Joje turėtų būti nurodymai studentams apie tai, kur kreiptis susidūrus su konkrečiomis problemomis, teikiant skundus ir apeliacijas. Kai programa vykdoma bendradarbiavimo susitarimų pagrindu, turėtų būti aiškiai apibrėžtas to susitarimo pobūdis ir šalių atsakomybė. Kvalifikaciją teikianti institucija atsako ir turėtų kontroliuoti ir stebėti jos vardu veikiančių agentų viešai pateikiamą informaciją, įskaitant pareiškimus apie bendradarbiavimo su agentais (partneriais) pobūdį, kvalifikacijų pripažinimą siunčiančiojoje šalyje ir, jei reikia, kvalifikacijų vietą atitinkamose kvalifikacijų sandarose.

5. Institucijų **personalas** arba transnacionalinių susitarimų pagrindu sukurtų programų dėstytojai turėtų būti aukštos kvalifikacijos specialistai, turintys mokymo, mokslinės ir kitos profesinės patirties. Kvalifikaciją teikianti institucija turėtų užtikrinti, kad turi efektyvių priemonių jos programas vykdančio personalo profesionalumui įvertinti.

6. Transnacionalinio švietimo susitarimai turėtų skatinti studentų ir personalo supratimą bei žinias ir apie kvalifikaciją teikiančių institucijų šalies, ir apie priimančiosios šalies **kultūrą ir papročius**.

7. Kvalifikaciją teikianti institucija turėtų būti atsakinga už **agentus**, kuriuos ji arba institucijos-partnerės įgalioja veikti institucijos vardu. Institucijos, kurios naudojasi agentų paslaugomis, turėtų su jais pasirašyti teisiškai įpareigojančius susitarimus arba sutartis, kuriuose aiškiai nurodomas agentų vaidmuo, atsakomybė, perduodamos veikimo galios, taip pat stebėsenos, arbitražo ir sutarties nutraukimo nuostatos. Šie susitarimai arba sutartys turėtų padėti išvengti interesų konfliktų, taip pat ginti studentų teises, susijusias su studijomis.

8. Kvalifikaciją teikiančios institucijos turėtų būti atsakingos už kvalifikacijų suteikimą baigusiems transnacionalinių studijų programas. Jos turėtų teikti aiškią ir skaidrią informaciją apie kvalifikacijas pasinaudodamos Diplomo priedėliu, taip palengvindamos kvalifikacijų vertinimą kompetentingoms pripažinimo institucijoms, aukštosioms mokykloms, darbdaviams ir kitiems subjektams.

9. Studentų **priėmimas** į studijų programą ar studijų kursą, **mokymo ir mokymosi veikla, egzaminavimo ir** švietimo paslaugų, teikiamų pagal transnacionalinius susitarimus, **vertinimo reikalavimai** turėtų būti lygiaverčiai toms studijų programoms, kurias vykdo kvalifikaciją teikianti institucija.

10. Transnacionalinių studijų programų **akademinė apimtis**, išreikšta kreditais, vienetais, studijų trukme ar kitaip, turėtų būti tokia pat kaip lygiavertėse kvalifikaciją teikiančios institucijos studijų programose, o bet kokių apimties skirtumų priežastys ir to pasekmės kvalifikacijoms pripažinti turėtų būti aiškiai išdėstytos.

4. **Information** given by the awarding institution, providing organization, or agent to prospective students and to those registered on a study programme established through transnational arrangements should be appropriate, accurate, consistent and reliable. The information should include directions to students about the appropriate channels for particular concerns, complaints and appeals. Where a programme is delivered through a collaborative arrangement, the nature of that arrangement and the responsibilities of the parties should be clearly outlined. The awarding institution is responsible for and should control and monitor information made public by agents operating on its behalf, including claims about the nature of the collaboration with its agents/partners, recognition of the qualifications in the sending country and, where appropriate, their location in relevant qualifications frameworks.

5. **Staff members** of the institutions or those teaching on the programmes established through transnational arrangements should be proficient in terms of qualifications, teaching, research and other professional experience. The awarding institution should ensure that it has in place effective measures to review the proficiency of staff delivering programmes that lead to its qualifications.

6. Transnational education arrangements should encourage the awareness and knowledge of the **culture and customs** of both the awarding institutions and receiving country among the students and staff.

7. The awarding institution should be responsible for the **agents** it, or its partner institutions, appoint to act on its behalf. Institutions using agents should conclude written and legally binding agreements or contracts with these, clearly stipulating their roles, responsibilities, delegated powers of action as well as monitoring, arbitration and termination provisions. These agreements or contracts should further be established with a view to avoiding conflicts of interests as well as protecting the rights of students with regard to their studies.

8. **Awarding institutions** should be responsible for issuing the qualifications resulting from their transnational study programmes. They should provide clear and transparent information on the qualifications, through the use of the Diploma Supplement, facilitating the assessment of the qualifications by competent recognition bodies, the higher education institutions, employers and others.

9. **The admission** of students for a programme or a course of study, **the teaching/learning activities, the examination and assessment requirements** for educational services provided under transnational arrangements should be comparable to those specific programmes delivered by the awarding institution.

10. **The academic work load** in transnational study programmes, expressed in credits, units, duration of studies or otherwise, should be that of comparable programmes in the awarding institution, any difference in this respect requiring a clear statement on its rationale and its consequences for the recognition of qualifications.

11. **Kvalifikacijos**, suteikiamos baigus transnacionalines studijų programas, atitinkančias šio Kodekso nuostatas, turėtų būti vertinamos pagal Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencijos sąlygas ir pagalbinius tekstus.

Aiškinamasis memorandumas
UNESCO ir EUROPOS TARYBOS TRANSNACIONALINIO ŠVIETIMO TEIKIMO GEROSIOS PRAKTIKOS KODEKSAS

DOKUMENTO STATUSAS: Kodeksas buvo priimtas Transnacionalinio švietimo darbo grupės trečiajame susitikime, vykusiame Jeruzalėje 1999 m. lapkričio mėn. Jis buvo pateiktas patvirtinti ENIC tinklui 7-ajame metiniame šio tinklo susitikime 2000 m.

ENIC tinklas patvirtino Kodeksą ir nusprendė perduoti jį priėmimui Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencijos tarpvyriausybiniame komitete. Komitetas priėmė jį savo antrojoje sesijoje (Ryga, 2001).

Atnaujinta Kodekso versija buvo patvirtinta ENIC tinklo 12-ajame metiniame susitikime 2005 m. ir priimta Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencijos tarpvyriausybinio komiteto ketvirtojoje sesijoje (Bukareštas, 2007) kaip Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencijos pagalbinis tekstas.

1. Įvadas

Pateikiamas Kodeksas sudarytas taip, kad pristatytų ir siunčiančiosios, ir priimančiosios šalių poreikius dėl transnacionalinio švietimo teikimo. Jo turinys turėtų būti laikomas **Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencijos** papildymu, pateikiančiu normatyvinę sandarą, į kurią turi atsižvelgti nacionalinės pripažinimo įstaigos savo veikloje.

2. Kodekso uždaviniai

Siekiant skleisti gerąją praktiką transnacionalinio švietimo srityje, ypatingą dėmesį skiriant studijų programų teikimo kokybei bei **Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencijos** Šalių teikiamų kvalifikacijų standartams, šis Kodeksas yra skirtas:

- patenkinti siunčiančiosios **ir** priimančiosios šalių lūkesčius dėl *transnacionalinių susitarimų* aukštajame moksle;
- būti šaltiniu sprendžiant klausimus, susijusius su transnacionalinių susitarimų pagrindu vykdomų studijų programų ir teikiamų kvalifikacijų kokybės užtikrinimu ir vertinimu;

11. **Qualifications** issued through transnational educational programmes, complying with the provisions of the present Code, should be assessed in accordance with the stipulations of the **Council of Europe/UNESCO Recognition Convention** and its subsidiary texts.

Explanatory Memorandum
THE UNESCO/COUNCIL OF EUROPE CODE OF GOOD PRACTICE IN THE PROVISION OF TRANSNATIONAL EDUCATION

STATUS OF THE DOCUMENT: The Code was adopted in the third meeting of the Working Group on Transnational Education held in Jerusalem in November 1999. It was submitted to the ENIC Network in its 7th Annual Meeting, in 2000, for approval.

The ENIC Network approved the Code and decided to forward it to the Intergovernmental Committee of the Council of Europe/UNESCO Recognition Convention for adoption. The Committee adopted it at its Second session (Riga, 2001).

The revised version of the Code was approved by the ENIC Network at the 12th Annual Meeting in 2005 and adopted by the Intergovernmental Committee of the Council of Europe/UNESCO Recognition Convention at its 4th Session (Bucharest, 2007), as a subsidiary text to the Council of Europe/UNESCO Recognition Convention.

1. Introduction

The Code which follows is designed to present the perspectives of both sending and receiving countries regarding the provision of transnational education. Its contents are to be seen as complementary to the **Council of Europe/UNESCO Recognition Convention** thus providing a normative framework to be taken as reference by the national recognition bodies in their specific undertakings.

2. The objectives of the Code

In order to promote good practice in the area of transnational education – with particular reference to the quality of the provision of study programmes and the standards of qualifications issued by the Parties to the **Council of Europe/UNESCO Recognition Convention**, the Code is intended:

- to meet the expectations of both the sending **and** the receiving countries with regard to *transnational arrangements* in higher education;

- to provide a source of reference on issues relating to the quality assurance and evaluation of programmes provided and qualifications issued through transnational arrangements;

- apsaugoti studentų, darbdavių ir kitų subjektų, kurie gali būti susiję su transnacionalinių susitarimų pagrindu teikiamomis kvalifikacijomis, interesus;

- palengvinti transnacionalinių susitarimų aukštajame moksle pagrindu teikiamų kvalifikacijų pripažinimą.

3. Kodekso įgyvendinimas

Kodeksas apima kompleksą *principų*, į kuriuos turėtų atsižvelgti institucijos ir organizacijos, susijusios su švietimo paslaugų teikimu pagal transnacionalinius susitarimus. Šie principai yra pristatomi kaip formuluotės, turinčios normatyvinę vertę. Siekiant įgyvendinti **Kodekso** nuostatas, ypač kvalifikacijų, suteiktų transnacionalinių susitarimų pagrindu, dėl pripažinimo, ENIC tinklas taiko procedūras, nustatytas **Rekomendacijose dėl užsienio kvalifikacijų vertinimo kriterijų ir procedūrų**. Todėl **Kodeksas** ir **Rekomendacijos** yra vienas kitą papildantys ir paremiantys dokumentai.

Laikantis abipusio pripažinimo principų, būdingų Europos Tarybos ir UNESCO pripažinimo konvencijai, prašymai dėl transnacionalinio švietimo kvalifikacijų, suteiktų tų teikėjų, kurie laikosi Gerosios praktikos kodekse išdėstytų principų ir kriterijų, pripažinimo turėtų būti nagrinėjami individualiai, neuždelsiant ir palankiai, išskyrus atvejus, kai yra teisėtas pagrindas nesuteikti pripažinimo dėl kitų aplinkybių.

4. Kodekso aprėptis

Kodeksas taikomas ypač tiems transnacionaliniams susitarimams, kurių pagrindu vykdomos studijų programos ir suteikiamos kvalifikacijos. Todėl pagrindinis dėmesys skiriamas:

a) institucijoms ir programoms, susijusioms su bet kokiais transnacionaliniais susitarimais, kurių pagrindu institucija teikia švietimo paslaugas už savo kilmės šalies ribų;

b) akademiniam personalui, nepaisant jo kilmės šalies, dirbančiam transnacionalinių susitarimų pagrindu sukurtoje institucijoje (arba studijų programoje);

c) studentams, nepaisant jų kilmės šalies, užregistruotiems į aukštojo mokslo kvalifikacijai įgyti skirtą studijų kursą ar jo dalis, transnacionalinio susitarimo pagrindu sukurtoje institucijoje (arba programoje);

d) agentams, t. y. trečiosioms šalims, kurie transnacionaliniuose susitarimuose veikia kaip nepriklausomi agentai, tarpininkai ir už studentų paiešką atsakingi subjektai;

e) kitoms suinteresuotosioms šalims, tokioms kaip darbdaviai ir plačioji visuomenė, suinteresuotiems aukštojo mokslo kvalifikacijų kokybe.

- to safeguard the interest of students, employers and others who may be concerned with qualifications awarded through transnational arrangements;

- to facilitate the recognition of qualifications awarded through transnational arrangements in higher education.

3. Implementation of the Code

The **Code** includes a set of *principles* which should be respected by institutions or organizations involved in the provision of educational services through transnational arrangements. These principles are presented in the form of statements with a normative value. For implementing the provisions of the **Code,** mainly with regard to the recognition of qualifications issued through transnational arrangements, the ENIC network shall apply the procedures outlined in the **Recommendation on procedures and criteria for the assessment of foreign qualifications.** Therefore, the **Code** and the **Recommendation** are fully complementary and mutually supportive documents.

Following the mutual recognition principles inherent in the Council of Europe/UNESCO Recognition Convention, timely and favourable consideration should be given to requests for the recognition of transnational education qualifications awarded by those providers demonstrating adherence to the principles and criteria stated in the Code of Good Practice, on a case-by-case basis, unless there are legitimate grounds for denying recognition due to other factors.

4. The Scope of the Code

The Code refers particularly to those transnational arrangements which lead to the provision of study programmes and to the issuing of qualifications. Consequently, reference is made to:

a) institutions and programmes involved in concluding any type of transnational arrangement whereby an institution provides educational services outside its country of origin;

b) teaching staff, regardless of their country of origin, who work in an institution/study programme established through a transnational arrangement;

c) students, regardless of their country of origin, who are registered, for a course of study or parts of it leading either wholly or in part to a higher education qualification, in an institution/programme established through a transnational arrangement;

d) agents, that are third parties, acting as brokers, facilitators or recruiters in transnational arrangements;

e) other stakeholders, like employers and the public at large, interested in the quality of higher education qualifications.

ENIC TINKLAS (EUROPOS TARYBA/UNESCO)
NARIC TINKLAS (EUROPOS KOMISIJA)

INFORMACIJOS APIE PRIPAŽINIMĄ TEIKIMO GEROSIOS PRAKTIKOS KODEKSAS

Priėmė ENIC ir NARIC tinklai

Strasbūras, 2004 m. birželio 7–8 d.

Informacija apie pripažinimą

Informacija yra itin svarbi siekiant, kad iki 2010 m. Europos aukštojo mokslo erdvė pavirstų realybe ir studentai bei jau turintys aukštojo mokslo kvalifikaciją asmenys galėtų kuo laisviau judėti po kuo platesnę Europos teritoriją. Tuo pat metu informacija apie pripažinimą yra svarbi ir užtikrinant Europos šalių kvalifikacijų pripažinimą kitose pasaulio dalyse, ir kituose regionuose įgytų kvalifikacijų teisingą pripažinimą Europoje. Informacija apie pripažinimą taip pat ypač svarbi ir kituose kontekstuose, kaip antai: siekiant tolesnių studijų Europos regione arba už jo ribų, norint įgyti teisę į reglamentuojamas profesijas ar įsidarbinti nereglamentuojamuose darbo rinkos sektoriuose.

Pagrindinė problema, su kuria susiduria kvalifikacijų vertintojai ir kiti užsienio kvalifikacijai įvertinti pasitelkiami ar kitaip besinaudojantys užsienio kvalifikacijomis asmenys, yra ne informacijos, kaip tokios, trūkumas, bet autoritetingos, adekvačios, tinkamos, pritaikytos tikslinėms grupėms ir lengvai prieinamos informacijos trūkumas.

Esminė ENIC ir NARIC centrų funkcija – suteikti tikslią, patikimą, autoritetingą ir lengvai pasiekiamą informaciją apie savo šalies bei užsienio aukštojo mokslo sistemas ir apie kvalifikacijų pripažinimą.

Šiuo Gerosios praktikos kodeksu siekiama pasiūlyti gaires nacionaliniams informacijos centrams, taip pat ENIC ir NARIC tinklams įgyvendinant šį svarbų uždavinį. Juo taip pat stengiamasi parodyti aukštojo mokslo politikos formuotojams ir kitoms suinteresuotosioms šalims, ko galima tikėtis iš ENIC bei NARIC centrų, taip pat bendrai iš abiejų tinklų. Šį kodeksą reikėtų skaityti kartu su ataskaita apie informacijos strategijas, kurias parengė šiam tikslui sukurta Darbo grupė (ir kurias 2004 m. birželio 8 d. priėmė ENIC ir NARIC tinklai).

Nacionalinių informacijos centrų vaidmuo

Nacionaliniai centrai turėtų būti pagrindiniai autoritetingos informacijos apie pripažinimą teikėjai, visų pirma informacijos apie:

- šalies, kurioje jie veikia, aukštojo mokslo sistemas ir kvalifikacijas;

ENIC NETWORK (COUNCIL OF EUROPE/UNESCO) NARIC NETWORK (EUROPEAN COMMISSION)

CODE OF GOOD PRACTICE IN THE PROVISION OF INFORMATION ON RECOGNITION

Adopted by the ENIC and NARIC Networks

Strasbourg, 7–8 June 2004

Information on recognition

Information is of key importance in making the European Higher Education Area a reality by 2010, so that students and those who already hold higher education qualifications may move as freely as possible within as much of Europe as possible. At the same time, information on recognition is equally important in ensuring acceptance of qualifications from European countries in other areas of the world as well as fair recognition of qualifications from other regions in Europe. Information on recognition is also of crucial importance in a number of other contexts, including for further study within the European Region or outside it, for access to regulated professions and for employment in the non-regulated parts of the labour market.

The main problem facing credential evaluators and others called upon to asses or otherwise make use of foreign qualifications is not lack of information per se, but lack of authoritative, adequate, relevant, well targeted and easily available information.

A key function of the ENICs/NARICs is to provide accurate, reliable, authoritative and easily accessible information on their own and foreign higher education systems and on the recognition of qualifications.

The present Code of Good Practice aims to offer guidance to national information centres as well as to the ENIC and NARIC Networks in fulfilling this important task. It also aims to indicate to higher education policy makers and other interested parties what might be expected of ENICs/NARICs and the two Networks as a whole. The Code should be read in conjunction with the report on information strategies elaborated by a Working party appointed for this purpose [and adopted by the ENIC and NARIC Networks on 8 June 2004].

The role of national information centres

The national centres should be the principal providers of authoritative information on recognition, in particular on:

- the higher education systems and qualifications of the country in which they are located;

- užsienio kvalifikacijų pripažinimą šalyje, kurioje jie veikia;
- užsienio švietimo sistemas besidomintiems šalyje, už kurią jie atsakingi.

Nacionaliniai informacijos centrai turėtų arba atsakyti į paklausimus (pagal „vieno langelio“ principą), arba nukreipti interesantą į atitinkamą instituciją, galinčią pateikti autoritetingą atsakymą („dviejų langelių“ principas).

Tarptautiniu lygmeniu nacionaliniai informacijos centrai turėtų atstovauti savo šaliai ENIC ir NARIC tinkluose.

Terminologija

Teikdami informaciją ENIC ir NARIC centrai turėtų paaiškinti savo naudojamą specialiąją terminologiją, apibrėžti specialiuosius terminus, kurie svarbūs norint suprasti teikiamą informaciją ir (arba) kurie reikšmingai skiriasi nuo paprastai tarptautiniu lygmeniu vartojamų terminų.

Informacijos teikimo standartai

Nacionaliniai centrai turėtų nuolat siekti teikti aukštos kokybės, t. y. tikslią, adekvačią ir tinkamą naudotojui, informaciją.

Apskritai kalbant, nacionalinių centrų teikiama informacija turėtų:

- būti prasminga naudotojams ir atitikti jų poreikius;
- būti teikiama pripažįstant, kad skirtingi naudotojai ar jų grupės turi skirtingus informacijos poreikius;
- būti tinkama kiekvienai grupei, neapkraunant nesvarbia informacija;
- būti suprantama turinio, kalbos ir stiliaus prasme (t. y. *inter alia,* vengti sudėtingai pateikti informaciją ar vartoti specializuotą kalbą);
- būti tiksli (t. y. *inter alia,* būti faktiškai teisinga, vengiant pernelyg didelio jos supaprastinimo, atsižvelgiant į tai, kad svarbu surasti pusiausvyrą tarp informacijos suprantamumo ir tikslumo);
- kilti iš – ir, jei tik įmanoma, būti pateikta kuo arčiau prie informacijos šaltinio prieinančios kompetentingos institucijos (subsidiarumo principas, pvz., informaciją apie tam tikrą švietimo sistemą turėtų pateikti institucija, atsakinga už tą sistemą);
- būti atnaujinta.

- the recognition of foreign qualifications in the country in which they are located;
- foreign education systems, to enquirers in the country for which they are responsible;

The national information centres should either be in a position to answer enquiries ("one stop") or refer the enquirer to the appropriate body that could provide an authoritative answer ("two stop").

At international level, the national information centres should represent their country in the ENIC and NARIC Networks.

Terminology

In providing information, ENICs and NARICs should explain their use of specialized terminology and define technical terms that are important in the context of the information provided and/or differs significantly from common international use of these terms.

Standards of information provision

National centres should consistently aim to provide information that is of high quality, i.e. both accurate, adequate and relevant to the user.

In general terms, the information provided by national centres should:

- be meaningful to the users and respond to their needs;
- recognize that different users or user groups have different information needs;
- seek to provide information that is relevant to each group without overburdening them with irrelevant information;
- be accessible in terms of content, language and style (i.e., *inter alia*, avoid unnecessary complications or specialized language);
- be accurate (i.e., *inter alia*, be factually correct and also avoid oversimplification – implying that a balance needs to be struck between accessibility and accuracy);
- originate from – and as far as possible be provided by – the competent authority closest to the source of information (the subsidiarity principle - e.g. information on a given education system should be provided by the authority competent for that system);
- be up to date.

Tikslinės grupės

Kiekvienas nacionalinis informacijos centras turėtų gerai apsvarstyti savo veiklų pagrindines tikslines grupes ir, kiek tai įmanoma, pritaikyti savo teikiamą informaciją individualios tikslinės grupės poreikiams.

Nors padėtys šalyse gali skirtis, tikėtina, kad pagrindinės tikslinės grupės apima:

- individualius kvalifikacijų turėtojus;
- valstybės institucijas (įprastai, bet neapsiribojant, už aukštąjį mokslą atsakingas ministerijas);
- kokybės užtikrinimo agentūras;
- aukštąsias mokyklas ir institucijas, kaip antai Rektorių konferencijas ar panašias struktūras;
- judumo ir mainų agentūras;
- darbdavius;
- profesines organizacijas;
- kitus ENIC ir NARIC centrus.

Informacijos pobūdis

Nacionaliniai informacijos centrai turėtų teikti informaciją apie aukštojo mokslo sistemas ir kvalifikacijų sandaras ir apie atskirų institucijų, programų ir kvalifikacijų statusą.

Nacionaliniai centrai turėtų siekti kiekvienoje plačioje informacijos kategorijoje įvardyti tikslią informaciją, kuri būtų įdomiausia kiekvienai iš pagrindinių tikslinių grupių.

Informacijos sklaida

Informacijos centrai turėtų panaudoti įvairias priemones informacijai pateikti įvairioms tikslinėms grupėms. Informacija turėtų būti teikiama visomis atitinkamomis priemonėmis, įskaitant:

- informacines technologijas, vadovaujantis tarptautiniu lygmeniu pripažintais standartais;
- spausdintus informacinius lapus, skrajutes ir bukletus;

Target groups

Each national information centre should give careful consideration to the main target groups for its activities and, as far as possible, adapt the information it provides to the needs of the individual target group.

While allowance should be made for the diversity of national situations, the key target groups are likely to include:

- individual holders of qualifications;
- public authorities (typically – but not limited to – Ministries responsible for higher education);
- quality assurance agencies;
- higher education institutions and bodies, such as Rectors' conferences or similar structures;
- mobility and exchange agencies;
- employers;
- professional organizations;
- other ENICs/NARICs.

Type of information

National information centres should be in a position to provide information on both higher education systems and qualifications frameworks and on the status of individual institutions, programme and qualifications.

Within each broad category of information, national centres should seek to identify the precise information that is most likely to be of interest to each of the main target groups.

Information dissemination

Information centres should use a variety of means to provide information to various target groups. Information should be provided by all appropriate means, including:

- information technologies, in accordance with internationally accepted standards;
- printed information sheets, leaflets and booklets;

- interviu ir straipsnius atitinkamuose žurnaluose, laikraščiuose ir kitose visuomenės informavimo priemonėse;
- kitus tinkamus sklaidos būdus.

Informacijos centrai, kiek tik įmanoma, turėtų teikti standartizuotą informaciją, pritaikytą prie konkrečių tikslinių grupių poreikių. Ši informacija turėtų būti teikiama atitinkama (-omis) nacionaline (-ėmis) kalba (-omis), taip pat bent viena labiausiai paplitusia užsienio kalba.

Be rašytinės elektroniniu būdu arba spausdintine forma teikiamos informacijos, nacionaliniai informacijos centrai turėtų siekti tiesioginio ryšio su pagrindinėmis suinteresuotomis šalimis, dalyvaudami atitinkamose mugėse ir panašiuose renginiuose, taip pat organizuodami informacinius susitikimus ir seminarus atitinkamoms tikslinėms grupėms.

Rengdami informacinę medžiagą nacionaliniai centrai turėtų visapusiškai pasinaudoti ENIC ir NARIC tinklų parengta medžiaga, o individualių nacionalinių centrų interneto svetainėse turėtų būti pateiktos tinkamos nuorodos į ENIC ir NARIC interneto svetainę.

Visų pirma nacionaliniai informacijos centrai turėtų paskelbti arba pateikti gerai matomas nuorodas į ENIC ir NARIC interneto svetainėje pateiktą aprašą „Dažnai užduodami klausimai“ ir aprašą „Klausimai, kuriuos kiekvienas studentas turėtų užduoti apie aukštojo mokslo teikėjus“ ir, kur yra reikalinga, pateikti šių dokumentų vertimus ir (arba) adaptuotas versijas.

Bendradarbiavimas ir informacijos mainai

Nacionaliniai informacijos centrai turėtų siekti užmegzti nuolatinius ryšius su jų pagrindinėmis organizuotomis tikslinėmis grupėmis, kaip antai ministerijomis, aukštosiomis mokyklomis, studentų organizacijomis, darbdaviais ir jų organizacijomis, kokybės užtikrinimo agentūromis, paskolas ir stipendijas studentams skiriančiomis įstaigomis, imigracijos institucijomis ir kitomis organizacijomis. Kur yra reikalinga, nacionaliniai centrai turėtų siekti sukurti suinteresuotų šalių ir bendradarbiavimo partnerių informacijos mainų tinklus.

ENIC ir NARIC tinklai

ENIC ir NARIC tinklai turėtų tapti svarbiausiu informacijos apie kvalifikacijų pripažinimą Europos regione mainų forumu. Informacija turėtų būti keičiamasi per oficialius tinklų susitikimus, pasitelkiant tinkluose naudojamas ryšių priemones, visų pirma per ENIC ir NARIC interneto svetainę ir pranešimų siuntimo pagal adresatų sąrašą programą, taip pat palaikant dvišalius ryšius su tinklų nariais centrais.

ENIC ir NARIC tinklai turėtų siekti paremti nacionalinius centrus, šiems teikiant informaciją atitinkamame savo kontekste, visų pirma rengiant ir teikiant tinkamą informaciją tinklams bendrai ir skatinant keistis kompetencijomis ir gerosios praktikos pavyzdžiais tarp nacionalinių centrų.

- interviews and articles in appropriate journals, newspapers and other media;

- other means of promotion, as appropriate.

Information centres should, as far as possible, provide standardized information adapted to the needs of specific target groups. This information should be provided in the appropriate national language(s) as well as in at least one widely spoken foreign language.

In addition to written information provided electronically or in printed form, national information centres should seek direct contact with the main stakeholders through participation in relevant fairs and similar events as well as by organizing information meetings and seminars for relevant target groups.

In elaborating information material, national centres should make full use of the material elaborated by the ENIC and NARIC Network, and the web sites of individual national centres should provide adequate links to the ENIC/NARIC web site.

In particular, national information centres should post or provide prominent links to the overview of "Frequently Asked Questions" and the overview of "Questions Every Student Should Ask of Higher Education Providers" provided through the ENIC/NARIC Web site and, where relevant, provide translated and/or adapted versions of these documents.

Networking and information exchange

National information centres should seek to establish regular contacts with their main organized target groups, such as Ministries, higher education institutions, student organizations, employers and their organizations, quality assurance agencies, student loan and grant authorities, immigration authorities and others. Where pertinent, the national centres should seek to establish networks of stakeholders and cooperation partners for regular exchange of information.

The ENIC and NARIC Networks

The ENIC and NARIC Networks should provide the most important forum for the exchange of information on the recognition of qualifications within the European Region. Information should be exchanged through the formal meetings of the Networks, through the means of communication established within the Networks – in particular the ENIC/NARIC Web site and list server – and through bilateral contacts between member centres.

The ENIC and NARIC Networks should seek to support the national centres in their provision of information within their particular context, especially by developing and providing information of relevance to the Networks as a whole and by encouraging the exchange of competence and examples of good practice among national centres.

Konvencijos dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regione komitetas

JUNGTINĖ ENIC IR NARIC VEIKLOS IR PASLAUGŲ CHARTIJA

Priimta 2004 m. birželio 9 d.

Konvencijos dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regione komitetas,

suvokdamas ENIC ir NARIC tinklų atsakomybę už įvairius pripažinimo aspektus: akademinį pripažinimą, pripažinimą siekiant teisės užsiimti reglamentuojamomis profesijomis ir siekiant dalyvauti nereglamentuojamoje darbo rinkos dalyje;

norėdamas padidinti Tinklų reikšmingumą ir pridedamąją vertę, skatinant Europos regiono aspektą pripažinimo srityje;

skirdamas daug dėmesio būtinybei padidinti jų veiklos matomumą, teikiant vartotojams tokios pačios kokybės paslaugas visame Europos regione;

suvokdamas ENIC ir NARIC tinklų atsakomybę, pagal jų kompetenciją, už pripažinimo politikos ir praktikos plėtotę, remiantis Bolonijos procesu, kuriuo siekiama iki 2010 metų sukurti Europos aukštojo mokslo erdvę;

suvokdamas, kad įvairių šioje Chartijoje aprašytų darbų organizavimas, aprūpinimas ištekliais ir paskirstymas yra nacionalinė atsakomybė;

siekdamas toliau didinti Tinklų atliekamo kvalifikacijų pripažinimo darbo svarbą globalėjančiame aukštojo mokslo pasaulyje;

suvokdamas, kad ENIC tinklas apima Europos Sąjungos (toliau – ES) nares bei kitas Europos regionui priklausančias šalis ir kad ES teisės aktai bei specialios nuostatos taikomos tik ES, Europos ekonominės erdvės ir ES šalių kandidačių nacionaliniams centrams;

suinteresuotas skatinti tarptautinį dialogą ir bendradarbiavimą pripažinimo srityje tarp įvairių vartotojų Europos regione,

priėmė šią Jungtinę ENIC ir NARIC veiklos ir paslaugų chartiją (toliau – Chartija):

The Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region

JOINT ENIC/NARIC CHARTER OF ACTIVITIES AND SERVICES

Adopted on 9 June 2004

The Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region

Conscious of the responsibilities of the ENIC and NARIC Networks for different aspects of recognition: academic recognition, recognition for the purpose of access to regulated professions and for access to the non-regulated part of the labour market;

Desiring to increase the relevance and the added value of the Networks in terms of promoting the European Region dimension in recognition;

Attaching great importance to the necessity of enhancement of the visibility of their activities, while providing users with the same level of quality throughout the European Region;

Conscious of the responsibilities of the ENIC and NARIC Networks, where applicable, for the development of the recognition policies and practice under the Bologna Process aiming at realising a European Higher Education Area by 2010;

Conscious of the fact that the organization, provision of resources for and allocation of the various tasks described in this Charter are a national responsibility;

Endeavouring to further increase the relevance of the work of the Networks on the recognition of qualifications in an ever more globalising world of higher education;

Conscious of the fact that the ENIC Network encompasses members of the European Union as well as other countries party to the European Region, and that the specific provisions and legislation of the EU apply only to national centres of countries of the European Union, the European Economic Area and EU candidate countries;

Interested in favouring international dialogue and cooperation within the field of recognition between various constituencies of the European Region

Has adopted the present Joint ENIC/NARIC Charter of Activities and Services (here after called "The Charter"):

I SKYRIUS. TERMINŲ APIBRĖŽIMAI

Šioje Chartijoje vartojami terminai vartojami tokia pat reikšme, kaip Europos Tarybos ir UNESCO konvencijoje dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regione (Lisabonos pripažinimo konvencijoje) ir ES direktyvose dėl reglamentuojamų profesijų.

II SKYRIUS. UŽDAVINIAI IR VEIKLA

II.1. Nacionalinio ENIC ir NARIC centro uždaviniai ir veikla

ENIC ir NARIC centras turi įgyvendinti šiuos uždavinius:

- Per protingą terminą, kurį numato Lisabonos pripažinimo konvencija ir nacionaliniai bei ES teisės aktai, pateikti adekvačią, patikimą ir patvirtintą informaciją apie kvalifikacijas, švietimo sistemas ir pripažinimo procedūras individualiems kvalifikacijų turėtojams, aukštosioms mokykloms, darbdaviams, profesinėms organizacijoms, valdžios institucijoms, ENIC ir NARIC partneriams ir kitoms suinteresuotoms šalims;

- Teikti informaciją, patarimą ar formalų sprendimą dėl kvalifikacijų pripažinimo, pagrįstą jų vertinimu, taikant esamus, Tinklų sukurtus kriterijus bei procedūras ir naujus kvalifikacijų vertinimo kriterijus, apibrėžtus apimties, lygmens, studijų rezultatų, kompetencijų ir paskirties išraiškomis;

- Teikti piliečiams informaciją apie jų teises, susijusias su pripažinimu;

- Būti pagrindiniu informacijos apie aukštojo mokslo kvalifikacijų ir teisę į aukštąjį mokslą teikiančių kvalifikacijų pripažinimą punktu nacionaliniu lygmeniu;

- Bendradarbiauti su kitais informacijos centrais, aukštosiomis mokyklomis, jų tinklais ir kitomis suinteresuotomis šalimis nacionaliniame kontekste, sprendžiant susijusius klausimus;

- ES kontekste ir tiek, kiek leidžia NARIC kompetencija profesinio pripažinimo klausimais, bendradarbiauti su nacionaliniu koordinatoriumi[1] ir kompetentingomis dėl reglamentuojamų profesijų profesinio pripažinimo (ES direktyvos) institucijomis;

- Prisidėti prie aukštojo mokslo politikos plėtotės ir teisės aktų kūrimo regioniniu, nacionaliniu ir europiniu lygmenimis;

- Bendradarbiauti ENIC ir NARIC tinkluose, kuriant visa apimančią kvalifikacijų sandarą Europos aukštojo mokslo erdvei, ir atitinkamai nacionaliniu lygmeniu prisidėti prie tolesnės švietimo sistemų plėtotės;

[1] Kiekviena valstybė narė paskiria asmenį, atsakingą už institucijų, kurioms leista priimti prašymus ir daryti sprendimus, aptariamus šiose direktyvose, veiklos koordinavimą. Jo (jos) vaidmuo yra skatinti vienodą šių direktyvų taikymą visoms susijusioms profesijoms.

SECTION I. DEFINITION OF TERMS

For the purpose of this Charter, the terms used have the meaning as defined in the Council of Europe/UNESCO Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region (Lisbon Recognition Convention) and the European Union Directives on regulated professions.

SECTION II. TASKS AND ACTIVITIES

II.1 Tasks and activities of a national ENIC/NARIC centre

The tasks to be fulfilled by an ENIC/NARIC centre are the following:

- Provide adequate, reliable and authenticated information, within reasonable time as prescribed by the Lisbon Recognition Convention, national and EU legislation, on qualifications, education systems, and recognition procedures to individual holders of qualifications, higher education institutions, employers, professional organisations, public authorities, ENIC/NARIC partners and other interested parties;

- Provide information, advice or formal decision on the recognition of qualifications on the basis of their assessment by applying existing criteria and procedures developed by the Networks, as well as new criteria for assessment of qualifications described in terms of workload, level, learning outcomes, competences and profile;

- Provide to citizens information on their rights regarding recognition;

- Serve as the main information point on the recognition of higher education and higher education access qualifications at national level;

- Cooperate in related matters with other information centres, higher education institutions, their networks and other relevant actors in the national context;

- In the EU-context, and as far as NARICs have competence in professional recognition matters, cooperate with the National Coordinator[1] and the competent authorities for the professional recognition of the regulated professions (EU Directives);

- Contribute to higher education policy development and legislation at regional, national and European level;

- Co-operate within the ENIC and NARIC Networks on the development of an overarching framework of qualifications for the European Higher Education Area and accordingly contribute at national level to the further development of the education systems;

[1] Each Member State shall designate a person responsible for coordinating the activities of the authorities empowered to receive the applications and take decisions referred to in these Directives. His/her role shall be to promote uniform application of these Directives to all the professions concerned.

- Dalyvauti rengiant leidinius, informaciją bei kitą medžiagą apie savo šalies švietimo sistemą ir leidžiant leidinius, apžvalgas, lyginamąsias studijas, taip pat kitoje Europos Komisijos, Europos Tarybos, UNESCO ir kitų tarptautinių organizacijų vykdomoje tiriamojoje veikloje;

- Kaupti ir nuolat atnaujinti informaciją apie švietimo sistemas, įvairiose šalyse teikiamas kvalifikacijas ir jų lygiavertiškumą savo šalies kvalifikacijoms, su pripažinimu susijusius teisės aktus, informaciją apie oficialiai pripažintas ir akredituotas institucijas, priėmimo reikalavimus;

- Plėtoti bendradarbiavimą su atitinkamomis kitų pasaulio regionų šalių organizacijomis, dirbančiomis pripažinimo srityje;

- Parengti, tvarkyti ir nuolat atnaujinti informaciją apie nacionalinę švietimo sistemą pagal šio dokumento priede pateiktą formatą;

- Jei gauti įgaliojimai iš nacionalinės valdžios institucijos, tobulinti ir tvarkyti nacionalinės švietimo sistemos aprašą, įtraukiamą į Diplomo priedėlį;

- Skleisti ENIC ir NARIC tinklų veiklą kitų pasaulio regionų šalyse;

- Nurodyti narystę ENIC ir NARIC tinkluose visuose leidiniuose, susirašinėjant, tinklalapiuose, taip pat tinkamai naudoti jų logotipą[2];

- Atlikti kitas užduotis, vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais.

II.2. ENIC ir NARIC tinklų uždaviniai ir veikla

Bolonijos procese ENIC ir NARIC tinklams priskirti įgaliojimai ir atsakomybė numato šiuos uždavinius:

- Keistis informacija apie kvalifikacijų vertinimą ir nacionalinę kvalifikacijų sistemą;

- Sudaryti galimybę taikiai spręsti ginčus dėl pripažinimo;

- Teikti ir skleisti atnaujintą informaciją apie švietimo sistemas ir pripažinimo procedūras;

- Tobulinti žinias apie kitų tinklo partnerių sistemas, kvalifikacijas, pripažinimo kriterijus, darbo metodus ir procedūras;

[2] Bus sukurtas.

- Participate in the elaboration of publications, information and other materials on the home education system and participate in publications, surveys, comparative studies and other research activities undertaken by the European Commission, Council of Europe, UNESCO and other international organizations;

- Collect and regularly update information on: education systems, qualifications awarded in different countries and their comparability to the qualifications in the home country, legislation on recognition, information on officially recognised and accredited institutions, admission requirements;

- Develop cooperation with relevant organisations in countries in other regions of the world working in the field of recognition;

- Create, maintain and regularly up-date the information on the national education system in the format given in the Annex to the present document;

- Where entrusted by the national authority, elaborate and maintain the description of the national education system to be included in the Diploma Supplement;

- Promote the activities of the ENIC and NARIC Networks in countries in other regions of the world;

- Refer to the membership of the ENIC and NARIC Networks in all publications and correspondence and on web-sites and make appropriate use of its logo[2];

- other tasks as decided through national regulations.

II.2 Tasks and activities of the ENIC and NARIC Networks

The mandates of the ENIC and NARIC Networks and their responsibilities under the Bologna Process presuppose the following tasks:

- Exchange information on the assessment of the qualifications and on the national qualifications system;

- Provide a forum for amicable settlement of recognition disputes;

- Provide and disseminate updated information on education systems and recognition procedures;

- Improve knowledge about other network partners' systems, qualifications, recognition criteria and working methods and procedures;

[2] to be designed

- Nustatyti standartus, kurti ir skleisti geriausią praktiką, plėtoti metodikas dėl pripažinimo, remiantis Europos Tarybos ir UNESCO konvencijos dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regione (Lisabonos pripažinimo konvencijos) apibrėžtais kriterijais ir procedūromis;

- Tobulinti nacionalinių informacijos centrų naudojamas informacijos priemones, kuriant tinkamas duomenų bazes, informacinę medžiagą ir t. t.;

- Pateikti ENIC ir NARIC centrams gaires dėl informacijos, kurią jie siūlo atitinkamoms tikslinėms grupėms, ypač aukštosioms mokykloms ir aukštojo mokslo organizacijoms, valstybinėms institucijoms, kokybės užtikrinimo agentūroms, darbdaviams, profesinėms organizacijoms ir individualiems kvalifikacijų turėtojams, struktūros ir teikimo;

- Plėtoti ir įgyvendinti bendras informavimo strategijas dėl su pripažinimo klausimais susijusios informacijos parengimo, atrankos, kokybės užtikrinimo, pristatymo ir teikimo;

- Toliau stiprinti abiejų Tinklų funkcijas, remiantis nacionalinių ENIC ir NARIC centrų ryšiais, taip pat padėti individualiems centrams didinti savo pajėgumus;

- Skatinti bendradarbiauti su kokybės užtikrinimo organizacijomis ir tinklais, ypač ENQA, siekiant sukurti bendrą sistemą, dalytis informacija ir didinti abipusį pasitikėjimą tarp švietimo sistemų;

- Užtikrinti sąsajas ir sąveiką su kitais susijusių sričių: pripažinimo, kokybės užtikrinimo, akreditavimo, švietimo ir mokymo, įdarbinimo, partneriais ir tinklais;

- Sudaryti galimybę diskutuoti ir plėtoti politiką, prisidedančią ir palengvinančią kvalifikacijų pripažinimą Europos regione;

- Europos aukštojo mokslo erdvės Mokymosi visą gyvenimą kontekste didinti pripažinimo europinį aspektą.

III SKYRIUS. IŠTEKLIAI IR PATIRTIS

ENIC ir NARIC tinklų darbuotojai turėtų būti patyrę vertinti užsienio kvalifikacijas pagal metodikos ir pripažinimo procedūrų geriausią tarptautinę praktiką, įskaitant:

- Savo šalies ir užsienio švietimo sistemų išnagrinėjimą;

- Kvalifikaciją teikiančios institucijos statuso nustatymą;

- Užsienio kvalifikacijos vertės nustatymą, atsižvelgiant į kvalifikacijos teikiamas akademines ir profesines teises jos turėtojui šalyje, kurioje kvalifikacija buvo suteikta;

- Benchmarking, setting and promoting best practices, development of methodologies on recognition in line with the criteria and procedures defined in the Council of Europe/UNESCO Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region (Lisbon Recognition Convention);

- Improve the range of information tools for the national centres by development of suitable databases, information materials etc;

- Provide the ENICs and NARICs with guidelines on the structure and the organization of the information they offer to relevant target groups, in particular: higher education institutions and bodies, public authorities, quality assurance agencies, employers, professional organizations and individual holders of qualifications;

- Develop and implement common Information Strategies for production, selection, quality assurance, presentation and provision of information on recognition-related issues;

- Further strengthen the network functions of the two Networks through contacts between the national ENICs and NARICs as well as by helping the individual centres in their capacity building;

- Promote cooperation with quality assurance bodies and networks, in particular ENQA in order to establish a common framework, share information and increase mutual trust between education systems;

- Ensure coherence and interactivity with other partners and networks in related fields: recognition, quality assurance, accreditation, education and training, employment;

- Provide a forum for the debate and development of policies that promote and facilitate the recognition of qualifications in the European Region;

- Enhance the European dimension in recognition in the Lifelong Learning context of the European Higher Education Area

SECTION III. RESOURCES AND EXPERTISE

The ENIC/NARIC staff should be versed in evaluating foreign qualifications in line with international best practices in methodology and procedures of recognition, including:

- Conducting research into home and foreign education systems;

- Identifying the status of the institution awarding a qualification;

- Identifying the value of a given qualification by taking into account the academic and professional rights that qualification gives to the holder in the country in which it was conferred;

- Labiausiai tinkamo užsienio kvalifikacijos atitikmens savo šalies švietimo sistemoje nustatymą;
- Esminių skirtumų tarp užsienio kvalifikacijos ir savo šalies kvalifikacijos buvimą ar nebuvimą pagrindžiančio dokumento pateikimą.

III.1. Darbuotojai

Kiekvienoje šalyje ENIC ir NARIC centro darbuotojai atrenkami atsižvelgiant į šalies dydį, institucijų skaičių, šalies ir užsienio studentų skaičių, prašymų dėl pripažinimo skaičiaus vidurkį, informacijos srauto intensyvumą ir konkrečią ENIC ir NARIC centro padėtį tos šalies teisinėje bei administracinėje sandaroje ir šalies aukštojo mokslo sistemoje.

Į pripažinimą įtraukti ENIC ir NARIC centro darbuotojai turėtų atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

- Aukštojo mokslo kvalifikacija arba jos atitikmuo;
- Pripažinimui skirtų tarptautinių ir nacionalinių teisės aktų išmanymas;
- Užsienio kvalifikacijų vertinimo įgūdžiai;
- Užsienio kalbų mokėjimas;
- Kompiuterinis raštingumas ir IT naudojimo įgūdžiai.

III.2. Dokumentacija

Tikimasi, kad kiekvienas ENIC ir NARIC centras turėtų turėti:

- Užsienio švietimo sistemų žinynus;
- Šalies, kurioje dirba centras, nacionalinės švietimo sistemos žinynus: nacionalinio švietimo teisės aktus (užsienio ir nacionaline kalba), pripažinimo srities teisės aktus, oficialiai pripažintų bei akredituotų institucijų ir programų sąrašus, nacionalinės švietimo sistemos aprašą, užsienio kvalifikacijų pripažinimo nacionalinių kriterijų ir procedūrų aprašą ir t. t.;
- Nacionalinius ir tarptautinius institucinius katalogus;
- Pripažinimo konvencijas, dvišalius susitarimus, ES direktyvas, kitus atitinkamus Europos regiono ir kitų tinkamų organizacijų dokumentus.

- Identifying the most appropriate comparison to the foreign qualification in the home education system;

- Providing a well-founded statement of existence/absence of substantial differences between the foreign qualification and the home one.

III.1. Staff

The ENIC/NARIC centre shall be adequately staffed by each country taking into account: the size of the country, the numbers of institutions, the number of national and foreign students, the average number of applications for recognition, the intensity of information flow and the specific position of the ENIC/NARIC centre within the legal and administrative framework and higher education system of the given country.

The ENIC/NARIC personnel involved in recognition should meet the following basic requirements:

- Higher education qualification or equivalent

- Familiarity with the international and national legal framework for recognition

- Skills in assessment of foreign qualifications

- Knowledge of foreign languages

- Computer literacy and skills in using ICT.

III.2. Documentation

Each ENIC/NARIC centre is expected to possess:

- Reference works on foreign education systems

- Reference works on national education system of the country in which the centre is working: national education legislation (in national and foreign language), legislation in the field of recognition, lists of officially recognised and accredited institutions/ programs, description of the national education system, description of the national criteria and procedures for recognition of foreign qualifications, etc.

- National/international institutional catalogues

- Recognition conventions, bilateral agreements, EU Directives, other relevant documents emanating from the European region and other relevant bodies.

III.3. Techninė įranga

Kiekvienas ENIC ir NARIC centras turėtų turėti tinkamą kompiuterinę ir programinę įrangą, kuri leistų:

- Palaikyti elektroninio pašto ryšį;
- Turėti prieigą prie interneto;
- Dirbti su interaktyviosiomis duomenų bazėmis;
- Skelbti publikacijas internete;
- Palaikyti ENIC ir NARIC centro atliktų vertinimų duomenų bazę.

INFORMACINIAI DOKUMENTAI

1988 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva dėl bendrosios aukštojo mokslo diplomų, išduotų po bent trejų metų profesinio mokymo ir lavinimo, pripažinimo sistemos;

1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyva 92/51/EEB dėl antrosios bendros profesinio mokymo ir lavinimo pripažinimo sistemos, papildančios direktyvą 89/48/EEB;

Europos Tarybos ir UNESCO konvencija dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regione (Lisabonos pripažinimo konvencija);

Europos Tarybos ir UNESCO rekomendacijos dėl užsienio kvalifikacijų ir dalinių studijų vertinimo kriterijų ir procedūrų (priimtos 2001 m. birželio 6 d. per Lisabonos pripažinimo konvencijos komiteto antrąjį posėdį Rygoje);

Rekomendacijų dėl jungtinių laipsnių pripažinimo projektas (priimtas ENIC ir NARIC tinklų Vaduce 2003 m. gegužės 20 d.);

NARIC tinklo išorinio vertinimo baigiamoji ataskaita, 2002 m. rugpjūtis;

Nacionalinių informacijos ir pripažinimo centrų Europoje darbo gairės, PHARE daugiašalis projektas dėl pripažinimo (1998);

Europos aukštojo mokslo erdvės įgyvendinimas, už aukštąjį mokslą atsakingų ministrų konferencijos komunikatas, Berlynas, 2003 m. rugsėjo 19 d. (Berlyno komunikatas);

Pripažinimo klausimai Bolonijos procese: baigiamoji ataskaita (ENIC tinklo darbo grupė pripažinimo klausimams Bolonijos procese), Strasbūras, Bukareštas, 2001 m.;

Prieš Bolonijos konferenciją priimtas ENIC ir NARIC tinklų pareiškimas, Vilnius, 1999 m. birželis;

III.3. Technical equipment

Each ENIC/NARIC is expected to have appropriate hardware and software equipment in order to:

- Maintain e-mail connection
- Have access to the Internet
- Work into interactive databases
- Have access to publishing on the web
- Maintain a database on previous evaluations carried out by the ENIC/NARIC centre

REFERENCE DOCUMENTS

Council Directive 89/48/EEC of 21 December 1988 on a general system for a recognition of higher education diplomas awarded upon completion of professional education and training of at least three years' duration.

Council Directive 92/51/EEC of 18 June 1992 on a second general system for recognition of professional education and training to supplement Directive 89/48/EEC.

Council of Europe/UNESCO Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher education in the European Region (the Lisbon Recognition Convention).

Council of Europe/UNESCO Recommendation on Criteria and Procedures for the Assessment of Foreign Qualifications and Periods of Study (adopted by the Lisbon Recognition Convention Committee at its second meeting, Riga, 6 June 2001).

Draft Recommendation on the Recognition of Joint Degrees (adopted by the ENIC and NARIC Networks, Vaduz, 20 May 2003).

External Evaluation of the NARIC network – Final report – August 2002.

Operational Guidelines for National Information and Recognition Centres in Europe, PHARE Multi-Country Project on Recognition (1998).

Realising the European Higher Education Area, Communiqué of the Conference of Ministers responsible for Higher Education in Berlin on 19 September 2003 (Berlin Communiqué).

Recognition issues in the Bologna Process- final report (of the ENIC Working Party on Recognition Issues in the Bologna Process), Strasbourg/Bucharest, 2001.

Statement by the ENIC and NARIC networks prior to the Bologna Conference, and adopted in Vilnius in June 1999.

ENIC ir NARIC tinklų pareiškimas dėl Europos aukštojo mokslo erdvės, 10-asis jungtinis ENIC ir NARIC tinklų susitikimas, Vaducas (Lichtenšteinas), 2003 m. gegužės 18–20 d. (Vaduco pareiškimas);

Europos švietimo ministrų bendra deklaracija dėl Europos aukštojo mokslo erdvės, priimta Bolonijoje 1999 m. birželio 19 d. (Bolonijos deklaracija);

Link Europos aukštojo mokslo erdvės, Europos aukštojo mokslo ministrų susitikimo komunikatas, Praha, 2001 m. gegužės 19 d. (Prahos komunikatas);

UNESCO ir Europos Tarybos Transnacionalinio švietimo teikimo gerosios praktikos kodeksas.

PRIEDAS

REKOMENDUOJAMAS INFORMACIJOS APIE NACIONALINĘ ŠVIETIMO SISTEMĄ APRAŠO FORMATAS

Teisės aktai ir švietimo sistemos aprašas (kurio sutrumpinta versija galėtų būti panaudota Diplomo priedėlyje);

- Pripažintų ir akredituotų aukštųjų mokyklų ir programų sąrašas;
- Bendras vertinimo ir akreditavimo nacionalinės sistemos aprašas su tinkamų organizacijų interneto tinklalapiais;
- užsienio kvalifikacijų akademinio pripažinimo nacionalinės procedūros aprašas, kuris apima:

    Nacionalinę teisinę sistemą dėl pripažinimo;
    Vertinimo metodikos aprašą;
    Vertinimo trukmę ir galimus vėlavimo atvejus;
    Teises ir galimybes teikti apeliaciją;
    Reikalavimus dėl informacijos, kurią turi pateikti pareiškėjas;
    Nacionalinius reikalavimus dėl užsienio kvalifikacijų dokumentų;
    Mokesčius už išsilavinimo dokumentų vertinimą ir (ar) vertimą (kai taikytina);
    Galimus reikalavimus dėl vertimų.

PAAIŠKINIMAI

Šios Chartijos tikslas yra detalizuoti minimalias paslaugas, kurias turėtų teikti kiekvienas nacionalinis ENIC ir NARIC centras. Dokumente taip pat nurodomi minimalūs ENIC ir NARIC struktūriniai poreikiai dėl politinės paramos, įrangos, žmogiškųjų išteklių ir finansavimo.

Statement by the ENIC and NARIC Networks on the European Higher Education Area, 10th Joint meeting of the ENIC and NARIC Networks, Vaduz (Liechtenstein), 18–20 May 2003 (Vaduz Statement).

The European Higher Education Area Joint Declaration of the European Ministers of Education convened in Bologna on the 19 June 1999 (Bologna Declaration).

Towards the European Higher Education Area, Communiqué of the meeting of European Ministers in charge of Higher Education in Prague on 19 May 2001 (Prague Communiqué).

UNESCO/Council of Europe Code of Good Practice in the Provision of Transnational Education.

ANNEX

RECOMMENDED FORMAT OF THE INFORMATION ON THE NATIONAL EDUCATION SYSTEM

Legal basis and description of the education system (a short version of which could be used for the Diploma Supplement);

- Lists of recognised and accredited higher education institutions and programs;
- General description of the national system for evaluation and accreditation with web-sites of the relevant bodies;
- Description of the national procedure for academic recognition of foreign qualifications in terms of:

  National legal framework for recognition;
  Description of the assessment methodology;
  Processing time and possible delays;
  Rights and possibilities for appeal;
  Requirements regarding information applicant must provide;
  National requirements on the certification of foreign qualifications;
  Fees for evaluation and/or translation of educational documents (where applicable);
  Possible requirements regarding the translations.

ACCOMPANYING NOTES

The purpose of the present Charter is to elaborate on minimum services to be provided by every national ENIC/NARIC centre. The document also outlines the minimum structural needs of an ENIC/NARIC in terms of political support, equipment, human resources and funding.

Ypatingas dėmesys skiriamas Chartijos visuomeniniams aspektams, įskaitant kokybę, formatą ir minimalias paslaugas, teikiamas Tinklams ir visuomenei. Chartija nustato bendrų paslaugų sudėtį ir taip didina ENIC ir NARIC tinklų matomumą bei efektyvumą.

Turint NARIC tinklo vertinimo ataskaitoje pateiktas rekomendacijas, kaip pradinį dokumentą, šia Jungtine ENIC ir NARIC chartija siekiama, kad ji taptų naudinga priemone tolesniam abiejų Tinklų veiklos ir paslaugų tobulinimui greitai kintančioje pripažinimo aplinkoje.

ISTORINĖS APLINKYBĖS

ENIC ir NARIC tinklai veikia, remdamiesi tarptautiniais teisės aktais, kurių didžioji dalis jau priimta. Europos Tarybos ir UNESCO konvencija dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regione (Lisabonos pripažinimo konvencija), taip pat ES direktyvos dėl profesinio pripažinimo sudaro būtiną teisinį pagrindą pripažinimo politikai ir praktikai vystyti Europos regione. Dar daugiau – skaidrumui sukurtos priemonės, tokios kaip ECTS ir Diplomo priedėlis, padeda abiem Tinklams vykdyti užduotis.

1999 m. Bolonijos deklaracija pradėjo vieną iš didžiausių reformų dėl apimties ir turinio Europos aukštajame moksle. Jau tą pačią dieną, kai buvo priimta Bolonijos deklaracija, ENIC ir NARIC tinklai paskelbė apie savo pasiryžimą prisidėti prie Europos aukštojo mokslo erdvės kūrimo ir numatė, kaip kvalifikacijų pripažinimas gali būti vystomas, kad erdvė būtų sukurta iki 2010 metų.

ENIC ir NARIC tinklai kasmetiniame susitikime 1999 m. birželio mėnesį Vilniuje paskelbė pareiškimą apie savo būsimą indėlį ir 2001 metais priėmė Ataskaitą pripažinimo Bolonijos procese klausimais. Ataskaitoje pateikta Bolonijos proceso prioritetus atitinkanti išsami pripažinimo darbotvarkė.

Nuo 2001 metais Prahoje vykusio Europos aukštojo mokslo ministrų susitikimo ENIC ir NARIC tinklai pakankamai aktyviai dirbo ir papildė Lisabonos pripažinimo konvenciją svarbiais Bolonijos proceso siekius atitinkančiais dokumentais, patvirtintus Lisabonos pripažinimo konvencijos komiteto arba parengtus jam patvirtinti (*Transnacionalinio švietimo teikimo gerosios praktikos kodeksas, Rekomendacijos dėl užsienio kvalifikacijų vertinimo kriterijų ir procedūrų, Rekomendacijos dėl jungtinių laipsnių pripažinimo)*.

2003 m. gegužės mėnesį ENIC ir NARIC tinklai priėmė Pareiškimą dėl Europos aukštojo mokslo erdvės (Vaduco pareiškimas) ir taip išreiškė savo ryžtą toliau dalyvauti Bolonijos procese ir prisidėti įgyvendinant kai kuriuos svarbiausius Bolonijos proceso tikslus naudojantis kvalifikacijų pripažinimu.

Special attention is devoted to the public aspects of the Charter including quality, format and minimum services to both the Networks and the public. The Charter identifies the different components of the common services, thus enhancing the visibili ty and the effectiveness of the ENIC and NARIC Networks.

Having as starting point the recommendations in the NARIC Network evaluation report, the present Joint ENIC/NARIC Charter has the ambition to become a useful tool for further improvement of the two Networks in terms of both activities and services in a rapidly changing recognition environment.

HISTORICAL CONTEXT

The ENIC and NARIC Networks operate in an international legal framework which is largely in place. The Council of Europe/UNESCO Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region (the Lisbon Recognition Convention), as well as the European Union Directives on professional recognition provide the necessary legal grounds for developing recognition policy and practices in the European Region. Moreover, the developed transparency instruments like ECTS and Diploma Supplements assist the two Networks while fulfilling their tasks.

The 1999 Bologna Declaration initiated one of the major reforms in the European higher education in terms of both scope and content. Already on the day the Bologna Declaration was adopted, the ENIC and NARIC Networks declared their willingness to contribute to the creation of a European Higher Education Area and they have outlined how recognition of qualifications may be developed to help make that area a reality by 2010.

At their annual meeting in Vilnius in June 1999 the ENIC and NARIC Networks adopted a statement outlining their contribution and in 2001 they adopted a Report on Recognition Issues in the Bologna Process. The report set a comprehensive recognition agenda meeting the priorities of the Bologna Process.

Since the Prague meeting of European ministers in charge of Higher Education in 2001, the ENIC and NARIC Networks were quite active by complementing the Lisbon Recognition Convention in the light of the Bologna – related developments with a set of important documents adopted or prepared for adoption by the Lisbon Recognition Convention Committee (*Code of Good Practice in the Provision of Transnational Education, Recommendations on Criteria and Procedures for the Assessment of Foreign Qualifications*, *Recommendation on the Recognition of Joint Degrees*).

In May 2003 the ENIC and NARIC Networks adopted the Statement on the European Higher Education Area (Vaduz statement), thus expressing their willingness to continue to be part of 11 the Bologna Process and to further contribute to the realization of some of the most important goals of the Bologna Process via recognition of qualifications.

Šiame dokumente atsižvelgiama į pagrindines Bolonijos veiklos kryptis, apibrėžiamas Bolonijos deklaracijoje (1999), Prahos (2001) ir Berlyno (2003) komunikatuose, taip pat į 2003–2005 metais Berlyne apibrėžtus tarpinius prioritetus, iš kurių esminis yra „kvalifikacijų ir dalinių studijų pripažinimas“. Šiuo dokumentu remiama iniciatyva sukurti bendrą Europos aukštojo mokslo erdvės kvalifikacijų sandarą bei iniciatyva orientuotis į „kvalifikacijas, kurios apibrėžiamos apimtimi, lygmeniu, studijų rezultatais, kompetencijomis ir paskirtimi“.

Dokumente taip pat atsižvelgiama į kylantį pokyčių pripažinimo srityje poreikį, siekiant įgyvendinti Bolonijos tikslus. Šie pokyčiai daugiausia susiję su perėjimu nuo formalaus užsienio kvalifikacijos pripažinimo prie gilesnio ir išsamesnio vertinimo ir nuo grynai akademinio prie profesinio pripažinimo darbo rinkai.

Dokumentas remiasi ankstesne patirtimi, įgyta PHARE daugiašaliame pripažinimo projekte.

Šis dokumentas buvo sukurtas atsižvelgiant į pagrindinius strateginius abiejų Tinklų dokumentus, iš kurių galima paminėti Informavimo strategiją, apimančią trumpalaikius ir ilgalaikius informacijos teikimo plačiajai visuomenei prioritetus.

PRIELAIDOS JUNGTINEI ENIC IR NARIC TINKLŲ CHARTIJAI

- 2002 metais buvo atliktas išorinis NARIC tinklo vertinimas. Vertinimu siekta nustatyti tinklo tinkamumą ir pridedamąją vertę, didinant akademinio pripažinimo europinį aspektą. Kai kurios rekomendacijos vertinimo ataskaitoje buvo susijusios su NARIC tinklo veiksmingumu ir efektyvumu, įgyvendinant savo tikslus ir uždavinius, taip pat su tinklo kokybiniu įvaizdžiu klientų ir socialinių dalininkų akimis, pvz.:

1 rekomendacija: NARIC minimalių paslaugų chartija;
2 rekomendacija: Chartijos visuomeniniai aspektai;
10 rekomendacija: Bendrų paslaugų nustatymas.

- 2003 m. sausio 27 d. kasmetiniame posėdyje Briuselyje NARIC tinklas pirmą kartą aptarė vertinimo ataskaitą ir pritarė jos išvadoms.

- 2003 m. vasario 14 d. *ad-hoc* NARIC darbo grupė kartu su NARIC patariamąja valdyba (NPV) ir DG EAC[3] aptarė dokumento apmatus.

- 2003 m. gruodžio 8 d. DG EAC kvietimu NPV aptarė pirmąjį Chartijos projektą.

[3] Sudarytojo pastaba: omenyje turimas Europos Komisijos Švietimo ir kultūros generalinis direktoratas.

The present document takes into account the main Bologna action lines as defined in the Bologna declaration (1999), the Prague Communiqué (2001) and the Berlin Communiqué (2003) and more precisely the intermediate priorities for 2003 - 2005 as defined in Berlin, among which the "recognition of qualifications and periods of study" holds a key position. The document goes further in compliance with the initiative for a design of an overarching framework of qualifications for the EHEA as well as with the initiative for orientation towards "qualifications described in terms of workload, level, learning outcomes, competences and profile".

The document also takes into account the emerging need of changes within the field of recognition in order to fulfil the Bologna objectives. These changes are mainly related to the shift from the formal recognition of a foreign qualification towards a more substantial and sophisticated assessment, and from pure academic towards professional recognition for the labour market.

The document makes use of the previous experiences acquired in the framework of the PHARE Multi-Country Project on Recognition.

Finally, the document was developed in compliance with the main strategic documents of the two Networks, among which one can mention the Information Strategies which cover the short and long-term priorities in the information provision to the general public.

BACKGROUND TO THE JOINT ENIC/NARIC CHARTER

- In 2002 the NARIC network was the subject of an external evaluation. The purpose of the evaluation was to assess relevance and added value of the network in promoting European dimension in academic recognition. Some of the recommendations in the evaluation report were focused on the efficiency and effectiveness of the NARIC network in achieving its objectives and tasks, as well as to the quality of its image to customers and stakeholders, and more precisely:

Recommendation N 1: Charter of minimum NARIC services
Recommendation N 2: Public aspects of the Charter
Recommendation N 10: Identification of common services

- The NARIC network had a first discussion on the evaluation report at their annual meeting in Brussels on January 27, 2003 and endorsed its conclusions.

- An ad-hoc NARIC working group with the participation of the NARIC Advisory Board (NAB) and invited by DG EAC, discussed the outlines of the document on February 14, 2003.

- The first draft of the Charter was discussed by the NAB at the invitation of DG EAC on December 8, 2003.

- Po šio posėdžio NPV nariams ir ENIC tinklo sekretoriatui buvo išsiųstas antrasis Chartijos projektas dėl komentarų pateikimo, išreiškiant siekį sukurti jungtinę ENIC ir NARIC chartiją, laikantis tradiciškai nusistovėjusio ir toliau plėtojamo abiejų Tinklų bendradarbiavimo.

- 2004 m. sausio 12–13 d. per kasmetinį posėdį dokumentą aptarė NARIC tinklas. Buvo pateikta konkrečių ir vertingų pastabų, kurios tapo dokumento tobulinimo pagrindu.

- Rengiant jungtinės ENIC ir NARIC veiklos ir paslaugų chartijos projektą, tolesnės konsultacijos vyko su NPV ir ENIC tinklo sekretoriatu.

- Jungtinės ENIC ir NARIC chartijos projektas buvo aptartas 2004 m. birželio mėnesį vykusiame jungtiniame ENIC ir NARIC posėdyje ir patvirtintas kompetentingų Komisijos, ES, valstybių narių institucijų, Europos Tarybos ir UNESCO organizacijos.

- Patvirtinta Jungtinė ENIC ir NARIC chartija bus pateikta Bolonijos deklaraciją pasirašiusioms šalims ir NARIC tinklo šalims, kad jos galėtų imtis reikiamų iniciatyvų ir įgyvendinti šią chartiją nacionaliniu lygmeniu.

- NPV ir ENIC biuras prižiūrės, kaip Chartija įgyvendinama tarptautiniu ir nacionaliniu lygmenimis, ir nuolat informuos abu Tinklus apie stebėsenos rezultatus, taip užtikrindamas patikimą grįžtamąjį ryšį apie šio dokumento naudą.

II SKYRIUS. UŽDAVINIAI IR VEIKLA

ENIC ir NARIC tinklų veiklos aprėptis apibrėžiama jų mandatuose. NARIC tinklo veikla suformuluota EK sprendime dėl SOCRATES II sukūrimo: *Jis rinks ir skleis patikrintą informaciją, būtiną akademiniam pripažinimui, taip pat turint omenyje sąveikas su diplomų profesiniu pripažinimu.*

Pagal veiklos sąlygas ENIC tinklas *yra sukurtas, globojant Ministrų komitetui (Europos Taryba) ir regioniniam komitetui (UNESCO), kad palengvintų nacionalinių informacijos centrų bendradarbiavimą dėl akademinio mobilumo ir pripažinimo Europos regione.*

ENIC ir NARIC tinklai suteikia galimybę diskutuoti Europos pripažinimo politikos ir praktikos plėtotės klausimais, bendradarbiaujant valstybių narių ENIC ir NARIC centrams.

ENIC ir NARIC centrai turėtų instituciniu, nacionaliniu ir europiniu lygmenimis skatinti paprastą, efektyvų ir teisingą pripažinimą, kartu skirdami tinkamą dėmesį kvalifikacijų įvairovei.

- Subsequently to this meeting a second draft of the Charter was sent for comments to the members of the NAB and to the Secretariat of the ENIC Network with the intention to proceed towards a joint ENIC/NARIC charter in compliance with the traditionally established and further developed cooperation between the two Networks.

- The document was largely discussed by the NARIC network at its annual meeting on January 12-13, 2004. Several concrete and valuable comments were made, thus providing grounds for further improvement of the document.

- Further consultations took place with the NAB and the Secretariat of the ENIC Network, thus preparing the draft Joint ENIC/NARIC Charter of Activities and Services.

- The draft Joint ENIC/NARIC Charter was discussed at the Joint ENIC/NARIC Meeting in June 2004 and subsequently endorsed by the competent bodies of the Commission/ EU/Member States, the Council of Europe and UNESCO.

- The endorsed Joint ENIC/NARIC Charter will be further presented to the States represented in the NARIC network to adopt suitable initiatives as a sign of their political commitment to assist its implementation at national level, as well as to the Bologna Signatory States.

- The NAB and the ENIC Bureau will follow the implementation of the Charter at international/national level and will regularly inform the two Networks on the results of the monitoring process, thus ensuring reliable feedback on the usefulness of the present document.

SECTION II. TASKS AND ACTIVITIES

The scope of the activities of the ENIC and NARIC Networks is defined in their mandates. For the NARIC Network it is formulated in the EC Decision establishing the SOCRATES II: "*It will collect and disseminate authenticated information, which is necessary for the purpose of academic recognition, also bearing in mind synergies with professional recognition of diplomas*".

According to the Terms of Reference for the ENIC Network it *"is set up under the authority of the Committee of Ministers (Council of Europe) and the regional Committee (UNESCO) with a view to facilitating co-operation between national information centres on academic mobility and recognition in the European Region".*

The ENIC and NARIC Networks provide a forum for the development of European recognition policies and practices through networking between individual ENICs and NARICs from the Member States.

ENICs and NARICs should promote, at institutional, national and European level, simple, efficient and fair recognition, while paying due attention to the diversity of qualifications.

Didėjanti švietimo ir mokymo globalizacija reikalauja glaudžiai bendradarbiauti abiem Tinklams bei juos atitinkančioms kitų pasaulio regionų organizacijoms ir toliau plėtoti tinkamus pripažinimo kriterijus bei procedūras besikeičiančioje kvalifikacijų sandaroje. Siekdami tai padaryti, ENIC ir NARIC tinklai nuolat didins efektyvumą, bendradarbiaus su akreditavimo ir kokybės užtikrinimo tinklais Europos regione, ypač su ENQA.

III SKYRIUS. IŠTEKLIAI IR PATIRTIS

Kiekvienas ENIC ir NARIC centras turėtų atitikti pripažinimo srities kompetencijų reikalavimus, samdyti kvalifikuotus darbuotojus, susipažinusius su užsienio kvalifikacijų vertinimo tarptautine gerąja praktika, sugebančius taikyti tinkamas metodikas ir procedūras.

Informacijos parengimas, sklaida ir teikimas studentams, dėstytojams, aukštosioms mokykloms, darbdaviams, socialiniams partneriams, agentūroms, piliečiams bei kt. ir padėti plačiajai visuomenei susigaudyti toje informacijoje yra kita esminė funkcija.

Kad galėtų vykdyti šias pareigas, kiekvienas ENIC ir NARIC centras turėtų būti tinkamai aprūpintas žmogiškaisiais, dokumentų ir įrangos ištekliais bei gauti tinkamą nacionalinį finansavimą.

ENIC ir NARIC centrai turėtų suteikti savo personalo nariams galimybę nuolat kelti kvalifikaciją dalyvaujant vietiniuose ir tarptautiniuose mokymo kursuose bei seminaruose. Centrai taip pat turėtų organizuoti vidinius darbuotojų mokymus tam, kad būtų pristatyti ir įgyvendinti paskiausieji pripažinimo srities pokyčiai.

The increasing globalisation of education and training requires close cooperation between the two Networks and their counterparts in other regions of the world, in terms of further development of adequate criteria and procedures for recognition in a changing qualification framework. In order to do so, the ENIC and NARIC Networks will permanently improve the effectiveness, will cooperate with networks in the field of accreditation and quality assurance in the European region, and notably ENQA.

SECTION III. RESOURCES AND EXPERTISE

Each ENIC/NARIC centre should meet the expertise requirements in the field of recognition, by recruiting well trained staff, knowledgeable of internationally accepted good practices for foreign qualification evaluation, capable to apply the relevant methodologies and procedures.

Preparing, disseminating and providing information to students, academics, higher education institutions, employers, social partners, agencies, citizens etc. and assisting the general public to navigate through that information is another core function.

In order to fulfil its duties, each ENIC/NARIC should be given adequate human, documentary and equipment resources, as well as appropriate national funding.

ENICs and NARICs should give their staff members the possibility to regularly upgrade their qualifications by participation in national and international training courses and seminars. The centres should also organize internal staff training in order to present and implement the last developments in the field of recognition.

Ratifikuota 2000-12-12, įsigaliojo 2001-04-01
Valstybės žinios, 2001, Nr. 4-93

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS, ESTIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR LATVIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS SUTARTIS DĖL IŠSIMOKSLINIMO PRIPAŽINIMO BALTIJOS VALSTYBIŲ AUKŠTOJO MOKSLO ERDVĖJE

Siekdamos suteikti galimybę visų Baltijos šalių žmonėms kuo geriau pasinaudoti studijų galimybėmis bet kurioje kitoje šalyje,

atsižvelgdamos į tai, kad Europos Tarybos ir UNESCO kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regiono valstybėse konvencija, *priimta* 1997 m. balandžio 11 d. Lisabonoje (toliau - Lisabonos konvencija), turi būti įgyvendinta siekiant stiprinti bendrą Baltijos šalių švietimo erdvę ir skatinti akademinį pripažinimą, taip pat studentų bei dėstytojų mobilumą tarp Lietuvos Respublikos, Estijos Respublikos ir Latvijos Respublikos,

atsižvelgdamos į tai, kad yra pageidautinos tolesnės Lisabonos konvencijos Baltijos šalyse ratifikavimo įgyvendinimo priemonės, išreikštos sutartimi, reglamentuojančia išsilavinimo kvalifikacijų pripažinimą Baltijos šalyse,

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Estijos Respublikos Vyriausybė, Latvijos Respublikos Vyriausybė (toliau vadinamos Šalimis),

s u s i t a r ė:

1 straipsnis

APIBRĖŽIMAI

Šioje Sutartyje šie terminai turi tokią reikšmę:

Įvertinimas (asmens kvalifikacijų)
Kompetentingos institucijos raštu nustatyta užsienyje įgytų asmens kvalifikacijų vertė.

Teisė (į aukštąjį mokslą)
Kvalifikuotų kandidatų teisė kreiptis ir būti svarstomiems dėl priėmimo į aukštojo mokslo institucijas.

Priėmimas (į aukštojo mokslo institucijas ir mokytis pagal tam tikras studijų programas)
Aktas ar sistema, suteikiantys galimybę kvalifikuotiems asmenims siekti aukštojo mokslo tam tikroje institucijoje ir (ar) pagal tam tikrą programą.

Aukštasis mokslas
Visų rūšių mokomieji ar moksliniam darbui rengiantys studijų kursai ar tokių studijų kursų aukštesnio lygmens kompleksai, pripažįstami Šalies kompetentingų valdžios institucijų kaip priklausantys aukštojo mokslo sistemai.

Aukštojo mokslo institucija
Institucija, suteikianti aukštąjį išsilavinimą ir pripažįstama Šalies kompetentingų valdžios institucijų.

Aukštojo mokslo programa
Studijų programa, Šalies kompetentingų valdžios institucijų pripažįstama kaip priklausanti jos aukštojo mokslo sistemai, kurią baigusiam studentui suteikiama aukštojo mokslo kvalifikacija.

Dalinės studijos
Bet kuri aukštojo mokslo programos sudedamoji dalis, įvertinta bei patvirtinta dokumentu ir, nors studijų programa nebaigta, suteikianti žinių ar įgūdžių.

Kvalifikacija

A. Aukštojo mokslo kvalifikacija
Bet kuris laipsnis, diplomas ar kitas pažymėjimas, išduotas valstybės pripažintos kompetentingos valdžios institucijos ir liudijantis sėkmingai baigtą aukštojo mokslo programą.

B. Kvalifikacija, suteikianti teisę į aukštąjį išsilavinimą
Bet kuris diplomas ar kitas pažymėjimas, išduotas Šalies kompetentingos valdžios institucijos ir liudijantis sėkmingai baigtą aukštojo mokslo programą bei suteikiantis kvalifikacijos savininkui teisę būti svarstomam dėl priėmimo į aukštojo mokslo institucijas (žr. teisė į aukštąjį mokslą).

Pripažinimas
Formalus užsienyje įgyto išsilavinimo patvirtinimas, kurį atlieka Šalies kompetentinga valdžios institucija, suteikdama teisę į mokomąją ir (ar) darbo veiklą.

2 straipsnis

PAGRINDINIAI PRINCIPAI

1) Baltijos valstybės – Lietuvos Respublika, Estijos Respublika ir Latvijos Respublika (toliau – Valstybės) pripažins viena kitos aukštojo mokslo kvalifikacijas ir kvalifikacijas, suteikiančias teisę siekti aukštojo mokslo, išskyrus tuos atvejus, kai nustatomi esminiai kvalifikacijų skirtumai.

2) Ši Sutartis yra susijusi su kvalifikacijomis, suteiktomis baigusiems savo šalyje pripažintą studijų programą.

3) Asmuo, turintis aukštojo mokslo kvalifikaciją ar kvalifikaciją, suteikiančią teisę į aukštąjį mokslą, turės tokias pačias teises kitose Šalyse kaip ir Valstybėje, kurioje buvo suteikta kvalifikacija.

3 straipsnis

VIDURINIO IŠSILAVINIMO KVALIFIKACIJOS, SUTEIKIANČIOS TEISĘ Į AUKŠTĄJĮ MOKSLĄ BENDROJE BALTIJOS VALSTYBIŲ ŠVIETIMO ERDVĖJE

Šalys pripažins suteikiančias teisę į aukštąjį mokslą Valstybėse šias kvalifikacijas:

Kvalifikacijos, suteiktos Lietuvos Respublikoje:
Brandos atestatas.

Kvalifikacijos, suteiktos Estijos Respublikoje:
1) *Gümnaasiumi lõputunnistus* (vidurinės mokyklos baigimo sertifikatas/pažymėjimas);
2) *Lõputunnistus kuste – ja keskhariduse omandamise kohta* (kolegijos baigimo pažymėjimas);
3) *Lõputunnistus keskeri haricuse omandamise kohta* (aukštesniosios profesinės mokyklos baigimo sertifikatas/pažymėjimas).

Šios 1–3 kvalifikacijos, kaip leidžiančios siekti aukštojo mokslo, galioja tik kartu su Riigieksamitunnistus (Valstybinių egzaminų sertifikatu).

Kvalifikacijos, suteiktos Latvijos Respublikoje:
1) *Atestāts par vispārējo vidējo izglītlību* (bendrojo vidurinio išsilavinimo sertifikatas);
2) *Diploms par vidējo speciālo izglītību* (specializuoto vidurinio išsilavinimo diplomas);
3) *Diploms par arodizglītību* (kolegijos diplomas), jei programos trukmė yra 4 metai;
4) *Diploms par vidējo profesionālo izglitibu* (vidurinio profesinio išsilavinimo diplomas), pradedant nuo 2000 metų.

4 straipsnis

PRIĖMIMO Į AUKŠTĄJĮ MOKSLĄ PAPILDOMI REIKALAVIMAI

Priėmimas į aukštąjį mokslą gali būti siejamas su tam tikrų papildomų reikalavimų įvykdymu:

- pretendentas turi būti sėkmingai baigęs tam tikrus (papildomus) vidurinio išsilavinimo programos dalykus,

- atsižvelgiama į jo ankstesnį (papildomą) mokymąsi bei gebėjimus.

Jeigu šie papildomi reikalavimai yra būtina sąlyga pretendentų priėmimui savoje šalyje, tie patys reikalavimai gali būti taikomi ir pretendentams iš kitų Valstybių.

5 straipsnis

AUKŠTOJO MOKSLO KVALIFIKACIJŲ PRIPAŽINIMAS TOLESNĖMS STUDIJOMS

Bakalauro laipsnis Lietuvoje, *Bakalaureusekraad* Estijoje ir *Bakalaura grāds* Latvijoje suteiks vienodas teises tolesnėms studijoms įgyjant aukštesnjįį laipsnį – *magistro laipsnis* Lietuvoje, *Magistrikraad* Estijoje ir *Magistra grāds* Latvijoje.

Tos pačios sąlygos yra taikomos asmenims, turintiems kvalifikacinį laipsnį, suteikiantį teisę tolesnėms studijoms, ir siekiantiems baigti profesinių studijų programas.

Jei kvalifikacinis laipsnis vienoje iš Valstybių asmeniui suteiktas po trejų metų studijų programos, į kurią nėra įtrauktas diplominis darbas, kitos Valstybės aukštojo mokslo institucija, priimdama tokį asmenį tolesnėms studijoms, gali taikyti papildomų reikalavimų.

6 straipsnis

MAGISTRO LAIPSNIO, SUTEIKIANČIO TEISĘ Į DOKTORANTŪROS STUDIJAS, PRIPAŽINIMAS

Magistro laipsnis Lietuvoje, *Magistrikraad* Estijoje ir *Magistra grads* Latvijoje ar jam lygiavertės aukštojo mokslo kvalifikacijos suteikia teisę siekti doktorantūros studijų Valstybėje, kurioje buvo suteikta kvalifikacija, taip pat ir kitose šalyse, siekiant *daktaro laipsnio* Lietuvoje, *Doktorikraad* Estijoje ir *Doktora grāds* Latvijoje.

7 straipsnis

DAKTARO MOKSLO LAIPSNIO PRIPAŽINIMAS

Kiekviena Valstybė pripažins kitose Valstybėse suteiktą daktaro laipsnį. Šalys imsis priemonių, kad asmenys, turintys daktaro laipsnį, suteiktą kitoje Valstybėje, turėtų tas pačias teises kaip šalyje, kurioje buvo suteiktas daktaro laipsnis užsiimti akademine bei moksline veikla.

8 straipsnis

AKADEMINĖS KVALIFIKACIJOS, SUTEIKTOS BAIGUSIEMS PROFESINES STUDIJAS, PRIPAŽINIMAS

Kiekviena Valstybė pripažins aukštojo mokslo kvalifikacijas, suteiktas baigus profesines studijas kitose Valstybėse.

Kvalifikacija, suteikta baigusiems profesines studijas, suteiks teisę siekti tolesnių studijų ir įgyti *magistro kvalifikacinį laipsnį* Lietuvoje, *Magistrikraad* Estijoje ir *Magistra grāds* Latvijoje, jei ji suteikia tokią teisę toje Valstybėje, kurioje buvo įgyta.

Jei kvalifikacija, suteikta baigusiems profesines studijas, nesuteikia galimybės siekti tolesnių studijų ir įgyti *magistro kvalifikacinio laipsnio, Magistrikraad, Magistra grāds* Valstybėje, kurioje ji buvo suteikta, Šalys turėtų ieškoti galimybių pripažinti tokią kvalifikaciją, kaip įgytą baigus dalines studijas.

9 straipsnis

DALINIŲ STUDIJŲ PRIPAŽINIMAS

Kiekviena Valstybė pripažins dalines studijas, baigtas pagal kitų Valstybių aukštojo mokslo programas.

Jei dalinės studijos buvo baigtos pagal ankstesnes aukštojo mokslo institucijų sutartis, tokios dalinės studijos bus Šalių įskaitytos.

Visais kitais atvejais Šalys turėtų siekti maksimaliai įskaityti studijų kreditus pagal programas.

10 straipsnis

ŠIOS SUTARTIES REIKŠMĖ PROFESINIAM PRIPAŽINIMUI

Akademinis aukštojo mokslo kvalifikacijų pripažinimas palengvins šių kvalifikacijų pripažinimą ir profesiniais tikslais.

Atitinkami teisės dokumentai nustato profesinio pripažinimo tvarką tais atvejais, jei profesinę veiklą nustato nacionaliniai arba Valstybei privalomi tarptautiniai teisės aktai.

11 straipsnis

KVALIFIKACIJŲ, KURIOS JAU NEBESUTEIKIAMOS, PRIPAŽINIMAS

Kiekviena Valstybė pripažins aukštojo mokslo kvalifikacijas ir kvalifikacijas, suteikiančias teisę į aukštąjį mokslą, kurios kitoje Valstybėje buvo suteiktos pereinamuoju laikotarpiu po Nepriklausomybės atkūrimo ir kurios šiuo metu nebesuteikiamos:

- kvalifikacijos, suteikiančios teisę į aukštąjį mokslą ir atitinkančios dabartinius bendruosius reikalavimus vienoje Valstybėje, suteiks teisę į aukštąjį mokslą ir kitose Valstybėse;

- aukštojo mokslo kvalifikacijos, kurios atitinka tam tikrą kvalifikaciją dabartinėje aukštojo mokslo sistemoje vienoje Šalyje, bus pripažintos ir kitose Šalyse.

12 straipsnis

NACIONALINIO AKADEMINIO PRIPAŽINIMO INFORMACINIŲ CENTRŲ REIKŠMĖ ĮGYVENDINANT ŠIĄ SUTARTĮ

Šalys įsipareigoja, kad jų akademinio pripažinimo informaciniai centrai, vykdantys Nacionalinių akademinio pripažinimo informacinių centrų (ENIC/NARIC centrai) funkcijas:

- teiks šalies aukštojo mokslo institucijoms ir (ar) darbdaviams atitinkamą informaciją apie mokymo sistemas ir kitose šalyse suteikiamas kvalifikacijas;

- teiks ENIC/NARIC centrams kitose Šalyse informaciją apie švietimo sistemą ir kvalifikacijas, suteikiamas atitinkamoje Valstybėje;

- vertins kitose Šalyse suteiktas kvalifikacijas;

- teiks ir reguliariai atnaujins informaciją apie Valstybės pripažįstamas aukštojo mokslo institucijas bei studijų programas savoje Valstybėje.

13 straipsnis

SUTARTIES ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

Šios Sutarties įgyvendinimą prižiūrės Baltijos aukštojo mokslo koordinavimo komitetas (BHECC). Kiekvienais metais ne mažiau kaip vienas BHECC susirinkimas bus skirtas spręsti klausimams, susijusiems su Sutarties įgyvendinimu. BHECC palengvins Lisabonos konvencijos tarpvalstybinio komiteto sprendimų/rekomendacijų įgyvendinimą Baltijos regione ir prireikus pasiūlys atitinkamas Sutarties pataisas.

14 straipsnis

SUTARTIES ĮSIGALIOJIMAS

Sutartis įsigalios pirmąją trečio mėnesio dieną po to, kai kiekviena Susitariančioji Šalis diplomatiniais kanalais informuos kitas Susitariančiąsias Šalis apie jų vidaus teisės procedūrų, reikalingų šiai Sutarčiai įsigalioti, įgyvendinimą.

15 straipsnis

SUTARTIES GALIOJIMAS

Ši Sutartis sudaryta neribotam laikui. Susitariančioji Šalis, norinti denonsuoti šią Sutartį, apie tai raštu informuoja kitas Susitariančiąsias Šalis. Tokiu atveju Sutartis nustoja galioti praėjus vieneriems metams nuo paskutinio pranešimo apie Sutarties denonsavimą gavimo dienos.

Sutartis pasirašyta Taline 2000 m. vasario 18 d. trimis egzemplioriais lietuvių, estų, latvių ir anglų kalbomis. Visi tekstai turi vienodą teisinę galią. Iškilus nesutarimų dėl Sutarties aiškinimo, bus vadovaujamasi tekstu anglų kalba.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS VARDU	ESTIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS VARDU	LATVIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS VARDU

Patvirtinta 2005-08-22, įsigaliojo 2005-12-01
Valstybės žinios, 2005, Nr. 106-3909

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR LENKIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS SUTARTIS DĖL DOKUMENTŲ, SUTEIKIANČIŲ TEISĘ Į AUKŠTĄJĮ MOKSLĄ, DALINIŲ STUDIJŲ, AUKŠTOJO MOKSLO KVALIFIKACIJŲ BEI MOKSLO IR MENO LAIPSNIŲ TARPUSAVIO PRIPAŽINIMO

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lenkijos Respublikos Vyriausybė, toliau vadinamos Susitariančiosiomis Šalimis,

siekdamos plėtoti draugiškus abiejų šalių santykius,

vadovaudamosi Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutarties, pasirašytos 1994 m. balandžio 26 d. Vilniuje, nuostatomis,

atsižvelgdamos į Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutartį dėl bendradarbiavimo kultūros, švietimo ir mokslo srityse, pasirašytą 1998 m. gruodžio 17 d. Vilniuje,

atsižvelgdamos į konvenciją dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regiono valstybėse, pasirašytą 1997 m. balandžio 11 d. Lisabonoje,

atsižvelgdamos į 1999 m. birželio 19 d. Bolonijos deklaracijos „Europos aukštojo mokslo erdvė“ nuostatas,

siekdamos skatinti bendradarbiavimą aukštojo mokslo, mokslo ir meno srityse,

norėdamos palengvinti mokslo ir studijų institucijų studentų bei darbuotojų mobilumą,

s u s i t a r i a:

1 straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis, vadovaudamasi šia Sutartimi, pripažįsta kitos Susitariančiosios Šalies valstybės mokslo ir studijų institucijose vykusias dalines studijas ir suteiktas aukštojo mokslo kvalifikacijas, mokslo ar meno laipsnius.

2. Ši Sutartis nustato sąlygas ir nurodo dokumentus, suteikiančius teisę pradėti ir tęsti aukštojo mokslo studijas, įgyti aukštojo mokslo kvalifikacijas, mokslo ar meno laipsnius atitinkamose abiejų Susitariančiųjų Šalių valstybių mokslo ir studijų institucijose.

3. Institucijų, įvardytų šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, sąrašai yra pateikti šios Sutarties 1 ir 2 prieduose.

2 straipsnis

1. Lietuvos Respublikoje įgytas *Brandos atestatas* arba jam prilygintas dokumentas ir Lenkijos Respublikoje įgytas *Świadectwo dojrzałości* arba jam prilygintas dokumentas suteikia teisę stoti į kitos Susitariančiosios Šalies valstybės aukštąsias mokyklas.

2. Stojimo į aukštąsias mokyklas sąlygas ir tvarką nustato kiekvienos Susitariančiosios Šalies valstybės teisės aktai.

3 straipsnis

1. Suinteresuoto asmens prašymu Susitariančiųjų Šalių valstybių mokslo ir studijų institucijų bus pripažįstamos dalinės studijos, pasiekti rezultatai bei išlaikyti egzaminai, jeigu studijos pagal studijų programas vyko institucijose, išvardytose 1 ir 2 prieduose.

2. Jeigu tarp studijų programų yra esminių skirtumų, dalinių studijų pripažinimas gali priklausyti nuo papildomų egzaminų išlaikymo.

4 straipsnis

1. Asmuo, Lietuvos Respublikoje baigęs *neuniversitetinių studijų* programą ir įgijęs aukštojo mokslo kvalifikaciją, siekdamas Lenkijos Respublikoje įgyti *licencjat* aukštojo mokslo kvalifikaciją arba ją atitinkančią kvalifikaciją, turi teisę kreiptis, kad šių studijų rezultatai būtų įskaityti pagal Lenkijos Respublikos teisės aktus.

2. *Bakalauro* kvalifikacinis laipsnis arba lygiavertė aukštojo mokslo kvalifikacija, įgyti Lietuvos Respublikoje, suteikia teisę pradėti magistro lygio studijas Lenkijos Respublikos aukštosiose mokyklose pagal Lenkijos Respublikos teisės aktus.

Licencjat ar jį atitinkanti aukštojo mokslo kvalifikacija, įgyti Lenkijos Respublikoje, suteikia teisę pradėti antrosios pakopos studijas Lietuvos Respublikos aukštosiose mokyklose pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.

3. Asmuo, Lietuvos Respublikoje baigęs *specialiųjų profesinių studijų* programą ir įgijęs profesinę kvalifikaciją, siekdamas Lenkijos Respublikoje įgyti *magister* kvalifikacinį laipsnį arba jį atitinkančią kvalifikaciją, turi teisę kreiptis, kad šių studijų rezultatai būtų įskaityti pagal Lenkijos Respublikos teisės aktus.

4. *Magistro* kvalifikacinis laipsnis arba lygiavertė kvalifikacija, įgyti Lietuvos Respublikoje, suteikia teisę siekti Lenkijos Respublikoje įgyti mokslo laipsnį *doktor* ar laipsnį *doktor sztuki* pagal Lenkijos Respublikos teisės aktus.

Magister ar jį atitinkanti aukštojo mokslo kvalifikacija, įgyti Lenkijos Respublikoje, suteikia teisę į trečiosios pakopos studijas Lietuvos Respublikoje pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.

5. *Daktaro* mokslo laipsnis arba *meno licenciato* kvalifikacinis laipsnis, įgytas Lietuvos Respublikoje, suteikia teisę siekti įgyti mokslo laipsnį *doktor habilitowany* arba laipsnį *doktor habilitowany sztuki* Lenkijos Respublikoje pagal Lenkijos Respublikos teisės aktus.

Mokslo laipsniai *doktor*, laipsniai *doktor sztuki* arba dailės ir meno disciplinų I laipsnio kvalifikacijos (*kwalifikacje I stopnia w zakresie sztuki i dyscyplin artystycznych*), įgyti Lenkijos Respublikoje, suteikia teisę siekti įgyti *habilituoto daktaro* mokslo laipsnį Lietuvos Respublikoje pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.

5 straipsnis

Asmuo, įgijęs aukštojo mokslo kvalifikaciją, mokslo ar meno laipsnį bei dailės ir meno disciplinų I arba II laipsnio kvalifikacijas (*kwalifikacje I lub II stopnia w zakresie sztuki i dyscyplin artystycznych*) vienoje iš Susitariančiųjų Šalių valstybių, turi teisę jais naudotis kitoje tokiu pavadinimu, koks yra naudojamas valstybėje, kurioje jis buvo įgytas. Pavadinimų ir laipsnių santrumpos gali būti vartojamos tokios formos, kokia yra įprasta ar nustatyta juos suteikusioje valstybėje.

6 straipsnis

1. Susitariančiosios Šalys, tarpusavyje pripažindamos aukštojo mokslo kvalifikacijas, mokslo ir meno laipsnius, remiasi palyginamąja lentele, kuri yra šios Sutarties 3 priedas.

2. Kvalifikacijų pripažinimą siekiant verstis reglamentuojama profesija ar profesine veikla nustato atitinkami Susitariančiųjų Šalių valstybių teisės aktai.

3. Teisę verstis profesine veikla reglamentuoja kiekvienos Susitariančiosios Šalies valstybės teisės aktai.

7 straipsnis

1. Šiai Sutarčiai tinkamai įgyvendinti Susitariančiosios Šalys sudaro dvišalę ekspertų komisiją, į kurią kiekviena Susitariančioji Šalis paskiria po 3 narius. Kiekviena Susitariančioji Šalis kitai Susitariančiajai Šaliai raštu perduoda savo paskirtų komisijos narių sąrašą.

2. Ekspertų komisija turi įgaliojimus atnaujinti ir papildyti šios Sutarties priedus bei spręsti visus su Sutarties įgyvendinimu susijusius klausimus.

3. Ekspertų komisija renkasi vienos iš Susitariančiųjų Šalių pageidavimu paeiliui Lietuvos Respublikoje arba Lenkijos Respublikoje.

8 straipsnis

Susitariančiosios Šalys diplomatiniais kanalais praneša viena kitai, kad įvykdytos valstybės vidaus teisės aktų nustatytos sąlygos, būtinos šiai Sutarčiai įsigalioti. Ši Sutartis įsigalioja pirmąją trečio mėnesio, einančio po vėlesnės notos gavimo, dieną.

9 straipsnis

Ši Sutartis sudaroma dešimties metų laikotarpiui. Ji automatiškai pratęsiama kitam dešimties metų laikotarpiui, jei likus ne mažiau kaip šešiems mėnesiams iki to laikotarpio pabaigos nė viena Susitariančioji Šalis nenutraukia jos nota. Tokiu atveju ši Sutartis netenka galios praėjus vieneriems metams nuo dienos, kai kita Susitariančioji Šalis gauna notą dėl šios Sutarties nutraukimo.

Ši Sutartis pasirašyta 2005 m. kovo 9 d. Vilniuje dviem egzemplioriais lietuvių ir lenkų kalbomis. Abu tekstai turi vienodą teisinę galią.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

LENKIJOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl dokumentų, suteikiančių teisę į aukštąjį mokslą, dalinių studijų, aukštojo mokslo kvalifikacijų bei mokslo ir meno laipsnių tarpusavio pripažinimo **1 priedas**[1]

VALSTYBINIAI UNIVERSITETAI

1. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija
2. Kauno medicinos universitetas
3. Kauno technologijos universitetas
4. Klaipėdos universitetas
5. Lietuvos kūno kultūros akademija
6. Lietuvos muzikos ir teatro akademija
7. Lietuvos veterinarijos akademija
8. Lietuvos žemės ūkio universitetas
9. Mykolo Romerio universitetas
10. Šiaulių universitetas
11. Vilniaus dailės akademija
12. Vytauto Didžiojo universitetas
13. Vilniaus Gedimino technikos universitetas
14. Vilniaus pedagoginis universitetas
15. Vilniaus universitetas

NEVALSTYBINIAI UNIVERSITETAI

1. Lietuvos krikščioniškojo fondo aukštoji mokykla
2. Tarptautinė aukštoji vadybos mokykla
3. Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarija
4. Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarija
5. Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla
6. Vilniaus verslo teisės akademija

VALSTYBINĖS KOLEGIJOS

1. Alytaus kolegija
2. Kauno kolegija
3. Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija
4. Kauno technikos kolegija

[1] Sudarytojo pastaba: šiame priede pateikiama 2005 metais aktuali informacija. 2013 metais aktuali informacija apie Lietuvos Respublikos aukštąsias mokyklas skelbiama www.aikos.smm.lt. Kilus klausimams dėl priede nurodytų institucijų rekomenduojama kreiptis į Studijų kokybės vertinimo centrą.

5. Klaipėdos kolegija
6. Klaipėdos verslo ir technologijų kolegija
7. Lietuvos jūreivystės kolegija
8. Marijampolės kolegija
9. Panevėžio kolegija
10. Religijos studijų kolegija
11. Šiaulių kolegija
12. Utenos kolegija
13. Vilniaus kolegija
14. Vilniaus statybos ir dizaino kolegija
15. Vilniaus technikos kolegija
16. Žemaitijos kolegija

NEVALSTYBINĖS KOLEGIJOS

1. Kauno verslo kolegija
2. Klaipėdos socialinių mokslų kolegija
3. Klaipėdos verslo kolegija
4. Kolpingo kolegija
5. Šiaulių krašto vadybos, teisės ir kalbų kolegija
6. Šiaurės Lietuvos kolegija
7. Vakarų Lietuvos verslo kolegija
8. Vilniaus kooperacijos kolegija
9. Vilniaus teisės ir verslo kolegija
10. Vilniaus vadybos kolegija
11. Vilniaus verslo kolegija

VALSTYBĖS MOKSLO INSTITUTAI

1. Biochemijos institutas
2. Biotechnologijos institutas
3. Botanikos institutas
4. Chemijos institutas
5. Fizikos institutas
6. Geologijos ir geografijos institutas
7. Kultūros, filosofijos ir meno institutas
8. Lietuvių kalbos institutas
9. Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
10. Lietuvos energetikos institutas
11. Lietuvos istorijos institutas
12. Lietuvos miškų institutas
13. Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės institutas
14. Lietuvos žemdirbystės institutas
15. Matematikos ir informatikos institutas
16. Puslaidininkių fizikos institutas
17. Socialinių tyrimų institutas

UNIVERSITETŲ MOKSLO INSTITUTAI

1. Kauno medicinos universiteto Biomedicininių tyrimų institutas
2. Kauno medicinos universiteto Endokrinologijos institutas
3. Kauno medicinos universiteto Kardiologijos institutas
4. Kauno medicinos universiteto Psichofiziologijos ir reabilitacijos institutas
5. Kauno technologijos universiteto Architektūros ir statybos institutas
6. Kauno technologijos universiteto Fizikinės elektronikos institutas
7. Kauno technologijos universiteto Maisto institutas
8. Lietuvos teisės universiteto Teismo medicinos institutas
9. Lietuvos veterinarijos akademijos Gyvulininkystės institutas
10. Lietuvos veterinarijos akademijos Veterinarijos institutas
11. Lietuvos žemės ūkio universiteto Vandens ūkio institutas
12. Lietuvos žemės ūkio universiteto Žemės ūkio inžinerijos institutas
13. Vilniaus Gedimino technikos universiteto Termoizoliacijos institutas
14. Vilniaus universiteto Ekologijos institutas
15. Vilniaus universiteto Eksperimentinės ir klinikinės medicinos institutas
16. Vilniaus universiteto Imunologijos institutas
17. Vilniaus universiteto Onkologijos institutas
18. Vilniaus universiteto Teorinės fizikos ir astronomijos institutas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl dokumentų, suteikiančių teisę į aukštąjį mokslą, dalinių studijų, aukštojo mokslo kvalifikacijų bei mokslo ir meno laipsnių tarpusavio pripažinimo
2 priedas[2]

UNIVERSITETAI

Uniwersytet w Białymstoku (Balstogės universitetas)
Uniwersytet Gdański (Gdansko universitetas)
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (Poznanės Adomo Mickevičiaus universitetas)
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (Krokuvos Jogailos universitetas)
Uniwersytet Łódzki (Lodzės universitetas)
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (Liublino Marijos Sklodovskos-Kiuri universitetas)
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (Torūnės Mikalojaus Koperniko universitetas)
Uniwersytet Opolski (Opolės universitetas)
Uniwersytet Szczeciński (Ščecino universitetas)

[2] Sudarytojo pastaba: šiame priede pateikiama 2005 metais aktuali informacija. 2013 metais aktuali informacija apie Lenkijos Respublikos aukštąsias mokyklas skelbiama www.nauka.gov.pl. Kilus klausimams dėl priede nurodytų institucijų rekomenduojama kreiptis į Studijų kokybės vertinimo centrą.

Uniwersytet Śląski w Katowicach (Katovicų Silezijos universitetas)
Uniwersytet Rzeszowski (Žešovo universitetas)
Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie (Olštino Varmijos ir Mozūrų universitetas)
Uniwersytet Warszawski (Varšuvos universitetas)
Uniwersytet Wrocławski (Vroclavo universitetas)
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (Varšuvos kardinolo Stefano Višinskio universitetas)
Uniwersytet Zielonogórski (Zeliona Guros universitetas)
Katolicki Uniwersytet Lubelski (Liublino katalikų universitetas)

AUKŠTOSIOS TECHNIKOS MOKYKLOS

Politechnika Białostocka (Balstogės aukštoji politechnikos mokykla)
Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej (Belsko Bialos technikos ir humanitarinių mokslų akademija)
Akademia Techniczno-Rolnicza im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy (Bidgoščiaus A. ir J. Sniadeckių technikos ir žemės ūkio akademija)
Politechnika Częstochowska (Čenstakavo aukštoji politechnikos mokykla)
Politechnika Gdańska (Gdansko aukštoji politechnikos mokykla)
Politechnika Śląska w Gliwicach (Glivicės Silezijos aukštoji politechnikos mokykla)
Politechnika Świętokrzyska w Kielcach (Kelcų Švento Kryžiaus aukštoji politechnikos mokykla)
Politechnika Koszalińska (Košalino aukštoji politechnikos mokykla)
Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki (Krokuvos Tado Kosciuškos aukštoji politechnikos mokykla)
Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica w Krakowie (Krokuvos S. Stašico kalnakasybos ir metalurgijos akademija)
Politechnika Lubelska (Liublino aukštoji politechnikos mokykla)
Politechnika Łódzka (Lodzės aukštoji politechnikos mokykla)
Politechnika Opolska (Opolės aukštoji politechnikos mokykla)
Politechnika Poznańska (Poznanės aukštoji politechnikos mokykla)
Politechnika Radomska im. Kazimierza Pułaskiego (Radomo Kazimiero Pulaskio aukštoji politechnikos mokykla)
Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza (Žešovo Ignaco Lukasevičiaus aukštoji politechnikos mokykla)
Politechnika Szczecińska (Ščecino aukštoji politechnikos mokykla)
Politechnika Warszawska (Varšuvos aukštoji politechnikos mokykla)
Politechnika Wrocławska (Vroclavo aukštoji politechnikos mokykla)

AUKŠTOSIOS ŽEMĖS ŪKIO MOKYKLOS

Akademia Rolnicza im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (Krokuvos Hugo Kolontajaus žemės ūkio akademija)
Akademia Rolnicza w Lublinie (Liublino žemės ūkio akademija)
Akademia Rolnicza im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu (Poznanės Augusto Ceškovskio žemės ūkio akademija)

Akademia Rolnicza w Szczecinie (Ščecino žemės ūkio akademija)
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (Varšuvos vyriausioji aukštoji žemės ūkio mokykla)
Akademia Rolnicza we Wrocławiu (Vroclavo žemės ūkio akademija)

AUKŠTOSIOS PEDAGOGIKOS MOKYKLOS

Akademia Bydgoska im. Kazimierza Wielkiego (Bidgoščiaus Kazimiero Didžiojo akademija)
Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie (do 30 września 2004 r.: Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie) (Čenstakavo Jano Dlugošo akademija, iki 2004 m. rugsėjo 30 d. – Čenstakavo aukštoji pedagoginė mokykla)
Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego w Kielcach (Kelcų Jano Kochanovskio Švento Kryžiaus akademija)
Akademia Pedagogiczna im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (Krokuvos Edukacinės komisijos pedagogikos akademija)
Akademia Podlaska w Siedlcach (Sedlcų Palenkės akademija)
Pomorska Akademia Pedagogiczna w Słupsku (Slupsko Pamario pedagogikos akademija)
Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie (Varšuvos Marijos Gžegoževskos specialiosios pedagogikos akademija)

AUKŠTOSIOS EKONOMIKOS MOKYKLOS

Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego w Katowicach (Katovicų Karolio Adameckio ekonomikos akademija)
Akademia Ekonomiczna w Krakowie (Krokuvos ekonomikos akademija)
Akademia Ekonomiczna w Poznaniu (Poznanės ekonomikos akademija)
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie (Varšuvos vyriausioji aukštoji prekybos mokykla)
Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu (Vroclavo Oskaro Langės ekonomikos akademija)

FIZINIO LAVINIMO AKADEMIJOS

Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku (Gdansko Andriaus Sniadeckio fizinio lavinimo ir sporto akademija)
Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach (Katovicų fizinio lavinimo akademija)
Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie (Krokuvos Bronislavo Čecho fizinio lavinimo akademija)
Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu (Poznanės Eugeniušo Piaseckio fizinio lavinimo akademija)
Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie (Varšuvos Juzefo Pilsudskio fizinio lavinimo akademija)
Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu (Vroclavo fizinio lavinimo akademija)

AUKŠTOSIOS KARINĖS MOKYKLOS

Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych w Dęblinie (Demblino oro pajėgų aukštoji karininkų mokykla)
Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni (Gdynės Vesterplatės gynėjų karinio jūrų laivyno akademija)
Wojskowa Akademia Medyczna im. gen. dyw. Bolesława Szareckiego w Łodzi (istniała do 27 lipca 2002 r.) (Lodzės divizijos generolo Boleslavo Šareckio karinė medicinos akademija, veikusi iki 2002 m. liepos 27 d.)
Wyższa Szkoła Oficerska im. Stefana Czarnieckiego w Poznaniu (istniała do 30 września 2002 r.) (Poznanės Stefano Čarneckio aukštoji karininkų mokykla, veikusi iki 2002 m. rugsėjo 30 d.)
Wyższa Szkoła Oficerska im. gen. Józefa Bema w Toruniu (istniała do 30 września 2002 r.) (Torūnės generolo Juzefo Bemo aukštoji karininkų mokykla, veikusi iki 2002 m. rugsėjo 30 d.)
Akademia Obrony Narodowej w Warszawie (Varšuvos nacionalinės gynybos akademija)
Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie (Varšuvos Jaroslavo Dombrovskio karinė technikos akademija)
Wyższa Szkoła Oficerska im. Tadeusza Kościuszki we Wrocławiu (istniała do 30 września 2002 r.) (Vroclavo Tado Kosciuškos aukštoji karininkų mokykla, veikusi iki 2002 m. rugsėjo 30 d.)
Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych im. gen. Tadeusza Kościuszki we Wrocławiu (Vroclavo Tado Kosciuškos sausumos kariuomenės aukštoji karininkų mokykla)

AUKŠTOSIOS MEDICINOS MOKYKLOS
(pavaldžios Sveikatos apsaugos ministerijai)

Akademia Medyczna w Białymstoku (Balstogės medicinos akademija)
Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy (istniała do 23 listopada 2004 r.) (Bidgoščiaus Liudviko Ridigero medicinos akademija, veikė iki 2004 m. lapkričio 23 d.)
Akademia Medyczna w Gdańsku (Gdansko medicinos akademija)
Śląska Akademia Medyczna w Katowicach (Katovicų Silezijos medicinos akademija)
Akademia Medyczna im. prof. Feliksa Skubiszewskiego w Lublinie (Liublino prof. Felikso Skubiševskio medicinos akademija)
Akademia Medyczna w Łodzi (istniała do 27 lipca 2002 r.) (Lodzės medicinos akademija, veikusi iki 2002 m. liepos 27 d.)
Uniwersytet Medyczny w Łodzi (Lodzės medicinos universitetas)
Akademia Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (Poznanės Karolio Marcinkovskio medicinos akademija)
Pomorska Akademia Medyczna w Szczecinie (Ščecino Pamario medicinos akademija)
Akademia Medyczna w Warszawie (Varšuvos medicinos akademija)
Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie (Varšuvos podiplominio lavinimo medicinos centras)
Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu (Vroclavo Silezijos Piastų medicinos akademija)

AUKŠTOSIOS MENO MOKYKLOS
(pavaldžios Kultūros ministerijai)

1. Aukštosios muzikos mokyklos
Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy (Bidgoščiaus Felikso Novoveiskio muzikos akademija)
Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku (Gdansko Stanislovo Moniuškos muzikos akademija)
Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach (Katovicų Karolio Šimanovskio muzikos akademija)
Akademia Muzyczna w Krakowie (Krokuvos muzikos akademija)
Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi (Lodzės Gražinos ir Kęstučio Bacevičių muzikos akademija)
Akademia Muzyczna im. Ignacego Paderewskiego w Poznaniu (Poznanės Ignaco Paderevskio muzikos akademija)
Akademia Muzyczna im Fryderyka Chopina w Warszawie (Varšuvos Frederiko Šopeno muzikos akademija)
Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu (Vroclavo Karolio Lipinskio muzikos akademija)

2. Aukštosios dailės mokyklos
Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku (Gdansko dailės akademija)
Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach (Katovicų dailės akademija)
Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie (Krokuvos Jano Mateikos dailės akademija)
Akademia Sztuk Pięknych im. W. Strzemińskiego w Łodzi (Lodzės V. Stšeminskio dailės akademija)
Akademia Sztuk Pięknych w Poznaniu (Poznanės dailės akademija)
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (Varšuvos dailės akademija)
Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu (Vroclavo dailės akademija)

3. Aukštosios teatro ir kinematografijos mokyklos
Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. Ludwika Solskiego w Krakowie (Krokuvos valstybinė Liudviko Solskio aukštoji teatro mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera w Łodzi (Lodzės Valstybinė Leono Šilerio aukštoji kinematografijos, televizijos ir teatro mokykla)
Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie (Varšuvos Aleksandro Zelverovičiaus teatro akademija)

AUKŠTOSIOS JŪREIVYSTĖS MOKYKLOS
(pavaldžios Infrastruktūros ministerijai)

Akademia Morska w Gdyni (Gdynės jūreivystės akademija)
Wyższa Szkoła Morska w Szczecinie (Ščecino aukštoji jūreivystės mokykla)

AUKŠTOSIOS MOKYKLOS
(pavaldžios Vidaus reikalų ir administracijos ministerijai)

Szkoła Główna Służby Pożarniczej w Warszawie (Varšuvos vyriausioji aukštoji priešgaisrinės tarnybos mokykla)
Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie (Ščitno policijos aukštoji mokykla)

AUKŠTOJI TEOLOGIJOS MOKYKLA
(valstybinė – pavaldi Nacionalinio švietimo ir sporto ministerijai)

Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie (Varšuvos krikščionių teologijos akademija)

AUKŠTOSIOS TEOLOGIJOS MOKYKLOS

1. Katalikų
Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „IGNATIANUM" w Krakowie (Krokuvos aukštoji filosofijos ir pedagogikos mokykla „IGNATIANUM")
Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie (Krokuvos Popiežiaus teologijos akademija)
Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie (Varšuvos Popiežiaus teologijos fakultetas)
Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu (Vroclavo Popiežiaus teologijos fakultetas)
Instytut Teologiczny im. Bł. Wincentego Kadłubka w Sandomierzu (Sandomežo palaimintojo Vincento Kadlubeko teologijos institutas)
Instytut Teologiczny im. Św. Jana Kantego w Bielsku-Białej (Belsko Bialos šv. Jono Kentiečio teologijos institutas)

2. Kitų tikėjimų
Wyższe Seminarium Duchowne Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego im. Michała Beliny – Czechowskiego w Podkowie Leśnej (Podkova Lesnos Michalo Belinos-Čechovskio septintosios dienos adventistų bažnyčios aukštoji dvasinė seminarija)
Prawosławne Seminarium Duchowne w Warszawie (Varšuvos stačiatikių dvasinė seminarija)
Wyższe Baptystyczne Seminarium Teologiczne w Warszawie (Varšuvos baptistų aukštoji teologijos seminarija)
Wyższe Seminarium Teologiczne im. Jana Łaskiego w Warszawie (Varšuvos Jano Laskio aukštoji teologijos seminarija)
Warszawskie Seminarium Duchowne Kościoła Polskokatolickiego w Warszawie (Varšuvos lenkų katalikų bažnyčios dvasinė seminarija)
Wyższe Seminarium Duchowne Kościoła Starokatolickiego Mariawitów w Płocku (Plocko senkatalikių marijavitų bažnyčios aukštoji dvasinė seminarija)

VALSTYBINĖS AUKŠTOSIOS PROFESINĖS MOKYKLOS

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Białej Podlaskiej (Palenkės Bialos valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Szkoła Zawodowa w Chełmie (Chelmo valstybinė aukštoji profesinė mokykla)

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Ciechanowie (Cechanovo valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu (Elbliongo valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Głogowie (Glogovo valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Gnieźnie (Gnezno valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Gorzowie Wielkopolskim (Didžiosios Lenkijos Gožovo valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu (Jaroslavo valstybinė kun. Bronislavo Markevičiaus aukštoji profesinė mokykla)
Kolegium Karkonoskie w Jeleniej Górze (Jelenia Guros Karkonošų kolegija)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Kaliszu (Kališo valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie (Konino valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Krośnie (Krosno valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Witelona w Legnicy (Legnicos valstybinė Vitelono aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie (Lešno valstybinė Jano Amoso Komenskio aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu (Novi Sončo valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Podhalańska Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Targu (Novi Targo valstybinė Podhalės aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie (Nisos valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa w Opolu (Opolės valstybinė medicinos aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica w Pile (Pilos Stanislavo Stašico valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku (Plocko valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Przemyślu (Pšemislio valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu (Racibožo valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Grodka w Sanoku (Sanoko Jano Grodeko valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie (Sulechovo valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu (Tarnobžego valstybinė prof. Stanislavo Tarnovskio aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie (Tarnovo valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu (Valbžicho Angeluso Silesiuso valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu (Valčo valstybinė aukštoji profesinė mokykla)
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa we Włocławku (Vloclaveko valstybinė aukštoji profesinė mokykla)

LENKIJOS MOKSLŲ AKADEMIJOS MOKSLO INSTITUCIJOS, ĮGALIOTOS SUTEIKTI DAKTARO ARBA HABILITUOTO DAKTARO LAIPSNĮ

Centrum Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika (Mikalojaus Koperniko astronomijos centras)	Varšuva
Centrum Badań Kosmicznych (Kosminių tyrimų centras)	Varšuva
Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych (Molekulinių ir makromolekulinių tyrimų centras)	Lodzė
Instytut Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego (Bohdano Dobžanskio agrofizikos institutas)	Liublinas
Instytut Archeologii i Etnologii (Archeologijos ir etnologijos institutas)	Varšuva
Instytut Badań Literackich (Literatūros tyrimų institutas)	Varšuva
Instytut Badań Systemowych (Sisteminių tyrimų institutas)	Varšuva
Instytut Biochemii i Biofizyki (Biochemijos ir biofizikos institutas)	Varšuva
Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej (Biokibernetikos ir biomedicinos inžinerijos institutas)	Varšuva
Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego (Marcelijaus Nenckio eksperimentinės biologijos institutas)	Varšuva
Instytut Botaniki im. Władysława Szafera (Vladislavo Šaferio botanikos institutas)	Krokuva
Instytut Budownictwa Wodnego (Vandens statybos institutas)	Gdanskas
Instytut-Centrum Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej (Eksperimentinės ir klinikinės medicinos institutas ir centras)	Varšuva
Instytut Chemii Bioorganicznej (Bioorganinės chemijos institutas)	Poznanė
Instytut Chemii Fizycznej (Fizikinės chemijos institutas)	Varšuva
Instytut Chemii Organicznej (Organinės chemijos institutas)	Varšuva
Instytut Dendrologii (Dendrologijos institutas)	Kurnikas
Instytut Farmakologii (Farmakologijos institutas)	Krokuva
Instytut Filozofii i Socjologii (Filosofijos ir sociologijos institutas)	Varšuva
Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego (Jano Kelanowskio gyvulių fiziologijos ir maitinimo institutas)	Jablona
Instytut Fizyki (Fizikos institutas)	Varšuva
Instytut Fizyki Molekularnej (Molekulinės fizikos institutas)	Poznanė
Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt (Gyvulių genetikos ir auginimo institutas)	Jastšembecas
Instytut Genetyki Roślin (Augalų genetikos institutas)	Poznanė
Instytut Geofizyki (Geofizikos institutas)	Varšuva
Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania (Geografijos ir teritorijų planavimo institutas)	Varšuva
Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla (Tadeušo Mantoifelio istorijos institutas)	Varšuva
Instytut Historii Nauki (Mokslo istorijos institutas)	Varšuva
Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej im. Ludwika Hirszfelda (Liudviko Hiršfeldo imunologijos ir eksperimentinės terapijos institutas)	Vroclavas
Instytut Informatyki Teoretycznej i Stosowanej (Teorinės ir taikomosios informatikos institutas)	Glivicė
Instytut Inżynierii Chemicznej (Chemijos inžinerijos institutas)	Glivicė
Instytut Języka Polskiego (Lenkų kalbos institutas)	Krokuva

Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni (Katalizės ir paviršiaus fizikochemijos institutas)	Krokuva
Instytut Maszyn Przepływowych (Turbomašinų institutas)	Gdanskas
Instytut Matematyczny (Matematikos institutas)	Varšuva
Instytut Mechaniki Górotworu (Kalnodaros mechanikos institutas)	Krokuva
Instytut Metalurgii i Inżynierii Materiałowej im. Aleksandra Krupkowskiego (Aleksandro Krupkovskio metalurgijos ir medžiagų inžinerijos institutas	Krokuva
Instytut Nauk Ekonomicznych (Ekonomikos mokslų institutas)	Varšuva
Instytut Nauk Geologicznych (Geologijos mokslų institutas)	Varšuva
Instytut Nauk Prawnych (Teisės mokslų institutas)	Varšuva
Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych im. Włodzimierza Trzebiatowskiego (Vlodzimežo Tšebiatovskio žemų temperatūrų ir struktūros tyrimų institutas	Vroclavas
Instytut Oceanologii (Okeanologijos institutas)	Sopotas
Instytut Ochrony Przyrody (Gamtos apsaugos institutas)	Krokuva
Instytut Paleobiologii im. Romana Kozłowskiego (Romano Kozlovskio paleobiologijos institutas)	Varšuva
Instytut Parazytologii im. Witolda Stefańskiego (Vitoldo Stefanskio parazitologijos institutas)	Varšuva
Instytut Podstaw Informatyki (Informatikos pagrindų institutas)	Varšuva
Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska (Aplinkos inžinerijos pagrindų Institutas)	Zabžė
Instytut Podstawowych Problemów Techniki (Pagrindinių technikos problemų institutas)	Varšuva
Instytut Psychologii (Psichologijos institutas)	Varšuva
Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności (Gyvulių dauginimo ir maisto tyrimų institutas)	Olštinas
Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa (Kaimo plėtros ir žemės ūkio institutas)	Varšuva
Instytut Slawistyki (Slavistikos institutas)	Varšuva
Instytut Studiów Politycznych (Politikos studijų institutas)	Varšuva
Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt (Gyvulių sisteminimo ir evoliucijos institutas)	Krokuva
Instytut Sztuki (Meno institutas)	Varšuva
Muzeum i Instytut Zoologii (Zoologijos muziejus ir institutas)	Varšuva
Zakład Genetyki Człowieka (Žmogaus genetikos institutas)	Poznanė

TYRIMŲ IR PLĖTROS INSTITUCIJOS, ĮGALIOTOS SUTEIKTI DAKTARO ARBA HABILITUOTO DAKTARO LAIPSNĮ

Centralny Instytut Ochrony Pracy (Centrinis darbo apsaugos institutas)	Varšuva
Centrum Naukowo-Techniczne Kolejnictwa (Geležinkelių mokslo ir technikos centras)	Varšuva
Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie (Onkologijos centras – Marijos Sklodovskos-Kiuri institutas)	Varšuva
Główny Instytut Górnictwa (Vyriausiasis kalnakasybos institutas)	Katovicai

Instytut Badań Edukacyjnych (Edukacinių tyrimų institutas)	Varšuva
Instytut Badawczy Leśnictwa (Miškininkystės tyrimų institutas)	Varšuva
Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa (Žemės ūkio statybos, mechanizacijos ir elektrifikacijos institutas)	Varšuva
Instytut „Centrum Zdrowia Matki Polki" („Motinos lenkės sveikatos centro" institutas)	Lodzė
Instytut Chemii i Techniki Jądrowej (Branduolinės chemijos ir technikos institutas)	Varšuva
Instytut Chemii Przemysłowej im. Ignacego Mościckiego (Ignaco Moscickio pramoninės chemijos institutas)	Varšuva
Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (Žemės ūkio ekonomikos ir maisto ūkio institutas)	Varšuva
Instytut Elektrotechniki (Elektrotechnikos institutas)	Varšuva
Instytut Energetyki (Energetikos institutas)	Varšuva
Instytut Energii Atomowej (Atominės energetikos institutas)	Sverkas
Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu (Klausos fiziologijos ir patologijų institutas)	Varšuva
Instytut Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego (Henriko Nevodničanskio branduolinės fizikos institutas)	Krokuva
Instytut Geodezji i Kartografii (Geodezijos ir kartografijos institutas)	Varšuva
Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc (Tuberkuliozės ir plaučių ligų institutas)	Varšuva
Instytut Hematologii i Transfuzjologii (Hematologijos ir transfuziologijos institutas)	Varšuva
Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin (Augalų auginimo ir aklimatizacijos institutas)	Radzikovas
Instytut Kardiologii im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego (Tūkstantmečio primo kardinolo Stefano Višinskio kardiologijos institutas)	Varšuva
Instytut Leków (istniał do 30 września 2002 r.) (Vaistų institutas, veikė iki 2002 m. rugsėjo 30 d.)	Varšuva
Instytut Łączności (Ryšių institutas)	Varšuva
Instytut Matki i Dziecka (Motinos ir vaiko institutas)	Varšuva
Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego (Uolienų statybos ir kalnakasybos mechanizacijos institutas)	Varšuva
Instytut Mechaniki Precyzyjnej (Tiksliosios mechanikos institutas)	Varšuva
Narodowy Instytut Zdrowa Publicznego (Nacionalinis viešosios sveikatos institutas)	Varšuva
Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej (istniał do 30 września 2003 r.) (Jūrų ir tropinės medicinos institutas, veikė iki 2003 m. rugsėjo 30 d.)	Gdynė
Instytut Medycyny Pracy im. Jerzego Nofera (Ježio Noferio darbo medicinos institutas)	Lodzė
Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego (Darbo medicinos ir profesinio sveikatingumo institutas)	Sosnovecas
Instytut Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki (Vitoldo Chodzkos kaimo medicinos institutas)	Liublinas
Instytut Melioracji i Użytków Zielonych (Melioracijos ir žaliųjų naudmenų institutas)	Falentai

Instytut Metalurgii Żelaza im. Stanisława Staszica (Stanislavo Stašico geležies metalurgijos institutas)	Glivicė
Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (Meteorologijos ir vandens ūkio institutas)	Varšuva
Instytut Ochrony Roślin (Augalų apsaugos institutas)	Poznanė
Instytut Odlewnictwa (Liejimo institutas)	Krokuva
Instytut Organizacji i Zarządzania w Przemyśle „ORGMASZ“ (Pramonės organizavimo ir valdymo institutas „ORGMASZ“)	Varšuva
Instytut „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka“ („Vaiko sveikatos centro paminklo“ institutas)	Varšuva
Instytut Pracy i Spraw Socjalnych (Darbo ir socialinių reikalų institutas)	Varšuva
Instytut Problemów Jądrowych im. Andrzeja Sołtana (Andžejaus Soltano branduolinių problemų institutas)	Sverkas
Instytut Psychiatrii i Neurologii (Psichiatrijos ir neurologijos institutas)	Varšuva
Instytut Reumatologii im. E. Reicher (Eleonoros Raicher Reumatologijos institutas)	Varšuva
Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza (Stanislavo Sakovičiaus vidaus vandenų žvejybos institutas)	Olštinas
Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa (Sodininkystės ir gėlininkystės institutas)	Skernevicai
Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych (Ginkluotųjų oro pajėgų technikos institutas)	Varšuva
Instytut Techniki Budowlanej (Statybos technikos institutas)	Varšuva
Instytut Technologii Drewna (Medienos technologijos institutas)	Poznanė
Instytut Technologii Elektronowej (Elektronų technologijos institutas)	Varšuva
Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych (Elektronikos medžiagos technologijos institutas)	Varšuva
Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa (Auginimo, trąšų ir dirvotyros institutas	Pulavai
Instytut Warzywnictwa (Daržininkystės institutas)	Skernevicai
Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego (Zigmunto Voicechovskio Vakarų institutas)	Poznanė
Instytut Zootechniki (Zootechnikos institutas)	Krokuva
Instytut Żywności i Żywienia (Maisto ir mitybos institutas)	Varšuva
Morski Instytut Rybacki (Jūrų žvejybos institutas)	Gdynė
Państwowy Instytut Geologiczny (Valstybinis geologijos institutas)	Varšuva
Państwowy Instytut Weterynaryjny (Valstybinis veterinarijos institutas)	Pulavai
Państwowy Zakład Higieny (Valstybinė higienos mokslo įstaiga)	Varšuva
Przemysłowy Instytut Telekomunikacji (Telekomunikacijų pramonės institutas)	Varšuva
Wojskowy Instytut Higieny i Epidemiologii im. Karola Kaczkowskiego (Karolio Kačkovskio karinis higienos ir epidemiologijos institutas)	Varšuva
Wojskowy Instytut Medycyny Lotniczej (Karinis aviacinės medicinos institutas)	Varšuva
Wojskowy Instytut Medyczny (Karinis medicinos institutas)	Varšuva
Wojskowy Instytut Techniki Pancernej i Samochodowej (Šarvuočių ir automobilių technikos karinis institutas)	Sulejuvekas

NEVALSTYBINĖS AUKŠTOSIOS MOKYKLOS

įrašytos į Nacionalinio švietimo ir sporto ministerijos tvarkomus nevalstybinių aukštųjų mokyklų ir nevalstybinių aukštųjų profesinių mokyklų, kurioms išduotas leidimas veikti, rejestrus (pagal 2005 m. vasario 10 d. padėtį)

Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna (Nevalstybinė aukštoji pedagoginė mokykla)	Balstogė
Wyższa Szkoła Administracji Publicznej (Viešojo administravimo aukštoji mokykla)	Balstogė
Wyższa Szkoła Ekonomiczna (Ekonomikos aukštoji mokykla)	Balstogė
Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania (Finansų ir vadybos aukštoji mokykla)	Balstogė
Wyższa Szkoła Kosmetologii (wsz) (Kosmetologijos aukštoji profesinė mokykla)	Balstogė
Wyższa Szkoła Matematyki i Informatyki Użytkowej (Matematikos ir taikomosios informatikos aukštoji mokykla)	Balstogė
Wyższa Szkoła Menedżerska (wsz) (Vadybos aukštoji profesinė mokykla)	Balstogė
Bielska Wyższa Szkoła Biznesu i Informatyki im. J. Tyszkiewicza (Belsko J. Tiškevičiaus verslo ir informatikos aukštoji mokykla)	Belsko Biala
Wyższa Szkoła Administracji (Administravimo aukštoji mokykla)	Belsko Biala
Wyższa Szkoła Bankowości i Finansów (Bankininkystės ir finansų aukštoji mokykla)	Belsko Biala
Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania (Informatikos ir vadybos aukštoji mokykla)	Belsko Biala
Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna (Ekonomikos ir humanitarinių mokslų aukštoji mokykla)	Belsko Biala
Wyższa Szkoła Ekonomiczna (wsz) (Ekonomikos aukštoji profesinė mokykla)	Bochnia
Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna (wsz) (Humanitarinių ir ekonomikos mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Bžegas
Małopolska Szkoła Wyższa (wsz) (Mažosios Lenkijos aukštoji profesinė mokykla)	Bžeskas
Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa (wsz) (Kujavijos ir Pamario aukštoji profesinė mokykla)	Bidgoščius
Wyższa Szkoła Gospodarki (Ūkio aukštoji mokykla)	Bidgoščius
Wyższa Szkoła Informatyki i Nauk Społeczno-Prawnych (Informatikos ir visuomenės bei teisės mokslų aukštoji mokykla)	Bidgoščius
Wyższa Szkoła Ochrony Środowiska (Aplinkos apsaugos aukštoji mokykla)	Bidgoščius
Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów (wsz) (Vadybos ir finansų aukštoji profesinė mokykla)	Bidgoščius
Wyższa Szkoła Ekonomii i Administracji (Ekonomikos ir administravimo aukštoji mokykla)	Bytomas
Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej (wsz) (Tarptautinių santykių ir visuomeninių ryšių aukštoji profesinė mokykla)	Chelmas

Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „Pomerania“ (wsz) (Viešoji humanitarinių mokslų aukštoji profesinė mokykla „Pomerania“)	Choinicai
Górnośląska Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości im. Karola Goduli (wsz) (Aukštutinės Silezijos Karolio Godulos verslo aukštoji profesinė mokykla)	Chožovas
Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Marketingu (Verslo ir vadybos aukštoji mokykla)	Chšanovas
Wyższa Szkoła Biznesu i Zarządzania (wsz) (Verslo ir vadybos aukštoji profesinė mokykla)	Cechanovas
Akademia Polonijna (Polonijos akademija)	Čenstakavas
Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Turystyki (wsz) (Viešbučių ūkio ir turizmo aukštoji profesinė mokykla)	Čenstakavas
Wyższa Szkoła Lingwistyczna (Lingvistikos aukštoji mokykla)	Čenstakavas
Wyższa Szkoła Zarządzania (Vadybos aukštoji mokykla)	Čenstakavas
Wyższa Szkoła Biznesu (Verslo aukštoji mokykla)	Dombrova Gurniča
Wyższa Szkoła Planowania Strategicznego (wsz) (Strateginio planavimo aukštoji profesinė mokykla)	Dombrova Gurniča
Wyższa Szkoła Profilaktyki Społecznej i Terapii (wsz) (Socialinės profilaktikos ir terapijos aukštoji profesinė mokykla)	Dzeržoniovas
Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna (wsz) (Elbliongo humanitarinių ir ekonomikos mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Elbliongas
Elbląska Wyższa Szkoła Humanistyczna - *w likwidacji* (wsz) (Elbliongo humanitarinių mokslų aukštoji profesinė mokykla – *likviduojama*)	Elbliongas
Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Rozwoju Regionalnego (wsz) (Verslo ir regioninės plėtros aukštoji profesinė mokykla)	Falentai
Ateneum - Szkoła Wyższa (wsz) (Aukštoji profesinė mokykla – *Ateneum*)	Gdanskas
Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna (Gdansko humanitarinių mokslų aukštoji mokykla)	Gdanskas
Gdańska Wyższa Szkoła Administracji (wsz) (Gdansko administravimo aukštoji profesinė mokykla)	Gdanskas
Wyższa Szkoła Bankowa (wsz) (Bankininkystės aukštoji profesinė mokykla)	Gdanskas
Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna (wsz) (Visuomenės ir ekonomikos mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Gdanskas
Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa w Gdańsku (Gdansko turizmo ir viešbučių ūkio aukštoji mokykla)	Gdanskas
Wyższa Szkoła Zarządzania (wsz) (Vadybos aukštoji profesinė mokykla)	Gdanskas
Pomorska Wyższa Szkoła Humanistyczna (wsz) (Pamario humanitarinių mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Gdynė
Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego (Eugeniušo Kviatkovskio administravimo ir verslo aukštoji mokykla)	Gdynė
Wyższa Szkoła Komunikacji Społecznej (Viešųjų ryšių aukštoji mokykla)	Gdynė
Wyższa Szkoła Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Politycznych (Tarptautinių ekonominių ir politinių santykių aukštoji mokykla)	Gdynė
Prywatna Wyższa Szkoła Zawodowa (wsz) (Privati aukštoji profesinė mokykla)	Gižyckas
Gnieźnieńska Wyższa Szkoła Humanistyczno-Menedżerska „Milenium“ (wsz) (Gniezno humanitarinių ir vadybos mokslų aukštoji profesinė mokykla „Milenium“)	Gnieznas

Wyższa Informatyczna Szkoła Zawodowa (wsz) (Informatikos aukštoji profesinė mokykla)	Didžiosios Lenkijos Gožovas
Wyższa Szkoła Biznesu (Verslo aukštoji mokykla)	Didžiosios Lenkijos Gožovas
Grudziądzka Szkoła Wyższa (wsz) (Grudziondzo aukštoji profesinė mokykla)	Grudziondzas
Wielkopolska Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna (wsz) (Didžiosios Lenkijos humanitarinių ir ekonomikos mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Jarocinas
Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Turystyki (wsz) (Viešbučių ūkio ir turizmo aukštoji profesinė mokykla)	Jaslas
Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi (wsz) (Alcide De Gasperi euroregionų ekonomikos aukštoji profesinė mokykla)	Juzefovas
Wyższa Samorządowa Szkoła Zawodowa (wsz) (Savivaldos aukštoji profesinė mokykla)	Mažasis Kamenis
Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfantego (Aukštutinės Silezijos Voicecho Korfanto aukštoji prekybos mokykla)	Katovicai
Śląska Wyższa Szkoła Informatyki (wsz) (Silezijos informatikos aukštoji profesinė mokykla)	Katovicai
Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. Gen. Jerzego Ziętka (Silezijos generolo Ježio Zenteko aukštoji vadybos mokykla)	Katovicai
Wyższa Szkoła Bankowości i Finansów (Bankininkystės ir finansų aukštoji mokykla)	Katovicai
Wyższa Szkoła Humanistyczna (wsz) (Humanitarinių mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Katovicai
Wyższa Szkoła Techniczna (wsz) (Technikos aukštoji profesinė mokykla)	Katovicai
Wyższa Szkoła Technologii Informatycznych (Informatikos technologijų aukštoji mokykla)	Katovicai
Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych (Vadybos ir užsienio kalbų aukštoji mokykla)	Katovicai
Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy (wsz) (Darbo apsaugos valdymo aukštoji profesinė mokykla)	Katovicai
Wyższa Szkoła Nauk Ekonomicznych i Społecznych (wsz) (Ekonomikos ir visuomenės mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Kentai
Świętokrzyska Szkoła Wyższa (wsz) (Švento Kryžiaus aukštoji profesinė mokykla)	Kelcai
Wszechnica Świętokrzyska (Švento Kryžiaus aukštoji mokykla)	Kelcai
Wyższa Szkoła Administracji Publicznej (wsz) (Viešojo administravimo aukštoji profesinė mokykla)	Kelcai
Wyższa Szkoła Ekonomii i Administracji im. prof. Edwarda Lipińskiego (Prof. Edvardo Lipinskio ekonomikos ir administravimo aukštoji mokykla)	Kelcai
Wyższa Szkoła Handlowa im. Bolesława Markowskiego (Boleslavo Markovskio prekybos aukštoji mokykla)	Kelcai
Wyższa Szkoła Umiejętności (Gebėjimų ugdymo aukštoji mokykla)	Kelcai
Wyższa Szkoła Technik Komputerowych i Telekomunikacji (wsz) (Kompiuterinės technikos ir komunikacijų aukštoji profesinė mokykla)	Kelcai
Wyższa Szkoła Zarządzania Gospodarką Regionalną i Turystyką (wsz) (Regioninės ekonomikos valdymo ir turizmo aukštoji profesinė mokykla)	Kelcai

Wyższa Szkoła Telekomunikacji i Informatyki (wsz) (Telekomunikacijų ir informatikos aukštoji profesinė mokykla)	Kelcai
Bałtycka Wyższa Szkoła Humanistyczna (Baltijos humanitarinių mokslų aukštoji mokykla)	Košalinas
Krakowska Szkoła Wyższa im. A. Frycza-Modrzewskiego (Krokuvos A. Fryčiaus-Modževskio aukštoji mokykla)	Krokuva
Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia (wsz) (Sveikatingumo populiarinimo aukštoji profesinė mokykla)	Krokuva
Małopolska Wyższa Szkoła Zawodowa (wsz) (Mažosios Lenkijos aukštoji profesinė mokykla)	Krokuva
Wyższa Pedagogiczna Szkoła Zawodowa im. Św. Rodziny (wsz) – *pozwolenie na działalność wygasło* (Šventosios Šeimynos aukštoji pedagoginė profesinė mokykla – *leidimo veikti galiojimas pasibaigęs*)	Krokuva
Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki (wsz) (Ekonomikos ir informatikos aukštoji profesinė mokykla)	Krokuva
Wyższa Szkoła Europejska im. Józefa Tischnera (wsz) (Europos Juzefo Tišnerio aukštoji profesinė mokykla)	Krokuva
Wyższa Szkoła Handlowa (Prekybos aukštoji mokykla)	Krokuva
Wyższa Szkoła Ochrony Środowiska, Turystyki i Rekreacji (wsz) – *pozwolenie na działalność cofnięte* (Aplinkos apsaugos, turizmo ir rekreacijos aukštoji profesinė mokykla – *leidimas veikti anuliuotas*)	Krokuva
Wyższa Szkoła Ubezpieczeń (wsz) (Draudimo aukštoji profesinė mokykla)	Krokuva
Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości (Vadybos ir bankininkystės aukštoji mokykla)	Krokuva
Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej (wsz) (Šalies ūkio aukštoji profesinė mokykla)	Kutnas
Wyższa Szkoła Zarządzania (wsz) (Vadybos aukštoji profesinė mokykla)	Kvidzinas
Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Techniczna (wsz) (Ekonomikos ir technikos aukštoji profesinė mokykla)	Legionovas
Wyższa Szkoła Medyczna LZDZ (wsz) (Legnicos profesinio tobulinimo instituto medicinos aukštoji profesinė mokykla)	Legnica
Wyższa Szkoła Menedżerska (Vadybos aukštoji mokykla)	Legnica
Wyższa Szkoła Humanistyczna (wsz) (Humanitarinių mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Lešnas
Wyższa Szkoła Marketingu i Zarządzania (Vadybos ir valdymo aukštoji mokykla)	Lešnas
Wszechnica Warmińska (wsz) (Varmijos aukštoji profesinė mokykla)	Varmijos Lidzbarkas
Uczelnia Zawodowa Zagłębia Miedziowego (wsz) (Vario baseino aukštoji profesinė mokykla)	Liubinas
Lubelska Szkoła Wyższa im. Króla Władysława Jagiełły (wsz) (Liublino karaliaus Vladislovo Jogailos aukštoji profesinė mokykla)	Liublinas
Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji (wsz) (Ekonomijos ir inovacijų aukštoji profesinė mokykla)	Liublinas
Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Alojzego Szubartowskiego (wsz) (Aloizo Šubartovskio humanitarinių mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Liublinas
Wyższa Szkoła Nauk Społecznych (wsz) (Visuomenės mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Liublinas
Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji (wsz) (Verslo ir administravimo aukštoji profesinė mokykla)	Liublinas

Wyższa Szkoła Społeczno-Przyrodnicza (wsz) (Visuomenės ir gamtos mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Liublinas
Wyższa Szkoła Agrobiznesu (Agroverslo aukštoji mokykla)	Lomža
Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości im. B. Jańskiego (B. Janskio vadybos ir verslo aukštoji mokykla)	Lomža
Mazowiecka Wyższa Szkoła Humanistyczno-Pedagogiczna (Mazovijos humanitarinių ir pedagogikos mokslų aukštoji mokykla)	Lovičas
Salezjańska Wyższa Szkoła Ekonomii i Zarządzania (Saleziečių ekonomikos ir valdymo aukštoji mokykla)	Lodzė
Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania (Verslo ir vadybos visuomeninė aukštoji mokykla)	Lodzė
Wyższa Szkoła Administracji Publicznej (Viešojo administravimo aukštoji mokykla)	Lodzė
Wyższa Szkoła Edukacji Zdrowotnej (wsz) (Sveikatos švietimo aukštoji profesinė mokykla)	Lodzė
Wyższa Szkoła Finansów i Informatyki im. prof. J. Chechlińskiego (Prof. J. Chechlinskio finansų ir informatikos aukštoji mokykla)	Lodzė
Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna (Humanitarinių ir ekonomikos mokslų aukštoji mokykla)	Lodzė
Wyższa Szkoła Informatyki (Informatikos aukštoji mokykla)	Lodzė
Wyższa Szkoła Kupiecka (Prekybos aukštoji mokykla)	Lodzė
Wyższa Szkoła Marketingu i Biznesu (Vadybos ir verslo aukštoji mokykla)	Lodzė
Wyższa Szkoła Pedagogiczna (wsz) (Pedagogikos aukštoji profesinė mokykla)	Lodzė
Wyższa Szkoła Studiów Międzynarodowych (Tarptautinių studijų aukštoji mokykla)	Lodzė
Wyższa Szkoła Sztuki i Projektowania (Meno ir projektavimo aukštoji mokykla)	Lodzė
Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa (wsz) (Turizmo ir viešbučių ūkio aukštoji profesinė mokykla)	Lodzė
Wyższa Szkoła Zawodowa Łódzkiej Korporacji Oświatowej (Lodzės švietimo korporacijos aukštoji profesinė mokykla)	Lodzė
Wyższa Szkoła Biznesu i Administracji (wsz) (Verslo ir administravimo aukštoji profesinė mokykla)	Lukovas
Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania (wsz) (Ūkio ir vadybos aukštoji profesinė mokykla)	Melecas
Górnośląska Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Kard. Augusta Hlonda (Aukštutinės Silezijos kardinolo Augusto Hliondo pedagogikos aukštoji mokykla)	Mislovicai
Wyższa Szkoła Fundacji Kultury Informatycznej (wsz) (Informatikos kultūros fondo aukštoji profesinė mokykla)	Nadažinas
Polsko-Czeska Wyższa Szkoła Biznesu i Sportu „Collegium Glacense“ (wsz) (Lenkijos ir Čekijos verslo ir sporto aukštoji profesinė mokykla „Collegium Glacense“)	Nova Ruda
Sądecka Wyższa Szkoła Zawodowa (wsz) (Sončo aukštoji profesinė mokykla)	Novi Sončas
Wyższa Szkoła Biznesu – National LOUIS UNIVERSITY (Verslo aukštoji mokykla – National LOUIS UNIVERSITY)	Novi Sončas
Wszechnica Mazurska (Mozūrų aukštoji mokykla)	Oleckas
Olsztyńska Szkoła Wyższa im. Józefa Rusieckiego (Olštino Juzefo Ruseckio aukštoji mokykla)	Olštinas

Olsztyńska Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania im. T. Kotarbińskiego (Olštino T. Kotarbinskio informatikos ir valdymo aukštoji mokykla)	Olštinas
Wyższa Szkoła Informatyki i Ekonomii TWP (Viešųjų žinių draugijos Informatikos ir ekonomijos aukštoji mokykla)	Olštinas
Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji (Vadybos ir administracijos aukštoji mokykla)	Opolė
Wyższa Szkoła Administracji Publicznej (Viešosios administracijos aukštoji mokykla)	Ostrolenka
Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Społeczna (wsz) (Ekonomikos ir visuomenės mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Ostrolenka
Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości (Vadybos ir verslo Švento Kryžiaus aukštoji mokykla)	Ostrovecas
Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Nauk Społecznych (wsz) (Verslo ir visuomenės mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Otvockas
Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna (wsz) (Humanitarinių ir ekonomikos mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Pabianicai
Wyższa Szkoła Biznesu (Verslo aukštoji mokykla)	Pila
Wyższa Szkoła Handlowa (wsz) (Prekybos aukštoji profesinė mokykla)	Tribunolo Petrakavas
Wyższa Szkoła Umiejętności Zawodowych (wsz) (Profesinių gebėjimų aukštoji profesinė mokykla)	Pinčovas
Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica (Pavelo Vlodkovico aukštoji mokykla)	Plockas
Dolnośląska Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Techniki (wsz) (Žemutinės Silezijos verslo ir technikos aukštoji profesinė mokykla)	Polkovicai
Wyższa Inżynierska Szkoła Przedsiębiorczości (wsz) (Inžinerinė verslo aukštoji profesinė mokykla)	Poniatova
Poznańska Wyższa Szkoła Biznesu i Języków Obcych (wsz) (Poznanės Verslo ir užsienio kalbų aukštoji profesinė mokykla)	Poznanė
Schola Posnaniensis – Wyższa Szkoła Sztuki Stosowanej (*Schola Posnaniensis* – Taikomojo meno aukštoji mokykla)	Poznanė
Wielkopolska Wyższa Szkoła Turystyki i Zarządzania (wsz) (Didžiosios Lenkijos turizmo ir vadybos aukštoji profesinė mokykla)	Poznanė
Wyższa Szkoła Bankowa (Bankininkystės aukštoji mokykla)	Poznanė
Wyższa Szkoła Handlu i Usług (Prekybos ir paslaugų aukštoji mokykla)	Poznanė
Wyższa Szkoła Handlu i Rachunkowości (wsz) (Prekybos ir sąskaitybos aukštoji profesinė mokykla)	Poznanė
Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii (Viešbučių ūkio ir viešojo maitinimo aukštoji mokykla)	Poznanė
Wyższa Szkoła Języków Obcych (wsz) (Užsienio kalbų profesinė aukštoji mokykla)	Poznanė
Wyższa Szkoła Komunikacji i Zarządzania (Komunikacijos ir vadybos aukštoji mokykla)	Poznanė
Wyższa Szkoła Logistyki (wsz) (Logistikos profesinė aukštoji mokykla)	Poznanė
Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa (Humanitarinių mokslų ir žurnalistikos aukštoji mokykla)	Poznanė
Wyższa Szkoła Pedagogiki i Administracji (wsz) (Pedagogikos ir administravimo aukštoji profesinė mokykla)	Poznanė
Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych (Visuomeninių gebėjimų ugdymo aukštoji mokykla)	Poznanė

Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości (Vadybos ir bankininkystės aukštoji mokykla)	Poznanė
Wyższa Szkoła Zawodowa Pielęgnacji Zdrowia i Urody (wsz) (Sveikatos ir grožio terapijos aukštoji profesinė mokykla)	Poznanė
Wyższa Szkoła Kultury Fizycznej i Turystyki im. Haliny Konopackiej (wsz) (Halinos Konopackos fizinės kultūros ir turizmo aukštoji profesinė mokykla)	Pruškovas
Wyższa Szkoła Administracji i Zarządzania (Administravimo ir vadybos aukštoji mokykla)	Pšemislis
Wyższa Szkoła Gospodarcza (wsz) (Ekonomikos aukštoji profesinė mokykla)	Pšemislis
Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania (wsz) (Informatikos ir vadybos aukštoji profesinė mokykla)	Pšemislis
Wyższa Szkoła Zdrowia i Turystyki (wsz) – *w likwidacji* (Sveikatos ir turizmo aukštoji profesinė mokykla – *likviduojama*)	Puckas
Puławska Szkoła Wyższa (Pulavų aukštoji mokykla)	Pulavai
Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Prof. A. Gieysztora (Prof. A. Geištoro humanitarinių mokslų aukštoji mokykla)	Pultuskas
Prywatna Wyższa Szkoła Ochrony Środowiska (Privati aplinkos apsaugos aukštoji mokykla)	Radomas
Wyższa Inżynierska Szkoła Bezpieczeństwa i Organizacji Pracy (wsz) (Inžinerinė darbo apsaugos ir organizavimo aukštoji profesinė mokykla)	Radomas
Wyższa Szkoła Biznesu im. Biskupa Jana Chrapka (wsz) (Vyskupo Jano Chrapeko verslo aukštoji profesinė mokykla)	Radomas
Wyższa Szkoła Handlowa (wsz) (Prekybos aukštoji profesinė mokykla)	Radomas
Wyższa Szkoła Finansów i Bankowości (Finansų ir bankininkystės aukštoji mokykla)	Radomas
Wyższa Szkoła Inżynieryjno-Ekonomiczna (wsz) (Inžinerinių ir ekonomikos mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Ropčicai
Wyższa Szkoła Handlowa im. Królowej Jadwigi (wsz) (Karalienės Jadvygos prekybos aukštoji profesinė mokykla)	Silezijos Ruda
Wyższa Szkoła Umiejętności Pedagogicznych i Zarządzania (Pedagoginių gebėjimų ir vadybos aukštoji mokykla)	Rikai
Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania (Informatikos ir vadybos aukštoji mokykla)	Žešuvas
Wyższa Szkoła Zarządzania (Vadybos aukštoji mokykla)	Žešuvas
Wyższa Szkoła Humanistyczno – Przyrodnicza Studium Generale Sandomiriense (Humanitarinių ir gamtos mokslų aukštoji profesinė mokykla *Studium Generale Sandomiriense*)	Sandomežas
Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania (wsz) (Finansų ir vadybos aukštoji profesinė mokykla)	Sedlcai
Nadbużańska Szkoła Wyższa (wsz) (Bugo aukštoji profesinė mokykla)	Semetičiai
Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna (wsz) (Humanitarinių ir ekonomikos mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Seradzas
Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna (Ekonomikos ir humanitarinių mokslų aukštoji mokykla)	Skernevicai
Wyższa Szkoła Zarządzania (Vadybos aukštoji mokykla)	Slupskas
Wyższa Szkoła Zarządzania i Marketingu (Administravimo ir vadybos aukštoji mokykla)	Sochačevas

Wyższa Szkoła Finansów i Administracji (wsz) (Finansų ir administravimo aukštoji profesinė mokykla)	Sopotas
Wyższa Szkoła Finansów i Rachunkowości (wsz) (Finansų ir sąskaitybos aukštoji profesinė mokykla)	Sopotas
Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego i Turystyki (wsz) (Fizinio lavinimo ir turizmo aukštoji profesinė mokykla)	Sopotas
Wyższa Szkoła Sztuki Stosowanej „Opus Art“ (wsz) - *pozwolenie na działalność wygasło* (Taikomojo meno aukštoji profesinė mokykla *„Opus Art“ – leidimo veikti galiojimas pasibaigęs*)	Sosnovecas
Wyższa Szkoła Zarządzania i Marketingu (Administravimo ir vadybos aukštoji mokykla)	Sosnovecas
Wyższa Szkoła Ekologii (Ekologijos aukštoji mokykla)	Sosnovecas
Wyższa Szkoła Ekonomiczna (Ekonomikos aukštoji mokykla)	Staliova Volia
Pomorska Wyższa Szkoła Polityki Społecznej i Gospodarczej (wsz) (Pamario socialinės ir ekonominės politikos aukštoji profesinė mokykla)	Gdansko Starogardas
Wyższa Szkoła Turystyki i Ekologii (wsz) (Turizmo ir ekonomikos aukštoji profesinė mokykla)	Sucha Beskidzka
Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego i Turystyki (wsz) (Fizinio lavinimo ir turizmo aukštoji profesinė mokykla)	Supraslis
Wyższa Szkoła Służby Społecznej im. Ks. F. Blachnickiego (Kun. F. Blachnickio visuomeninės tarnybos aukštoji mokykla)	Suvalkai
Wyższa Szkoła Suwalsko-Mazurska im. Papieża Jana Pawła II (Suvalkijos ir Mozūrų popiežiaus Jono Pauliaus II aukštoji mokykla)	Suvalkai
Wyższa Szkoła Administracji Publicznej (Viešojo administravimo aukštoji mokykla)	Ščecinas
Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Turystyczna (wsz) (Ekonomikos ir turizmo aukštoji profesinė mokykla)	Ščecinas
Wyższa Szkoła Humanistyczna TWP (Viešųjų žinių draugijos Humanitarinių mokslų aukštoji mokykla)	Ščecinas
Wyższa Szkoła Integracji Europejskiej (wsz) (Europos integracijos profesinė aukštoji mokykla)	Ščecinas
Wyższa Szkoła Języków Obcych (wsz) (Užsienio kalbų profesinė aukštoji mokykla)	Ščecinas
Wyższa Szkoła Sztuki Użytkowej (Taikomojo meno aukštoji mokykla)	Ščecinas
Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna (wsz) (Technikos ir ekonomikos aukštoji profesinė mokykla)	Ščecinas
Wyższa Szkoła Zawodowa – Collegium Baltikum (wsz) (Aukštoji profesinė mokykla – *Collegium Baltikum*)	Ščecinas
Wyższa Szkoła Zawodowa „OECONOMICUS“ PTE (wsz) (Aukštoji profesinė mokykla „OECONOMICUS“)	Ščecinas
Wyższa Szkoła Zarządzania (wsz) (Vadybos aukštoji profesinė mokykla)	Ščecinas
Zachodniopomorska Szkoła Biznesu (Vakarų Pamario verslo aukštoji mokykla)	Ščecinas
Wyższa Szkoła Technologii Teleinformatycznych (wsz) (Teleinformatikos technologijų aukštoji profesinė mokykla)	Svidnica
Wyższa Szkoła Języków Obcych (wsz) (Užsienio kalbų aukštoji profesinė mokykla)	Svecė
Wyższa Szkoła Menedżerska (wsz) (Vadybos aukštoji profesinė mokykla)	Svecė

Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna (Mažosios Lenkijos ekonomikos aukštoji mokykla)	Tarnovas
Wyższa Szkoła Biznesu (Verslo aukštoji mokykla)	Tarnovas
Toruńska Szkoła Wyższa (wsz) (Torūnės aukštoji profesinė mokykla)	Torūnė
Wyższa Szkoła Bankowa (wsz) (Bankininkystės aukštoji profesinė mokykla)	Torūnė
Wyższa Szkoła Kultury Społecznej i Medialnej (wsz) (Visuomenės ir žiniasklaidos kultūros aukštoji profesinė mokykla)	Torūnė
Wyższa Szkoła Zarządzania Środowiskiem (wsz) (Aplinkos tvarkymo aukštoji profesinė mokykla)	Tucholė
Wyższa Szkoła Zarządzania i Nauk Społecznych (Administravimo ir visuomenės mokslų aukštoji mokykla)	Tichai
Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza (Visuomenės ir ekonomikos aukštoji mokykla)	Tičinas
Wyższa Szkoła Inżynierii Dentystycznej im. prof. Meissnera (wsz) (Prof. Meisnerio stomatologijos technikos aukštoji profesinė mokykla)	Ustronė
Wałbrzyska Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości (Valbžicho vadybos ir verslo aukštoji mokykla)	Valbžichas
Wyższa Szkoła Biznesu Wiejskiego (wsz) (Kaimo verslo aukštoji profesinė mokykla)	Varcino
Collegium Civitas	Varšuva
Europejska Akademia Sztuk (Europos meno akademija)	Varšuva
Europejska Wyższa Szkoła Biznesu – w *likwidacji* (wsz) (Europos verslo aukštoji profesinė mokykla – *likviduojama*)	Varšuva
Europejska Wyższa Szkoła Prawa i Administracji (Europos teisės ir administravimo aukštoji mokykla)	Varšuva
„OLYMPUS" Szkoła Wyższa im. Romualda Kudlińskiego – *dawna nazwa Wyższa Szkoła Bankowości, Finansów i Zarządzania im. prof. Romualda Kudlińskiego* (Romualdo Kudlinskio aukštoji mokykla „OLYMPUS", *ankstesnis pavadinimas – Prof. Romualdo Kudlinskio bankininkystės, finansų ir valdymo aukštoji mokykla*)	Varšuva
Pedagogium – Wyższa Szkoła Pedagogiki Resocjalizacyjnej (wsz) (Resocializacijos pedagogikos aukštoji profesinė mokykla *Pedagogium*)	Varšuva
Polsko–Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych (Lenkijos ir Japonijos kompiuterinės technikos aukštoji mokykla)	Varšuva
Prywatna Wyższa Szkoła Biznesu i Administracji (Privati verslo ir administravimo aukštoji mokykla)	Varšuva
Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego (Bogdano Janskio aukštoji mokykla)	Varšuva
Szkoła Wyższa Mila College (wsz) (Aukštoji profesinė mokykla *Mila College*)	Varšuva
Szkoła Wyższa Przymierza Rodzin (wsz) (Šeimų sandoros aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej (Socialinės psichologijos aukštoji mokykla)	Varšuva
Szkoła Wyższa Rzemiosł Artystycznych (wsz) (Dailiųjų amatų aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Szkoła Wyższa Warszawska (Varšuvos aukštoji mokykla)	Varšuva
Warszawska Szkoła Biznesu (Varšuvos verslo aukštoji mokykla)	Varšuva
Warszawska Szkoła Zarządzania – Szkoła Wyższa (Aukštoji mokykla – Varšuvos valdymo mokykla)	Varšuva

Warszawska Wyższa Szkoła Ekonomiczna im. Edwarda Wiszniewskiego (Varšuvos Edvardo Vyšnevskio ekonomikos aukštoji mokykla)	Varšuva
Wszechnica Polska – Szkoła Wyższa TWP (wsz) (Viešųjų žinių draugijos Lenkijos viešoji aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Wyższa Praska Szkoła Biznesu (wsz) – *pozwolenie na działalność cofnięte* (Pragos verslo profesinė aukštoji mokykla – *leidimas veikti anuliuotas*)	Varšuva
Wyższa Szkoła Administracyjno-Społeczna (wsz) (Administravimo ir visuomenės mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Celna (wsz) (Muitinės aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Działalności Gospodarczej (Ūkinės veiklos aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Dziennikarstwa im. M. Wańkowicza (M. Vankavičiaus žurnalistikos aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła – Edukacja w Sporcie (wsz) (Aukštoji profesinė mokykla – Sporto švietimas)	Varšuva
Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania (Ekologijos ir valdymo aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Ekonomiczna (Ekonomikos aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Ekonomiczno - Informatyczna (Ekonomikos ir informatikos aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania (Finansų ir valdymo aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Gospodarowania Nieruchomościami (Nekilnojamojo turto tvarkymo aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Handlu i Finansów Międzynarodowych (Tarptautinės prekybos ir finansų aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego (Rišardo Lazarskio prekybos ir teisės aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Hotelarstwa, Gastronomii i Turystyki (Viešbučių ūkio, viešojo maitinimo ir turizmo aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Informatyki Stosowanej i Zarządzania (Taikomosios informatikos ir valdymo aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Informatyki, Zarządzania i Administracji (wsz) (Informatikos, valdymo ir administravimo aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Infrastruktury i Zarządzania Rolnictwem (wsz) (Žemės ūkio infrastruktūros ir vadybos aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Języków Obcych i Zarządzania Finansami „Avans“ (wsz) (Užsienio kalbų ir finansų administravimo aukštoji profesinė mokykla „Avans“)	Varšuva
Wyższa Szkoła Komunikowania i Mediów Społecznych im. J. Giedroycia (J. Giedroico visuomeninių ryšių ir žiniasklaidos aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Mazowiecka (wsz) (Mazovijos aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Menedżerska SIG (Ūkinių iniciatyvų draugijos Vadybos aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Nauk Społecznych im. Ks. J. Majki (wsz) (Kun. J. Maikos visuomenės mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Organizacji Turystyki i Hotelarstwa (wsz) (Turizmo organizavimo ir viešbučių ūkio aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP (Viešųjų žinių draugijos Pedagogikos aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Pedagogiczna ZNP (Lenkijos mokytojų sąjungos Pedagogikos aukštoji mokykla)	Varšuva

Wyższa Szkoła Promocji (wsz) (Reklamos aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania im. L. Koźmińskiego (L. Kozminskio verslo ir vadybos aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna (Visuomenės ir ekonomikos mokslų aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki (Tarptautinių santykių ir amerikanistikos aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Sztuk Wizualnych i Nowych Mediów (wsz) (Vaizduojamojo meno ir naujosios žiniasklaidos aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna (wsz) (Technikos ir ekonomikos aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa (Turizmo ir viešbučių ūkio aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Turystyki i Języków Obcych (wsz) (Turizmo ir užsienio kalbų aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Turystyki i Rekreacji (Turizmo ir rekreacijos aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Ubezpieczeń i Bankowości (Draudimo ir bankininkystės aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Zarządzania (Vadybos aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Zarządzania i Prawa (Vadybos ir teisės aukštoji mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Zarządzania Personelem (wsz) (Personalo valdymo aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Wyższa Szkoła Zawodowa Kosmetyki i Pielęgnacji Zdrowia (wsz) (Kosmetikos ir sveikatos terapijos aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Wyższa Warszawska Szkoła Humanistyczna (wsz) (Varšuvos humanitarinių mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Varšuva
Kaszubsko–Pomorska Szkoła Wyższa (wsz) (Kašubų ir Pamario aukštoji profesinė mokykla)	Veiherovas
Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna (Humanitarinių ir ekonomikos mokslų aukštoji mokykla)	Vloclavekas
Dolnośląska Szkoła Wyższa Edukacji TWP (Žemutinės Silezijos Viešųjų žinių draugijos švietimo aukštoji mokykla)	Vroclavas
Dolnośląska Wyższa Szkoła Służb Publicznych „Asesor“ (wsz) (Žemutinės Silezijos viešųjų tarnybų aukštoji profesinė mokykla „Asesor“)	Vroclavas
Międzynarodowa Wyższa Szkoła Logistyki i Transportu (wsz) (Logistikos ir transporto tarptautinė aukštoji profesinė mokykla)	Vroclavas
Szkoła Wyższa Rzemiosł Artystycznych i Zarządzania (wsz) (Dailiųjų amatų ir vadybos aukštoji profesinė mokykla)	Vroclavas
Wrocławska Wyższa Szkoła Informatyki Stosowanej (wsz) (Vroclavo taikomosios informatikos aukštoji profesinė mokykla)	Vroclavas
Wyższa Szkoła Bankowa (wsz) (Bankininkystės aukštoji profesinė mokykla)	Vroclavas
Wyższa Szkoła Filologiczna (wsz) (Filologijos aukštoji profesinė mokykla)	Vroclavas
Wyższa Szkoła Fizjoterapii (wsz) (Fizioterapijos aukštoji profesinė mokykla)	Vroclavas
Wyższa Szkoła Handlowa (Prekybos aukštoji mokykla)	Vroclavas
Wyższa Szkoła Humanistyczna (wsz) (Humanitarinių mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Vroclavas
Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania „COPERNICUS“ (wsz) (Informatikos ir valdymo aukštoji profesinė mokykla „COPERNICUS“)	Vroclavas

Wyższa Szkoła Zarządzania „Edukacja“ (Valdymo aukštoji mokykla „Edukacja“)	Vroclavas
Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów (Valdymo ir finansų aukštoji profesinė mokykla)	Vroclavas
Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna im. Jana Zamoyskiego (wsz) (Jano Zamoiskio humanitarinių ir ekonomikos mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Zamoscė
Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji (Valdymo ir administravimo aukštoji mokykla)	Zamoscė
Wyższa Szkoła Administracji i Zarządzania (wsz) (Administravimo ir valdymo aukštoji profesinė mokykla)	Zavercė
Zachodnia Wyższa Szkoła Handlu i Finansów Międzynarodowych (wsz) (Vakarų tarptautinės prekybos ir finansų aukštoji profesinė mokykla)	Zeliona Gura
Łużycka Wyższa Szkoła Humanistyczna (wsz) (Lužicų humanitarinių mokslų aukštoji profesinė mokykla)	Žarai
Wyższa Szkoła Rozwoju Lokalnego (Vietinės plėtros aukštoji mokykla)	Žirardovas
Beskidzka Wyższa Szkoła Turystyki (wsz) (Beskidų turizmo aukštoji profesinė mokykla)	Živecas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl dokumentų, suteikiančių teisę į aukštąjį mokslą, dalinių studijų, aukštojo mokslo kvalifikacijų bei mokslo ir meno laipsnių tarpusavio pripažinimo
3 priedas

AUKŠTOJO MOKSLO KVALIFIKACIJŲ BEI MOKSLO LAIPSNIŲ PALYGINAMOJI LENTELĖ

LIETUVOS RESPUBLIKA	LENKIJOS RESPUBLIKA
NEUNIVERSITETINIS AUKŠTASIS IŠSILAVINIMAS	
Pagrindinės studijos	
Priėmimo sąlygos: brandos atestatas arba jam prilygintas dokumentas, suteikiantis teisę į aukštąjį mokslą	
Studijų apimtis: 120–160 kreditų[1]	
Suteikiama kvalifikacija: profesinė kvalifikacija baigus neuniversitetines studijas	
Išduodamas dokumentas: aukštojo mokslo diplomas	

LIETUVOS RESPUBLIKA	LENKIJOS RESPUBLIKA
UNIVERSITETINIS AUKŠTASIS IŠSILAVINIMAS	
Pirmosios pakopos studijos	**Aukštojo mokslo studijos (Wyższe studia zawodowe)**
Priėmimo sąlygos: brandos atestatas arba jam prilygintas dokumentas, suteikiantis teisę į aukštąjį mokslą	Priėmimo sąlygos: brandos atestatas (*Świadectwo dojrzałości*) arba jam prilygintas dokumentas, suteikiantis teisę į aukštąjį mokslą
Studijų apimtis: 140–180 kreditų	Studijų trukmė: 3–4 metai
Suteikiama kvalifikacija: *bakalauras* (nurodant studijų kryptį) ir (arba) profesinė kvalifikacija	Suteikiama aukštojo mokslo kvalifikacija: *licenciatas (licencjat), inžinierius (inżynier), inžinierius architektas (inżynier architekt), slaugos licenciatas (licencjat pielęgniarstwa), akušerijos licenciatas (licencjat położnictwa)*
Išduodamas dokumentas: *bakalauro* diplomas arba aukštojo mokslo diplomas	Išduodamas dokumentas: *licenciato (licencjat), inžinieriaus (inżynier), inžinieriaus architekto (inżynier architekt), slaugos licenciato (licencjat pielęgniarstwa), akušerijos licenciato (licencjat położnictwa)* aukštojo mokslo kvalifikacijos suteikimą patvirtinantis diplomas
Antrosios pakopos studijos	
Magistrantūros studijos	***Magistrantūros papildančiosios studijos (Uzupełniające studia magisterskie)***
Priėmimo sąlygos: *bakalauro* arba lygiavertės kvalifikacijos diplomas	Priėmimo sąlygos: *licenciato (licencjat), inžinieriaus (inżynier)* arba lygiavertės kvalifikacijos suteikimą patvirtinantis diplomas
Studijų apimtis: 60–80 kreditų	Studijų trukmė: 2–2,5 metai
Suteikiama kvalifikacija: *magistras* (nurodant studijų kryptį) arba *magistras* (nurodant studijų kryptį) ir profesinė kvalifikacija	Suteikiama aukštojo mokslo kvalifikacija: *magistras (magister), švietimo magistras (magister edukacji)*[2], *magistras inžinierius (magister inżynier), magistras inžinierius architektas (magister inżynier architekt), meno magistras (magister sztuki), slaugos magistras (magister pielęgniarstwa), akušerijos magistras (magister położnictwa)*
Išduodamas dokumentas: *magistro* diplomas	Išduodamas dokumentas: *magistro (magister), švietimo magistro (magister edukacji)*[2], *magistro inžinieriaus (magister inżynier), magistro inžinieriaus architekto (magister inżynier architekt), meno magistro (magister sztuki), slaugos magistro (magister pielęgniarstwa), akušerijos magistro (magister położnictwa)* kvalifikacijos suteikimą patvirtinantis diplomas

LIETUVOS RESPUBLIKA	LENKIJOS RESPUBLIKA
Specialiosios profesinės studijos	
Priėmimo sąlygos: bakalauro arba lygiavertės kvalifikacijos diplomas	
Studijų apimtis: 40–80 kreditų	
Suteikiama kvalifikacija: profesinė kvalifikacija	
Išduodamas dokumentas: aukštojo mokslo diplomas	
Vientisosios studijos	**Vientisosios magistro studijos (Jednolite studia *magisterskie)***
Priėmimo sąlygos: *brandos atestatas* arba jam prilygintas dokumentas, suteikiantis teisę į aukštąjį mokslą	Priėmimo sąlygos: brandos atestatas (*Świadectwo dojrzałości*) arba jam prilygintas dokumentas, suteikiantis teisę į aukštąjį mokslą
Studijų apimtis: 180–240 kreditų (kai suteikiama profesinė kvalifikacija, išskyrus medicinos studijų kryptį); 200–240 kreditų (kai suteikiamas magistro kvalifikacinis laipsnis, išskyrus medicinos studijų kryptį); 180–280 kreditų (medicinos studijų krypties)	Studijų trukmė: 4–6 metai
Suteikiama kvalifikacija: *magistras* (nurodant studijų kryptį) ir (arba) profesinė kvalifikacija	Suteikiama aukštojo mokslo kvalifikacija: *magistras (magister), švietimo magistras (magister edukacji)*[2], *magistras inžinierius (magister inżynier), magistras inžinierius architektas (magister inżynier architekt), meno magistras (magister sztuki), slaugos magistras (magister pielęgniarstwa), akušerijos magistras (magister położnictwa), gydytojas (lekarz), gydytojas stomatologas (lekarz stomatolog)*[2], *gydytojas dantistas (lekarz dentysta), gydytojas veterinaras (lekarz weterynarii)*
Išduodamas dokumentas: *magistro* diplomas arba aukštojo mokslo diplomas	Išduodamas dokumentas: *magistro (magister), švietimo magistro (magister edukacji)*[2], *magistro inžinieriaus (magister inżynier), magistro inžinieriaus architekto (magister inżynier architekt), meno magistro (magister sztuki), slaugos magistro (magister pielęgniarstwa), akušerijos magistro (magister położnictwa), gydytojo (lekarz), gydytojo stomatologo (lekarz stomatolog)*[2], *gydytojo dantisto (lekarz dentysta), gydytojo veterinaro (lekarz weterynarii)* kvalifikacijos suteikimą patvirtinantis diplomas

LIETUVOS RESPUBLIKA	LENKIJOS RESPUBLIKA
Trečiosios pakopos studijos	
Doktorantūra	***Daktaro mokslo laipsnis (Stopień naukowy doktora)***
Priėmimo sąlygos: *magistro* arba lygiavertės kvalifikacijos diplomas	Suteikimo sąlygos: - *magistro (magister)* arba lygiavertė kvalifikacija - išlaikyti doktorantūros egzaminai - apginta daktaro disertacija
Studijų trukmė: iki 4 metų	Studijų trukmė: iki 4 metų doktorantūros studijų arba individualus mokslinis darbas
Suteikiamas mokslo laipsnis: *daktaras* (nurodant mokslo sritį)	Suteikiamas mokslo laipsnis: *daktaras (doktor)*
Išduodamas dokumentas: *daktaro* diplomas	Išduodamas dokumentas: *daktaro (doktor)* mokslo laipsnio suteikimą patvirtinantis diplomas
Meno aspirantūra	***Meno daktaro laipsnis (Stopień doktora sztuki)***
Priėmimo sąlygos: *magistro* arba lygiavertės kvalifikacijos diplomas, įgytas baigus meno srities studijas	Suteikimo sąlygos: - *magistro (magister)* arba lygiavertė kvalifikacija - išlaikyti doktorantūros egzaminai - apginta daktaro disertacija
Studijų trukmė: iki 2 metų	Studijų trukmė: iki 4 metų doktorantūros studijų arba individualus mokslinis darbas
Suteikiama kvalifikacija: *meno licenciatas*	Suteikiamas mokslo laipsnis: *meno daktaras (doktor sztuki)*
Išduodamas dokumentas: *meno licenciato* diplomas	Išduodamas dokumentas: *meno daktaro (doktor sztuki)* laipsnio suteikimą patvirtinantis diplomas
Rezidentūra	
Priėmimo sąlygos: aukštojo mokslo diplomas, įgytas baigus universitetines medicinos, odontologijos ar veterinarinės medicinos krypties studijas	
Studijų trukmė: 3–7 metai	
Suteikiama kvalifikacija: *gydytojo specialisto* profesinė kvalifikacija	
Išduodamas dokumentas: profesinės kvalifikacijos pažymėjimas	

LIETUVOS RESPUBLIKA	LENKIJOS RESPUBLIKA
Habilituoto daktaro mokslo laipsnis	**Habilituoto daktaro arba habilituoto meno daktaro mokslo laipsnis (Stopień naukowy doktora habilitowanego lub stopień doktora habilitowanego sztuki)**
Suteikimo sąlygos: - *daktaro* mokslo laipsnis - svarbūs moksliniai darbai - apginta habilituoto daktaro disertacija	Suteikimo sąlygos: - *daktaro (doktor)* mokslo laipsnis, *meno daktaro (doktor sztuki)* laipsnis arba *dailės ir meno disciplinų I laipsnio kvalifikacija (kwalifikacje I stopnia* w *zakresie sztuki i dyscyplin)* - svarbūs moksliniai arba meno darbai - apginta habilituoto daktaro disertacija
Suteikiamas mokslo laipsnis: *habilituotas daktaras* (nurodant mokslo sritį ir kryptį)	Suteikiamas titulas arba mokslo laipsnis: *habilituotas daktaras (doktor habilitowany)* arba *meno habilituotas daktaras (doktor habilitowany sztuki)*
Išduodamas dokumentas: *habilituoto daktaro* diplomas	Išduodamas dokumentas: *habilituoto daktaro (doktor habilitowany)* mokslo laipsnio arba *meno habilituoto daktaro (doktor habilitowany sztuki)* laipsnio suteikimą patvirtinantis diplomas
[1] Studijų apimtis matuojama kreditais. Vienas kreditas lygus keturiasdešimčiai sutartinių studento darbo (auditorijose, laboratorijose, savarankiško ir kt.) valandų, t.y. vienai jo darbo savaitei arba 1,5 ECTS (Europos kreditų įskaitymo sistema) kredito. Vidutinė vienų metų trukmės dieninės studijų formos studijų apimtis yra 40 kreditų.	[2] Profesinės kvalifikacijos, panaikintos nacionalinio švietimo ir sporto ministro 2004 m. liepos 23 d. potvarkiu dėl diplomų ir profesinių kvalifikacijų rūšių bei aukštųjų mokyklų išduodamų diplomų pavyzdžių (Dz. U. *(Lenkijos Respublikos įstatymų oficialus leidinys – vert. past.)* Nr. 182, 1881 punktas).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta 2012-09-26[1]
Valstybės žinios, 2012, Nr. 118-5944

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR UKRAINOS MINISTRŲ KABINETO SUSITARIMAS DĖL KVALIFIKACIJŲ, SUTEIKIANČIŲ TEISĘ Į AUKŠTĄJĮ MOKSLĄ, AUKŠTOJO MOKSLO KVALIFIKACIJŲ IR MOKSLO LAIPSNIŲ ABIPUSIO AKADEMINIO PRIPAŽINIMO

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Ukrainos Ministrų kabinetas, toliau – Šalys,

- *skatindamos* bendradarbiavimą studijų ir mokslo srityse;

- *remdamosi* Konvencija dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regiono valstybėse, pasirašyta 1997 m. Lisabonoje (toliau – Lisabonos pripažinimo konvencija);

- *prisidėdamos* prie bendros Europos aukštojo mokslo erdvės kūrimo ir atsižvelgdamos į Bolonijos proceso pasiekimus;

- *siekdamos* suteikti galimybę asmenims, įgijusiems išsilavinimą vienoje iš Šalių valstybių, pradėti arba tęsti studijas kitoje Šalies valstybėje;

- *stengdamosi* palengvinti studentų, dėstytojų ir mokslininkų judrumą;

- *suprasdamos* kvalifikacijų, suteikiančių teisę į aukštąjį mokslą, aukštojo mokslo kvalifikacijų ir mokslo laipsnių abipusio pripažinimo reikšmę,

s u s i t a r ė:

1 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Šis Susitarimas taikomas pripažįstant teisės aktų nustatyta tvarka Šalių valstybėse švietimo įstaigų išduotus išsilavinimo dokumentus, liudijančius asmens įgytą vidurinį išsilavinimą, ir aukštųjų mokyklų išduotus dokumentus, liudijančius baigtas dalines studijas ar įgytą aukštojo mokslo kvalifikaciją, ar dokumentus, išduotus Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų institucijų arba Ukrainos aukštesniosios atestacijos komisijos, ir liudijančius suteiktą mokslo laipsnį.

[1] Sudarytojo pastaba: šio dokumentų sąvado išleidimo metu susitarimas dar negalioja, nes trūksta susitarimo patvirtinimo iš Ukrainos pusės.

2. Iki šio Susitarimo įsigaliojimo įgytas vidurinis išsilavinimas, įgytos aukštojo mokslo kvalifikacijos, suteikti mokslo laipsniai gali būti pripažinti taikant šį Susitarimą, jei vidurinis išsilavinimas, aukštojo mokslo kvalifikacijų įgijimas ir mokslo laipsnių suteikimas atitinka šio Susitarimo nuostatas.

3. Iki šio Susitarimo įsigaliojimo baigtos dalinės studijos gali būti pripažintos, jei jų baigimas atitinka nuostatas.

4. Šiame Susitarime:

   a) sąvoka „vidurinis išsilavinimas“:

      Lietuvos Respublikoje: išsilavinimas, kuris suteikia teisę į aukštąjį mokslą ir paliudytas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos nustatytos formos brandos atestatu.
      Ukrainoje: išsilavinimas, patvirtintas valstybinės formos *Povnu Zagal'nu Serednyu Osvitu* atestatu.

   b) sąvoka „aukštoji mokykla“:

      Lietuvos Respublikoje: mokslo ir studijų institucija, kuri valstybės teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę teikti aukštojo mokslo kvalifikacijas ir (ar) mokslo laipsnius.
      Ukrainoje: institucija, kuri valstybės teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę teikti aukštojo mokslo kvalifikacijas.

   c) kitos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lisabonos pripažinimo konvencijoje.

5. Šalys sudaro šio Susitarimo 1 straipsnio 4 dalies b punkte nurodytų aukštųjų mokyklų sąrašą. Lietuvos Respublikoje šį sąrašą sudaro Švietimo ir mokslo ministerija ir skelbia savo interneto puslapyje http://www.smm.lt. Ukrainoje šį sąrašą sudaro Švietimo ir mokslo ministerija ir skelbia savo interneto puslapyje http://www.mon.gov.ua.

2 straipsnis

Dalinės studijos

1. Dalinės studijos, baigtos vienoje iš Šalių valstybių, pripažįstamos kitos Šalies valstybėje aukštųjų mokyklų pagal joje galiojančius teisės aktus.

2. Šalių valstybės šių valstybių teisės aktų nustatyta tvarka pripažįsta aukštojo mokslo kvalifikacijas, suteiktas vienoje iš Šalių valstybėje, įskaičius trečioje valstybėje vykusias dalines studijas, jeigu tos dalinės studijos vyko pagal tos trečiosios valstybės pripažintos aukštosios mokyklos studijų programą, vykdytą tos šalies teisės aktų nustatyta tvarka.

3 straipsnis

Vidurinio išsilavinimo, aukštojo mokslo kvalifikacijų ir mokslo laipsnių pripažinimas

1. Vidurinis išsilavinimas, aukštojo mokslo kvalifikacijos ir mokslo laipsniai pripažįstami, taip pat aukštojo mokslo kvalifikacijos įskaitomos kaip studijų dalis Šalių valstybių teisės aktų nustatyta tvarka atsižvelgiant į priede (kuris yra neatskiriama šio Susitarimo dalis) nurodytus atitikmenis, jeigu negalima nustatyti esminių skirtumų.

2. Pripažįstant vidurinį išsilavinimą, aukštojo mokslo kvalifikacijas ir mokslo laipsnius, taip pat įskaitant aukštojo mokslo kvalifikacijas kaip studijų dalį gali būti atsižvelgiama į papildomas sąlygas pagal aukštosios mokyklos, kurioje ketinama studijuoti, reikalavimus.

3. Lietuvos Respublikoje įgytas mokslo laipsnis „*habilituotas daktaras*“ ir Ukrainoje įgytas mokslo laipsnis „*doktor nauk*“ pripažįstami lygiaverčiais Šalių valstybių teisės aktų nustatyta tvarka.

4 straipsnis

Aukštųjų mokyklų susitarimai

Šis Susitarimas netrukdo abiejų Šalių valstybių aukštosioms mokykloms pasirašyti susitarimus dėl kitų nuostatų, skatinančių studentų, dėstytojų ir mokslininkų judumą ir aukštųjų mokyklų bendradarbiavimą.

5 straipsnis

Profesinis pripažinimas

1. Šis Susitarimas neturi įtakos Šalių valstybių nacionalinių ir tarptautinių teisės aktų, skirtų profesiniam pripažinimui, taikymui.

2. Vidurinio išsilavinimo, aukštojo mokslo kvalifikacijų ir mokslo laipsnių atitikmenys, dėl kurių susitarta šiame Susitarime, gali palengvinti sprendimus dėl jų pripažinimo profesiniais tikslais.

6 straipsnis

Ekspertų komisija

1. Konsultacijoms dėl visų klausimų, kylančių taikant šį Susitarimą, sudaroma Ekspertų komisija, į kurios sudėtį įeina po keturis kiekvienos Šalies paskirtus narius. Ekspertų komisijos uždaviniai yra šie:
   - rūpintis tinkamu šio Susitarimo taikymu ir teikti siūlymus jam tobulinti;
   - laiku keistis informacija apie Šalių valstybių švietimo sistemų pasikeitimus;
   - teikti informaciją apie pripažinimo procedūras ir rezultatus.

Ekspertų komisijos narių sąrašai pateikiami diplomatiniais kanalais.

2. Ekspertų komisija renkasi vienos iš abiejų Šalių pageidavimu. Dėl posėdžio vietos tariamasi diplomatiniais kanalais.

7 straipsnis

Susitarimo įsigaliojimas, galiojimas ir nutraukimas

1. Šis Susitarimas sudaromas neribotam laikui ir įsigalioja tuomet, kai viena iš Šalių gauna paskutinį rašytinį pranešimą apie tai, kad vidaus teisės procedūros, reikalingos šiam Susitarimui įsigalioti, yra baigtos.

2. Šis Susitarimas gali būti keičiamas ar papildomas bendru rašytiniu Šalių sutarimu. Susitarimo pakeitimai ir papildymai įteisinami protokolais, kurie yra neatskiriama šio Susitarimo dalis. Protokolai įsigalioja 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

3. Viena iš Šalių gali nutraukti šį Susitarimą pranešusi raštu diplomatiniu keliu. Susitarimas nustoja galioti praėjus šešiems mėnesiams po to, kai viena Šalis gavo kitos Šalies rašytinį pranešimą apie jo nutraukimą.

Pasirašyta 2009 m. lapkričio 26 d. Kijeve dviem egzemplioriais lietuvių, ukrainiečių ir anglų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški. Kilus nesutarimų dėl šio Susitarimo aiškinimo, vadovaujamasi tekstu anglų kalba.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu	Ukrainos Ministrų Kabineto vardu

1 priedas

VIDURINIO IŠSILAVINIMO, AUKŠTOJO MOKSLO KVALIFIKACIJŲ IR MOKSLO LAIPSNIŲ PALYGINAMOJI LENTELĖ

Pagal šį Susitarimą pripažįstant Lietuvos Respublikoje ir Ukrainoje įgytus vidurinį išsilavinimą, aukštojo mokslo kvalifikacijas ir mokslo laipsnius, remiamasi šiais atitikmenimis:

	Lietuvos Respublika	**Ukraina**
	Vidurinis išsilavinimas	***Povna zahal'na serednya osvita***
Pirmoji pakopa	*Profesinis bakalauras*	Vertinama, siekiant įskaityti kaip dalines arba pirmosios pakopos studijas
	Bakalauras	*Bakalavr*
Antroji pakopa	*Magistras,* *teologijos licenciatas*	*Magistr,* *spetsialist*
Trečioji pakopa	*Daktaras*	*Kandidat nauk*
	Meno licenciatas	Vertinama, siekiant įskaityti kaip dalines trečiosios pakopos studijas

Patvirtinta 2009-09-08, įsigaliojo 2010-06-30
Valstybės žinios, 2009, Nr. 117-4994

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR VOKIETIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS SUSITARIMAS DĖL AUKŠTOJO MOKSLO KVALIFIKACIJŲ IR MOKSLO LAIPSNIŲ LYGIAVERTIŠKUMO PRIPAŽINIMO

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybė, toliau – Susitariančiosios Šalys,

atsižvelgdamos į 1997 m. balandžio 11 d. Europos Tarybos ir UNESCO kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regiono valstybėse konvenciją (ETS 165);

skatindamos bendradarbiavimą studijų ir mokslo srityse;

siekdamos suteikti vienos valstybės studentams ir absolventams galimybę tęsti studijas ar mokslinę veiklą kitoje valstybėje ir

suprasdamos abipusio aukštojo mokslo kvalifikacijų pripažinimo reikšmę,

s u s i t a r ė:

1 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Šio Susitarimo nuostatos taikomos aukštojo mokslo studijoms ir dalinėms studijoms, baigtoms Lietuvos Respublikos arba Vokietijos Federacinės Respublikos aukštosiose mokyklose, ir jose įgytoms aukštojo mokslo kvalifikacijoms.

2. Šiame Susitarime sąvoka „aukštosios mokyklos“ reiškia:

   - Lietuvos Respublikoje: studijų ir mokslo įstaigas, kurios yra valstybės pripažintos aukštosiomis mokyklomis pagal valstybės vidaus teisės aktus;
   - Vokietijos Federacinėje Respublikoje: valstybines mokymo įstaigas, kurios pagal žemių teisės aktus yra aukštosios mokyklos, ir nevalstybines mokymo įstaigas, kurias kompetentinga ministerija pripažįsta aukštosiomis mokyklomis.

3. Susitariančiosios Šalys sudaro šio Susitarimo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų aukštųjų mokyklų sąrašą. Lietuvos Respublikoje šį sąrašą sudaro Švietimo ir mokslo ministerija ir skelbia savo interneto svetainėje http://www.smm.lt. Vokietijos Federacinėje Respublikoje šį sąrašą sudaro Aukštųjų mokyklų rektorių konferencija (AMRK) ir skelbia savo interneto svetainėje „Hochschulkompass“.

2 straipsnis

Susitarimo paskirtis

1. Šiuo Susitarimu siekiama pripažinti ir įskaityti abiejose šalyse baigtas dalines studijas, įgytas aukštojo mokslo kvalifikacijas, suteiktus akademinius ir mokslo laipsnius bei kitas akademines kvalifikacijas, suteikiančias teisę tęsti studijas arba pradėti naujas studijas ir naudoti akademinius bei mokslo laipsnius.

2. Iki šio Susitarimo įsigaliojimo baigtos dalinės studijos, įgytos aukštojo mokslo kvalifikacijos, suteikti akademiniai ir mokslo laipsniai ir kitokios akademinės kvalifikacijos gali būti pripažinti, jei studijų baigimas, aukštojo mokslo kvalifikacijų įgijimas, akademinių ir mokslo laipsnių ir kitokių akademinių kvalifikacijų suteikimas atitinka šio Susitarimo nuostatas.

3 straipsnis

Dalinių studijų pripažinimas siekiant tęsti studijas

Dalinės studijos, baigtos vienoje iš Susitariančiųjų Šalių valstybių, pripažįstamos tęsiant tokios pat krypties studijas kitos Susitariančiosios Šalies valstybėje pagal joje galiojančius teisės aktus.

4 straipsnis

Aukštojo mokslo kvalifikacijos, akademiniai ir mokslo laipsniai

Šiame Susitarime minimos aukštojo mokslo kvalifikacijos, akademiniai ir mokslo laipsniai suprantami pagal šio Susitarimo priede išvardytas kvalifikacijas, akademinius ir mokslo laipsnius.

5 straipsnis

Aukštojo mokslo kvalifikacijų pripažinimas tolesnėms arba naujoms studijoms

1. Aukštojo mokslo kvalifikacijos pripažįstamos ar įskaitomos tolesnėms arba naujoms studijoms pateikus prašymą pagal priede nurodytas sąsajas.

2. Pripažįstant ir įskaitant aukštojo mokslo kvalifikacijas, gali būti atsižvelgiama į papildomas sąlygas, jei tai reikalinga studijoms, kurias ketinama tęsti, arba pagal atitinkamos aukštosios mokyklos reikalavimus.

3. Studijų krypčių, kurios Vokietijos Federacinėje Respublikoje baigiamos valstybiniais egzaminais, Vokietijos Federacinėje Respublikoje studijų rezultatai pripažįstami ar įskaitomi ir leidžiama laikyti valstybinius egzaminus vadovaujantis Vokietijos Federacinės Respublikos galiojančiais teisės aktais.

6 straipsnis

Galimybė siekti daktaro laipsnio

1. Asmenys, Lietuvos Respublikoje įgiję magistro laipsnį arba baigę vientisąsias studijas, gali siekti doktorantūros studijų Vokietijos Federacinės Respublikos aukštosiose mokyklose pagal jose galiojančias doktorantūros nuostatas.

2. Asmenys, įgiję Vokietijos Federacinėje Respublikoje *Magister/Master* laipsnį, diplomo laipsnį *(Diplom-Grad),* licenciato arba *Magister Artium* laipsnį, ir asmenys, baigę atitinkamos meno srities studijas, taip pat asmenys, išlaikę valstybinius egzaminus, gali siekti doktorantūros studijų Lietuvos Respublikos aukštosiose mokyklose pagal atitinkamoje aukštojoje mokykloje galiojančias nuostatas.

7 straipsnis

Aukštojo mokslo kvalifikacijų, akademinių ir mokslo laipsnių vartojimas

Priede išvardytų aukštojo mokslo kvalifikacijų, akademinių ir mokslo laipsnių turėtojai turi teisę juos atitinkamai vartoti ir kitoje Susitariančiosios Šalies valstybėje tokia forma, kuria jie buvo suteikti. Santrumpos vartojamos suteikusioje Susitariančiosios Šalies valstybėje nustatyta arba įprasta forma.

8 straipsnis

Aukštųjų mokyklų susitarimai

Šis Susitarimas netrukdo abiejų Susitariančiųjų Šalių valstybių aukštosioms mokykloms pasirašyti susitarimus dėl kitų nuostatų, skatinančių studentų, dėstytojų ir mokslininkų akademinį mobilumą ir aukštųjų mokyklų bendradarbiavimą.

9 straipsnis

Profesinis pripažinimas

1. Šis Susitarimas neturi įtakos Susitariančiųjų Šalių nacionalinės ir tarptautinės teisės aktų, skirtų profesiniam pripažinimui, taikymui.

2. Aukštojo mokslo kvalifikacijų atitikmenys, dėl kurių susitarta šiame Susitarime, gali palengvinti sprendimus dėl šių kvalifikacijų pripažinimo profesiniams tikslams.

10 straipsnis

Ekspertų komisija

1. Konsultacijoms dėl visų klausimų, kylančių taikant šį Susitarimą, sudaroma Nuolatinė ekspertų komisija iš ne daugiau kaip šešių kiekvienos iš Susitariančiųjų Šalių valstybių paskirtų narių. Ekspertų komisijos uždavinys – stebėti aukštojo mokslo sistemų raidą, rūpintis tinkamu Susitarimo taikymu ir teikti siūlymus jam tobulinti. Komisijos narių sąrašai pateikiami diplomatiniais kanalais.

2. Nuolatinė ekspertų komisija renkasi vienos iš Susitariančiųjų Šalių pageidavimu. Dėl posėdžio vietos tariamasi diplomatiniais kanalais.

11 straipsnis

Susitarimo galiojimas, įsigaliojimas ir nutraukimas

1. Šis Susitarimas sudaromas neribotam laikui. Jis įsigalioja tą dieną, kai abi Susitariančiosios Šalys viena kitai notomis praneša, kad kiekvienos Susitariančiosios Šalies valstybės vidaus teisės procedūros, reikalingos sutarčiai įsigalioti, atliktos. Įsigaliojimo diena yra paskutinės notos gavimo diena.

2. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali nutraukti šį Susitarimą diplomatiniais kanalais raštu pranešdama apie tai kitai šaliai. Susitarimas netenka galios praėjus šešiems mėnesiams po to, kai kita Susitariančioji Šalis gavo pranešimą apie susitarimo nutraukimą.

3. Susitarimas gali būti papildomas ir (arba) keičiamas rašytiniu bendru Susitariančiųjų Šalių sutarimu.

12 straipsnis

Priedas

Priedas yra šio Susitarimo sudedamoji dalis.

PASIRAŠYTA Palangoje 2009 m. gegužės 15 d. dviem egzemplioriais lietuvių ir vokiečių kalbomis, abu tekstai turi vienodą teisinę galią.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu

Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės vardu

1 priedas

Aukštojo mokslo kvalifikacijos pateikus prašymą pripažįstamos arba įskaitomos tolesnėms arba naujoms studijoms bei akademinei veiklai pagal šiame priede nurodytas sąsajas.

1. Pripažįstant ir įskaitant Lietuvos Respublikoje ir Vokietijos Federacinėje Respublikoje įgytas aukštojo mokslo kvalifikacijas ir mokslo laipsnius, turi būti remiamasi šiais atitikmenimis:

	Lietuvos Respublika	**Vokietijos Federacinė Respublika**
Pirmoji pakopa		
	a) *Bakalauras* b) kvalifikacija, suteikta baigus pirmosios pakopos universitetines studijas	a) *Bakkalaureus/Bachelor* *Diplom (FH)-Grad* b) tikrinama individualiai
Antroji pakopa		
	a) *Magistras* kvalifikacija, suteikta baigus vientisąsias studijas b) kvalifikacija, suteikta baigus specialiąsias antrosios pakopos studijas	a) *Magister/Master* *Magister Artium* Diplom-Grad *Lizentiat* *Staatsprüfung* Künstlerische Prüfung b) tikrinama individualiai
Trečioji pakopa		
	a) *Daktaras* (nurodant mokslo sritį) b) *Meno licenciatas* (nurodant meno studijų kryptį)	a) *Doktorgrad* (nurodant mokslo sritį) b) atitikmens nėra

2. Asmens, baigusio Lietuvos Respublikoje aukštojo mokslo neuniversitetines studijas ir įgijusio profesinį bakalauro laipsnį arba atitinkamą lygiavertę kvalifikaciją, individualiai patikrinti studijų rezultatai gali būti įskaityti tolesnėms bakalauro arba kitoms atitinkamoms studijoms Vokietijos Federacinės Respublikos aukštosiose mokyklose.

3. Lietuvos Respublikoje įgytas laipsnis „*habilituotas daktaras*“ ir Vokietijos Federacinėje Respublikoje baigtas habilitacijos procesas, kurį atlikus įgyjamas *Venia legendi*, pripažįstami lygiavertėmis kvalifikacijomis savarankiškai mokslinei tiriamajai veiklai ir bendradarbiavimui įgyjant mokslo laipsnį ir dalyvaujant habilitacijos procedūrose bei kituose akademiniuose egzaminuose.

Ratifikuota 2012-09-18, įsigaliojo 2012-10-23
Valstybės žinios, 2012, Nr. 118-5945

LIETUVOS RESPUBLIKOS IR ŠVENTOJO SOSTO SUTARTIS DĖL KVALIFIKACIJŲ, SUSIJUSIŲ SU AUKŠTUOJU MOKSLU, PRIPAŽINIMO

Lietuvos Respublika ir Šventasis Sostas, toliau – Šalys,

atsižvelgdamos į šiuo metu įgyvendinamą Lietuvos Respublikos ir Šventojo Sosto sutartį dėl bendradarbiavimo švietimo ir kultūros srityje (pasirašytą 2000 m. gegužės 5 d.);

atsižvelgdamos į 1997 m. balandžio 11 d. Lisabonoje pasirašytą ir abiejų Šalių ratifikuotą Europos Tarybos ir UNESCO kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo Europos regiono valstybėse konvenciją (toliau – Lisabonos pripažinimo konvencija);

patvirtindamos pagal Bolonijos procesą prisiimtą įsipareigojimą visokeriopai dalyvauti kuriant Europos aukštojo mokslo erdvę, gerinti aukštojo mokslo kvalifikacijų, kurias suteikia įgaliotos institucijos, suprantamumą ir sudaryti palankias sąlygas Šalių aukštųjų mokyklų studentų ir dėstytojų judumui,

s u s i t a r ė:

1 straipsnis

Sutarties tikslas

Šia Sutartimi siekiama:

1. gerinti vidurinio išsilavinimo ir aukštojo mokslo kvalifikacijų, kurias suteikia Lietuvos aukštojo mokslo sistemai priklausančios institucijos (toliau – Lietuvos aukštosios mokyklos) ir pagal kanonų teisę įsteigti arba Šventojo Sosto aprobuoti bažnytiniai universitetai ir fakultetai, kuriuos Šventasis Sostas įgaliojo suteikti akademinius laipsnius (toliau – Šventojo Sosto aukštosios mokyklos), suprantamumą kitos Šalies kompetentingai institucijai;

2. pripažinti kvalifikacijas, suteikiančias teisę į aukštąjį mokslą, taip pat Šalių aukštosiose mokyklose baigtas dalines studijas ir suteiktas aukštojo mokslo kvalifikacijas pradedant ar tęsiant tos pačios arba aukštesnės pakopos studijas kitos Šalies aukštosiose mokyklose, minimose šios Sutarties 2 straipsnio 2 dalyje.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši Sutartis taikoma:

    1.1. Dokumentams, kuriais liudijama Lietuvos Respublikos švietimo sistemai priklausančiose įstaigose įgytas vidurinis išsilavinimas, taip pat Lietuvos aukštosiose mokyklose baigtos dalinės studijos ir šiose mokyklose suteiktos aukštojo mokslo kvalifikacijos.

    1.2. Dokumentams, kuriais liudijama Šventojo Sosto aukštosiose mokyklose baigtos dalinės studijos ir suteiktos aukštojo mokslo kvalifikacijos.

2. Šalys sudaro nacionalinės teisės aktais pripažįstamų aukštųjų mokyklų sąrašus. Lietuvos aukštųjų mokyklų sąrašą sudaro Švietimo ir mokslo ministerija ir skelbia savo interneto svetainėje. Šventojo Sosto aukštųjų mokyklų sąrašą sudaro Katalikiškojo švietimo kongregacija ir skelbia savo interneto svetainėje. Prireikus Šalys pateikia šių sąrašų atnaujintas ir įgaliotų institucijų patvirtintas spausdintas kopijas.

3. Šalys paskiria kompetentingas institucijas, įgaliotas bendradarbiauti tarpusavyje ir teikti informaciją suinteresuotoms šalims, pavyzdžiui, aukštojo mokslo institucijoms ir darbdaviams, apie šioje Sutartyje įvardytų kvalifikacijų lygiavertiškumą ir abiejų Šalių švietimo sistemas ir jų pokyčius.

3 straipsnis

Vidurinio išsilavinimo pripažinimas

Lietuvos Respublikos švietimo sistemai priklausančiose įstaigose įgytas vidurinis išsilavinimas suteikia teisę stoti į Šventojo Sosto aukštąsias mokyklas ir studijuoti pagal pirmosios pakopos studijų programas. Stojant gali būti taikomi papildomi reikalavimai, jei tai nustatyta priimančios Šalies teisės aktais ir (arba) pagal atitinkamos aukštosios mokyklos reikalavimus.

4 straipsnis

Dalinės studijos ir jų pripažinimas

Dalinės studijos, baigtos vienos Šalies aukštosiose mokyklose, esančiose 2 straipsnio 2 dalyje minimuose sąrašuose, pripažįstamos tęsiant studijas kitos Šalies aukštosiose mokyklose, remiantis Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistema (ECTS) ir vadovaujantis studijas reglamentuojančiais Šalių teisės aktais.

5 straipsnis

Aukštojo mokslo kvalifikacijų pripažinimas

1. Pripažįstant Šalių aukštosiose mokyklose įgytas aukštojo mokslo kvalifikacijas remiamasi šios Sutarties priede, kuris yra neatsiejama šios Sutarties dalis, pateiktais kvalifikacijų lygmenį nurodančiais atitikmenimis, išskyrus tuos atvejus, kai nustatomi esminiai Šalių aukštojo mokslo kvalifikacijų neatitikimai.

2. Pripažįstant Šventojo Sosto aukštosiose mokyklose įgytas *Sacrae Theologiae Licentiatus*, *Iuris Canonici Licentiates* ir *Historiae Ecclesiasticae Licentiatus* kvalifikacijas, deramai atsižvelgiama į šių kvalifikacijų specifiką. Sprendime dėl pripažinimo bus nustatomas kvalifikacijų lygmuo ir nurodomas originalus įgytos kvalifikacijos pavadinimas.

3. Įskaitant aukštojo mokslo kvalifikacijas kaip studijų dalį gali būti taikomos papildomos sąlygos, kurios nustatomos Šalių teisės aktais ir (arba) pagal aukštosios mokyklos, kurioje ketinama tęsti studijas, reikalavimus.

4. Vertinant ir pripažįstant Šalių aukštųjų mokyklų suteiktas kvalifikacijas, kurios nenurodytos priedo atitikmenų lentelėje, vadovaujamasi Lisabonos pripažinimo konvencijos nuostatomis ir Šalių teisės aktais.

5. Siekiant užtikrinti abipusį pripažinimą, pirmosios pakopos katalikų teologijos studijų trukmė, apimtis ir struktūra Lietuvos aukštosiose mokyklose turi atitikti Šventojo Sosto nustatytus reikalavimus.

6 straipsnis

Šventojo Sosto katalikiškojo švietimo kongregacijos reglamentuojamų studijų programų vertinimas

Siekiant, kad Šventojo Sosto katalikiškojo švietimo kongregacijos reglamentuojamų teologijos studijų programų kokybė Lietuvos Respublikos aukštosiose mokyklose atitiktų Lietuvos Respublikos ir Šventojo Sosto reikalavimus ir kad įgytas išsilavinimas bei kvalifikacijos būtų pripažįstamos ir suprantamos kitoms valstybėms, šių studijų programų išorinį vertinimą atlieka ir jas akredituoja Šventojo Sosto Bažnytinių universitetų ir fakultetų kokybės vertinimo ir skatinimo agentūra (AVEPRO) ir Katalikiškojo švietimo kongregacija. Savo vertinimo ir akreditavimo išvadas šios institucijos pateikia Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai. Šventojo Sosto katalikiškojo švietimo kongregacijos reglamentuojamos studijų programos Lietuvos Respublikos aukštosiose mokyklose akredituojamos bent kartą per šešerius metus.

7 straipsnis

Sutarties įgyvendinimas

1. Šios Sutarties įgyvendinimą užtikrina šios Šalių įgaliotos institucijos:

   Lietuvos Respublikoje – Švietimo ir mokslo ministerija;

   Šventajame Soste – Katalikiškojo švietimo kongregacija (toliau – Šalių įgaliotos institucijos).

2. Konsultacijoms dėl visų klausimų, kylančių taikant šią Sutartį, Šalių įgaliotos institucijos sudaro Ekspertų komisiją, į kurios sudėtį įeina ne mažiau kaip po tris kiekvienos Šalies įgaliotos institucijos paskirtus narius. Ekspertų komisijos sąrašai pateikiami diplomatiniais kanalais.

3. Ekspertų komisijos uždaviniai yra šie:

   3.1. rūpintis tinkamu šios Sutarties įgyvendinimu ir teikti siūlymus jam tobulinti;

   3.2. laiku keistis informacija apie Šalių aukštojo mokslo sistemų pokyčius;

   3.3. teikti informaciją apie pripažinimo procedūras ir rezultatus;

   3.4. nesutarimus dėl šios Sutarties nuostatų aiškinimo ir taikymo spręsti derybomis ir konsultacijomis.

4. Ekspertų komisijos posėdžiai rengiami vienos iš Šalių įgaliotos institucijos siūlymu paeiliui Lietuvos Respublikoje ir Šventajame Soste.

8 straipsnis

Sutarties galiojimas, įsigaliojimas, keitimas ir nutraukimas

1. Ši Sutartis sudaroma neribotam laikui.

2. Ši Sutartis įsigalioja tą dieną, kai abi Šalys praneša viena kitai diplomatinėmis notomis apie tai, kad baigtos visos vidaus oficialios šiai Sutarčiai įsigalioti būtinos procedūros. Paskutinės notos gavimo data laikoma Sutarties įsigaliojimo diena.

3. Sutartis gali būti papildoma ir (arba) keičiama abipusiu Šalių susitarimu. Papildymai ir pakeitimai įforminami protokolais, kurie yra neatsiejama šios Sutarties dalis ir įsigalioja šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

4. Bet kuri Šalis gali nutraukti šią Sutartį apie tai pranešdama kitai Šaliai raštu diplomatiniais kanalais. Sutartis nustoja galioti po šešių mėnesių nuo tos dienos, kai kita Šalis gauna pranešimą apie jo nutraukimą.

Pasirašyta 2012 m. birželio 8 d. Vilniuje dviem originaliais egzemplioriais lietuvių ir anglų kalbomis, abu tekstai turi vienodą teisinę galią.

Lietuvos Respublikos vardu **Šventojo Sosto vardu**

Lietuvos Respublikos ir Šventojo Sosto sutarties dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo
1 priedas

AUKŠTOJO MOKSLO KVALIFIKACIJŲ PALYGINAMOJI LENTELĖ

Pagal šią Sutartį Lietuvos Respublikoje ir Šventajame Soste įgytos aukštojo mokslo kvalifikacijos pripažįstamos remiantis šiais kvalifikacijos lygmenį nurodančiais atitikmenimis:

	Šventasis Sostas	Lietuvos Respublika
Pirmoji pakopa	*Baccalaureatus*[1] arba įskaityta šių studijų dalis	*Profesinis bakalauras*
	Baccalaureatus[1] *Sacrae Theologiae Baccalaureatus*[1]	*Bakalauras*
Antroji pakopa	*Master*[2] *Licentia*[3] *Sacrae Theologiae Licentiatus*[4] *Iuris Canonici Licentiatus*[3] *Historiae Ecclesiasticae Licentiatus*[3]	*Magistras* *Magistras* *(Teologijos licenciatas)*
Trečioji pakopa	*Doctoratus*[5]	*Mokslo daktaras* *Meno daktaras*

[1] Ne trumpesnės kaip 3 metų studijos, kurių apimtis ne mažesnė kaip 180 ECTS kreditų.

[2] Ne trumpesnės kaip 1 metų studijos po pirmosios pakopos studijų; bendra jų apimtis ne mažesnė kaip 240 ECTS kreditų.

[3] Ne trumpesnės kaip 2 metų studijos po pirmosios pakopos studijų; bendra jų apimtis ne mažesnė kaip 300 ECTS kreditų.

[4] Ne trumpesnės kaip 2 metų studijos po pirmosios pakopos studijų; bendra jų apimtis ne mažesnė kaip 420 ECTS kreditų.

[5] Ne trumpesnės kaip 2 metų studijos, į kurias priimamas pateiktoje lentelėje nurodytos *Licentia* arba *Licentiatus* kvalifikacijos turėtojas, ar ne trumpesnės kaip 3 metų studijos, į kurias priimamas *Master* kvalifikacijos turėtojas.

SUDARĖ
Studijų kokybės vertinimo centras

SPAUSDINO
UAB „Baltijos kopija“
Kareivių g. 13B, LT-09109 Vilnius
www.kopija.lt

Tiražas 500 vnt.
Užsakymo Nr. 19 469